

4 ZILE
ȘI
4 NOPTI

MARINAR DE PROBĂ PE MOTONAVA „SIMERIA“

JURNAL
DE
BORD

Nu venisem la Brăila cu intenția de a pleca pe mare. Nici chiar într-o probă de marș. O desprindere de țarm, oricât de scurtă ar fi, implică o anumită pregătire, psihologică mai ales.

La 11 iunie 1976, când Foti Craioveanu, secretarul comitetului de partid al Șantierului naval, mi-a făcut invitația să însoțesc echipajul în probe, eram cu totul nepregătit. Dar cine nu-și dorește o călătorie pe mare?

Așa se face că timp de patru zile și patru nopți am devenit martorul ocular al tuturor faptelor petrecute la bordul motonavei „SIMERIA“, primul cargou de 7500 t.d.w. construit la Brăila. De-a lungul unei călătorii de 1000 de mile marine, am urmărit atît munca eroică a echipajului, cît și comportarea navei, în tot ceea ce o compune.

13 Iunie 1976, ZIUA ÎNȚII

Nu ne-am desprins încă de țarm. În careul ofițerilor, așteptăm vameșii și grănicerii. La rugămintea mea, inginerul Traian Comșa, directorul șantierului, încearcă să-mi schițeze portretul primei nave de 7500 t.d.w. construită de colectivul pe care-l conduce și a cărei vîrstă medie nu depășește 28 de ani: „Am început, zice,

în 1973, într-un moment destul de dificil pentru noi toți. Șantierul abia se dezvolta, nu aveam cală de construcții și nici de lansare pentru astfel de nave. Montarea a început pe un loc improvizat, cu o tehnologie aparte. Condițiile vitrege cereau oamenilor eforturi și atenție deosebite. Cu toate piedicile, nava a fost lansată la apă în septembrie 1975, cu un tonaj de 2500 tone. Între timp s-a armat și a ajuns la 3600 tone. Spre deosebire de primele cargouri de 4500 t.d.w. „Simeria“ a fost construită în întregime la Brăila. Timpul de execuție, față de nave similare construite la alte șantiere, a fost redus cu 20 la sută. Vechile instalații de încărcare au fost înlocuite cu macarale, iar cele de manevră a capacelor au devenit hidraulice.“

Inseamnă că proiectul inițial a fost revoluționat de proiectanții șantierului, conduși de inginerul Cecilia Teodoru, aflată pe punte. Este soție, mamă, coordonatoare de proiect. „Trebuie să recunosc, zice — și eu o citez aici exact — au fost zile cînd n-am putut să le fac pe toate la parametrii optimi. Proiectului i-am acordat însă totdeauna prioritate“. Am înțeles-o în timpul efectuării probelor, cînd catargul din prora i se părea că are o vibrație mai mare decît cea admisă, cînd motonava, înaltă cit un bloc cu șapte etaje, se banda la babord, adică în partea stîngă, din cauză că din tancurile situate acolo se consumase mai mult combustibil. Pentru toate tresărea, tresăream și noi, și se liniștea abia atunci cînd, după examene severe, comisia de recepție considera proba trecută.

Dacă am suda cap la cap țevile montate la bord, am obține o conductă care ar depăși distanța Brăila — Galați. Le-au montat oamenii secției tubulatură, conduși de maestrul Gheorghe Zaharia. Inginerul Petre Buleci mă roagă să rețin în jurnalul meu de bord alte citeva nume: Gheorghe Burlacu, șeful echipei de strungari, Radu Grosu, șeful echipei de electricieni, șefii de echipe Grigore

(Continuare în pag. 6)
N. GRIGORE MARAȘANU ■

Angajați cu toate forțele în bătălia pentru piine!

Pămîntul reazim

Da, reazim mi-e rostul acestui pămînt,
Și munții cu riuri și marea cea mare,
Cu Gelu, cu Tepeș, cu Ștefan cel Sfînt,
Cu arborii drepti din păduri milenare.

Și fapte sculptate de vremuri pe scut,
Indemnul lăsat de părinți în cuvinte,
Sîmțite cu oasele noastre în lut,
Inscrise cu fruntea pe cerul fierbinte :

Io, Decebal,
adaug-acest trup nemuririi
Carpaților noștri prealuminos veghind
Oștilor viteze de început, cînd mirii
S-au decantat în fii de fii lînd :

Îmi calcă trupul cine-mi calcă țara,
Întoarce-te-nainte de-a nu-ți mai fi ușor,
Sunt lă de-ostăș-și-ostășii-nu-suportă-ocara
Io, Mircea,
sunt aici, stăpînitor :

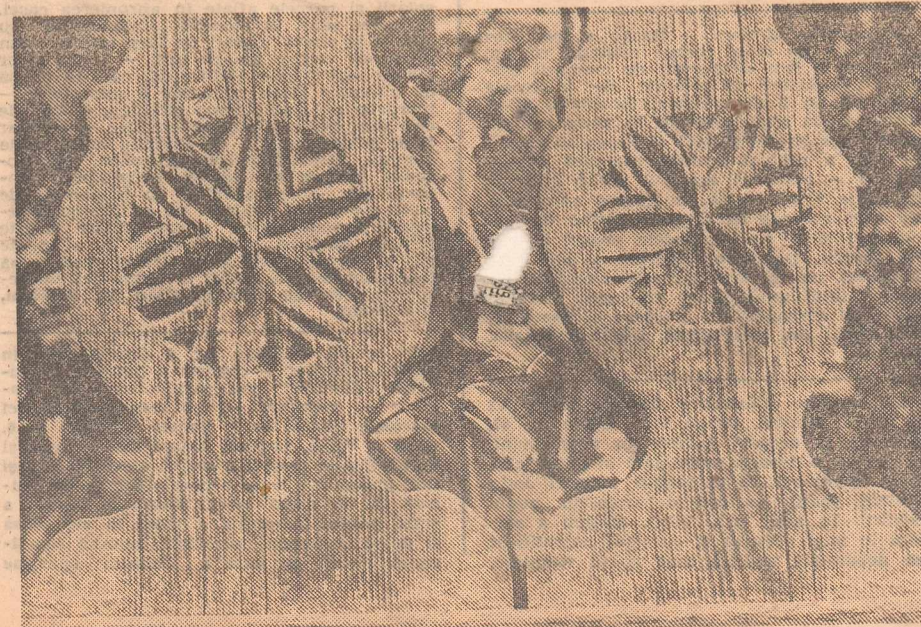
Io, Mihail,
voevod al Țării Românești
al Ardealului și a toată țara Moldovei
Pohlit-am în faptă — și-n faptă tu ești
Român, precum spune și autul slovei.

Apoi, nu se mai zice „eu“ ci „noi“,
Din spiritul și ochii lui Bălcescu,
Poporul român, popor de eroi,
Vorbînd prin Nicolae Ceaușescu.

Sunt ram dintr-un arbore-nalt și
străvechi
Cu nume latin și cu inima dacă,
Din ani ce măsoară milenii părăci,
Cu oameni ce-n vînt și furtuni nu
se-apleacă.

Da, reazim mi-e rostul de rod luminos
Al gîndului bun, aurit între palme,
Din lanul acesta de muncă mănos
Al bolților noastre curate și colme.

COMAN ȘOVA ■

Ziua luminătorului

Prăznuim în fiecare vară, la 30 Iunie, această zi — Ziua Învățătorului — împreună cu copiii noștri și cu copilul din noi, dacă acesta n-a murit. Adresăm, în această zi, întîrziînd cu emoție lîngă fila de calendar ce le poartă numele, omagiul dragostei și recunoștinței noastre acestor mari anonimi, acestor eroi neștiuți ai celei mai nobile dintre breslele ce zidesc edificiul unei culturi, al unui spirit, al unui neam.

De ce anonimi, de ce neștiuți? Opera lor, deci personalitatea lor, a pus și pune, observa un scriitor-cărturar, o cunună de foc pe fruntea tuturor marilor noștri oameni, pe fruntea tuturor generațiilor care-au țesut și învrednicit istoria românească, marcîndu-le începuturile, marcîndu-le devenirile. Pe fruntea lui Tudor recunoaștem lumina lui Gheorghe Lazăr, sfîntul său, pe fruntea generației pașoptului recunoaștem lumina lui Heliade, pe fruntea lui Creangă lumina lui Popa Duhu, pe frontispiciul unei întregi culturi lumina lui Măiorescu. Ne gîndim, în această zi, cu emoție, la toate aceste nume ilustre, ne gîndim însă, poate mai mult decît la ei, la ceilalți, la cei neștiuți, la marea, nesfîrșitul cortegiu de purtători ai luminii prin noaptea veacurilor, la miile și rîsmiile ce și-au trecut din mînă în mînă bobul fragil de lumină, ocrotîndu-l de toate vînturile potrivnice, hrînindu-l cu jertfe și sacrificii, pînă cînd acest act singular și eroic al unor voințe a devenit, prin revoluția socialistă, voința și actul material de cultură al unei întregi națiuni.

Rolul lor, astăzi, într-o societate și într-o epocă se-au preluat pe umerii lor poverile grele ale actului material de instrucțiune, e mai ușor. Rolul lor, astăzi, într-o societate și într-o epocă ce-și zidesc cu ardore și hotărîre o nouă civilizație, o nouă cultură, un om nou, e mai greu și mai plin de răspundere ca niciodată. Prin ei, începuturile culturii, începuturile cunoașterii și cele ale conștiinței ne stau etern în față, odată cu prima literă a cărții deschise, toamna, de un copil. Prin ei, copilul nostru e scos din geografia casei și adus în geografia patriei și a epocii. Prin ei, același copil se leagă cu istoria cea mare a neamului, a lumii și a planetei. Prin ei, imaginea viitorului și a datoriei față de el sînt răsădite de timpuriu, astfel încît să rodească precoce, robust și teafăr. Lor le încredințăm, deci, viitorul, lor le încredințăm România și civilizația ei de mîine, lor le încredințăm, pentru zămislirea acestei civilizații, marea răspundere a legării școlii de viață, a ideilor și idealurilor de faptă vie, iar prin aceasta îi investim cu îndatoriri multiple, culturale, civice, patriotice, sociale, istorice, politice.

„Pe această cale — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul educației politice și al culturii socialiste — școala trebuie să asigure pregătirea tineretului pentru muncă și viață și, totodată, însușirea celor mai noi cunoștințe teoretice — științifice și culturale —, să dezvolte în rîndul tinerilor respectul și pasiunea pentru munca concretă, producătoare de valori materiale... Profesorii și învățătorii au datoria de cinste și sarcina de mare răspundere de a-i forma pe tineri ca cetățeni conștiinți și devotați ai patriei socialiste, ca făuritori entuziaști ai comunismului pe pămîntul României“.

Ei, acești dascăli și profesori, acești mari anonimi, capătă astfel, prin răspunderile, locul și rolul lor în societatea noastră, prin truda lor și prin dăruirea lor misionară, un chip ce se dăltuiește adînc, cu trăsăturile-vii și nobile, ca și cel al ctitorilor de neam și țară, în inima noastră și în inimile celor ce vor veni.

ILIE PURCARU ■

Succesul Conferinței noastre va constitui un factor de însemnătate deosebită în întreaga activitate de înlăptuire a securității și păcii în Europa și în întreaga lume

Nicolae Ceaușescu

Secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, rostindu-și cuvântul la Conferința partidelor comuniste și muncitorești din Europa

La 29 iunie 1976, la Berlin, în capitala Republicii Democratice Germane, au început lucrările Conferinței partidelor comuniste și muncitorești din Europa, cu participarea a 29 de partide comuniste și muncitorești europene.

Conferința a fost deschisă de tovarășul Erich Honecker, secretar general al Comitetului Central al Partidului Socialist Unit din Germania, care a adresat un salut cordial delegațiilor partidelor frățești participante la conferință.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a luat cuvântul în ședința de marți dimineață.

În cuvântarea sa, tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat că „Succesul conferinței noastre va constitui un factor de însemnătate deosebită în întreaga activitate de înlăptuire a securității și păcii în Europa și în întreaga lume”.

Constatând că desfășurarea conferinței are loc „în împrejurări internaționale foarte complexe, așa putea spune hotărâtoare pentru dezvoltarea economico-socială mondială, pentru destinul întregii omeniri”, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a referit la o serie de aspecte ale vieții internaționale: „Analiza în spiritul concepției materialismului dialectic și istoric a dezvoltării contemporane demonstrează că lumea se află într-o continuă transformare revoluționară, socială și națională, că procesul trecerii de la capitalism la socialism se desfășoară într-un ritm tot mai intens. Avântul luptei revoluționare, progresiste, antiimperialiste de pretutindeni a determinat profunde schimbări, care continuă să se accentueze, în raportul de forțe mondial. Principala direcție a acestor mutații constă în afirmarea voinței popoarelor de a pune capăt vechii politici imperialiste, coloniale și neocoloniale, de a-și lua soarta în propriile mâini, devenind stăpâni pe bogățiile naționale și pe destinele lor.”

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a abordat câteva din problemele legate de edificarea cu succes a societății socialiste multilaterale dezvoltate în România, pe baza hotărârilor Congresului al XI-lea: „Fiind țară socialistă în curs de dezvoltare, România va continua să depună și în noul cincinal eforturi susținute pentru creșterea și modernizarea forțelor de producție, alocând în acest scop peste 33 la sută

din venitul național. Considerăm că numai prin edificarea unei baze tehnico-materiale puternice putem realiza lichidarea decalajelor și egalizarea nivelului de dezvoltare cu țările socialiste dezvoltate, cu țările avansate economic ale lumii, că, în general, fără construirea unei economii înfloritoare nu se poate asigura construirea societății socialiste și comuniste. Rezultatele dobândite până în prezent confirmă pe deplin justetea politicii promovate de partidul nostru, care aplică principiile generale ale socialismului, adevărurile universale valabile la condițiile specifice ale României.”

Desfășurându-se după 11 luni de la Conferința generală pentru securitate europeană, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, „reuniunea noastră trebuie să analizeze temeinic situația existentă pe continent și să dea comuniștilor o orientare de perspectivă pentru unirea tuturor forțelor democratice, progresiste, a tuturor popoarelor europene în lupta consacrată înlăptuirii securității și păcii în Europa și în întreaga lume. Pornim de la faptul că misiunea istorică a comuniștilor constă atât în eliberarea socială și națională a popoarelor, cât și în asigurarea unei păci trainice pe planeta noastră, aceste două laturi ale activității lor constituind un tot unitar inseparabil”.

Arătând că în actualele condiții ale vieții politice europene și internaționale lupta pentru dezarmare reprezintă principala îndatorire a comuniștilor, a tuturor forțelor progresiste antiimperialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Nu putem uita nici un moment că pe continentul nostru este concentrat cel mai puternic arsenal de forțe militare și de arme moderne, inclusiv nucleare, cunoscut vreodată în istorie, că bugetele militare ale statelor participante la Conferința general-europeană însumează peste 80 la sută din totalul cheltuielilor militare de pe glob, ceea ce reprezintă o uriașă povară pe umerii popoarelor, un grav și permanent pericol pentru pacea, independența și viața întregii omeniri”.

După ce a exprimat punctul de vedere al Partidului Comunist Român în legătură cu câteva probleme de cea mai mare importanță pentru însănătoșirea vieții politice internaționale, ca de pildă dezarmarea, în primul rând dezarmarea nucleară, desființarea conomi-

tență a celor două blocuri militare — N.A.T.O. și Pactul de la Varșovia —, pentru retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state, desființarea bazelor militare, restrângerea cheltuielilor și bugetelor militare, reducerea trupelor naționale și a armamentelor, precum și pentru înlăptuirea altor măsuri, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Noi, comuniștii români, pornim de la considerentul că fiecare partid poartă răspunderea directă față de clasa muncitoare și propriul popor și că, ducând la bun sfârșit această răspundere, își îndeplinește și una din marile îndatoriri internaționale. Partidul nostru apreciază că patriotismul revoluționar, dragostea pentru propriul popor, apărarea intereselor lui vitale constituie o trăsătură fundamentală, definitorie, a comuniștilor... În nici un fel nu poate fi considerată preocuparea unui partid de a apăra interesele clasei muncitoare și ale propriului popor drept îngustime națională, atitudine menită să ducă la slăbirea solidarității internaționale. Însăși noțiunea de solidaritate internațională poate fi concepută numai în legătură organică cu lupta pentru apărarea intereselor clasei muncitoare din fiecare țară, a intereselor naționale ale fiecărui popor, a independenței și suveranității fiecărei națiuni”.

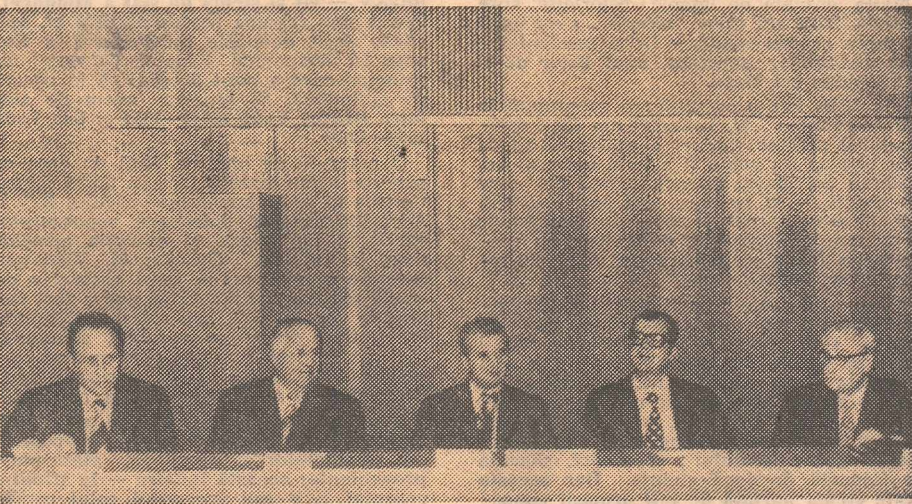
În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a referit la o serie de aspecte legate de relațiile dintre partidele comuniste și muncitorești: „Datorită diversității de condiții în care partidele își desfășoară activitatea, cit și ca urmare a necesității interpretării noilor realități ale dezvoltării sociale mondiale, este posibil ca în mișcarea comunistă și muncitorească să apară puncte de vedere deosebite. Este firesc ca acestea să fie discutate într-un spirit principial, de respect față de părerile celorlalți, evitându-se orice critici sau blamări la adresa politicii altor partide.

rare și pace între popoarele lumii, de respect al independenței și suveranității naționale, la invitația secretarului general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și a tovarășei Elena Ceaușescu, sâmbătă, 26 iunie, a sosit în Capitală, într-o vizită oficială de prietenie în țara noastră, secretarul general al Partidului Baas Arab Socialist, președintele Republicii Arabe Siriene, Hafez Al-Assad, împreună cu soția, Anisse Al-Assad.

În toastul său de la dineul oferit în cinstea înalților oaspeți, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea: „Ca rezultat al convorbirilor de la Damasc și București, al acordurilor și înțelegerilor la care am ajuns, colaborarea economică, tehnico-științifică și culturală dintre țările noastre a cunoscut o dezvoltare impetuoasă. S-au realizat și sînt în curs de înlăptuire o serie de obiective industriale de mare importanță, care vor juca un rol însemnat în dezvoltarea economico-socială, atât a Siriei, cit și a României, în întărirea relațiilor de prietenie și colaborare dintre popoarele noastre”.

În toastul său, președintele Hafez Al-Assad sublinia printre altele: „Țările noastre mai au vaste posibilități de cooperare în avantajul intereselor noastre comune, ceea ce va întări contribuția noastră la lupta popoarelor împotriva tuturor formelor de nedreptate, exploatare, rasism și agresiune și le va permite să acționeze în continuare pentru consolidarea bazelor păcii și cooperării între popoarele din lumea întregă”.

În cadrul convorbirilor care s-au desfășurat într-o atmosferă de caldă cordialitate, cei doi șefi de stat au examinat posibilitățile de colaborare cit mai largă între România și Siria, pe plan politic, economic, tehnico-științific, cultural, de adăncire a raporturilor de colaborare dintre Partidul Comunist Ro-

În timpul lucrărilor Conferinței partidelor comuniste și muncitorești din Europa

orice acțiuni ce pot dăuna cauzei unității, colaborării și solidarității între partidele comuniste și muncitorești. Pornim de la faptul că în noua etapă istorică, cînd partidele comuniste și muncitorești au devenit, într-un șir de țări, partide de guvernămînt, iar în altele sînt puternice forțe politice ce joacă un rol tot mai important în viața națională, mai mult ca oricînd nu mai este posibil și nici necesar un centru internațional. Considerăm că solidaritatea, colaborarea, unitatea mișcării comuniste și muncitorești trebuie să se bazeze pe respectarea independenței fiecărui partid, excluzînd orice amestec în treburile altor partide. O astfel de unitate de tip nou va fi, fără îndoială, superioară din toate punctele de vedere, asigurînd deplina solidaritate în lupta pentru progres social, pentru securitate și pace în Europa și în lume”.

În încheierea cuvîntării sale, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a exprimat convingerea că „partidele comuniste și muncitorești, celelalte partide și forțe revoluționare, democratice, popoarele înseși vor acționa cu tot mai multă fermitate pentru transpunerea în viață a hotărîrilor și angajamentelor statelor privind securitatea și colaborarea europeană, îndeplinindu-și astfel îndatorirea fundamentală față de viitorul civilizației umane.”

În continuare, acțiunilor întreprinse de România pentru promovarea unei politici de deplină egalitate, de colabo-

mân și Partidul Baas Arab Socialist. Totodată, s-au trecut în revistă problemele actualității internaționale și s-au remarcat acțiunile îndreptate spre afirmarea unei politici noi, de egalitate și echitate, de respect între națiuni, de colaborare, destindere, securitate și pace în lume. O atenție specială au acordat președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Hafez Al-Assad problemelor legate de realizarea unei păci drepte și durabile în Orientul Mijlociu.

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Socialistă România a secretarului general al Partidului Baas Arab Socialist, președintele Republicii Arabe Siriene, Hafez Al-Assad, au fost semnate următoarele documente: Acord privind cooperarea tehnico-științifică, Acord privind colaborarea și cooperarea în domeniul poștelor și telecomunicațiilor, Convenție sanitar-veterinară și Protocolul privind aplicarea acesteia, Plan de colaborare în domeniul sănătății publice, Program de schimburi culturale pe anii 1976—1977.

Această a patra întîlnire dintre președinții Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad a deschis noi orizonturi relațiilor de prietenie și colaborare dintre România și Siria, în interesul celor două popoare, al păcii și colaborării internaționale și este semnificativă pentru bunele relații pe care țara noastră le întreține cu toate statele arabe.

GEORGE ARION ■

E TIMPUL SECERİȘULUI

ANGAJAȚI CU TOATE FORȚELE ÎN BĂTĂLIA PENTRU PÂINE!

Îndată e ziua! Și curțile din terasa Dunării se acoperă de larmă. Scirlițe precaut ușile bucătăriilor din grădini și în fund de ogradă, sub bolțile de zarzăr, se aprind focuri în vetre albe. Apa curge în gălețile zdrăngănit pe caldarim, în cercuri de piatră, găini cotcodăcesc alungate de pe cuibare și femeile deșartă poveri de paie și de nutrețuri peste gardurile înalte.

Nu e încă ziua și e ora cind orizontul de la vadul debarcaderului se închide de bascuri. De sub ele, bărbații privesc spre cer cu speranță oarbă: poate astăzi plouă!

— Plouă?
— Da!

— Te-ai țicnit!

Brațul Borcea s-a lățit numai în ultimii ani cu aproape o sută de metri. Rîul Răul, cum l-au denumit bătrînii, deturneză aproape 60 la sută din apele Dunării în cotul acestuia, încît vara, pe secetă, Dunărea poate fi trecută pe cal, în timp ce Borcea devine navigabilă.

În Insulă, bărbați în salopete își mină bicicletele sau urcă în remorci și autocamioane. Nu sînt numai localnici, ci și zilieri moldoveni, maramureșeni, olteni sau ardeleni.

— Au venit să cîștige în sezon și sînt serioși și harnici...

E ziua. Nu plouă, picură numai. La București a plouat. Și nu numai la București. În Insulă Ialomiței oamenii nu-și mai amintesc cum arată stropii de ploaie.

Insula: 18 kilometri lungime. Lățimea o cunoașteți din călătoriile cu trenul spre Constanța: întreaga distanță dintre poduri. Drumuri străjuite de plopi, în lung, în lat, mașini care ridică în urmă tornade de praf, combine, autocamioane, remorci, un șantier cu șanturi de apă, între lanuri de porumb, griu, orez și soia.

Cu o seară în urmă, la ședința de comandament au fost anunțate primele rezultate ale secerișului: 6 000 kilograme orz la hectar în medie.

Soiul de orz folosit se numește Miraj și este rodul muncii de 17 ani a doctorului Munteanu care, fără să fie cunoscut, a venit în Insulă și a întrebat: care e soiul cel mai productiv? Miraj, i s-a răspuns, și el, doctorul, n-a plins, firește, ci a ris

Din fericire pentru nea Popa ploaia a încetat.
Fotografii de EMANUEL TÂNJALĂ

cum rid bărbații cînd izbîndesc în ceva, copilăros și adevărat.

Cînd apar aceste rînduri, secerișul orzului tocmai se încheie. Cînd le scriu au trecut cîteva ore de cînd l-am părăsit în cîmp pe Dumitru Dumitru, directorul I.A.S.-Pietroiu, alergînd de la o combină la alta, de la o fermă la cealaltă, lăsînd în urmă mai puține întrebări și o perdea lungă, deasă și înaltă de praf, și în mod sigur David Paraschiv este de serviciu de noapte la fulguitoarele lui nea Biju.

„Dacă scrieți despre mine, să treceți Biju în paranteză. Nu mă știe nimeni de Nicolae D. Ion, nici chiar învățătorul, căci n-am făcut decît patru clase...”. În realitate, nea Biju se alintă cînd spune că n-are decît patru clase. Toate inovațiile tehnice din I.A.S. îi aparțin. El a făcut prima moară cu ciocănele și o mulțime de alte inovații la care amatorii au venit să se minuneze și au plecat nu cum au sosit, ci cu ele în mînt; le-au pus pe hîrtie și-apoi pe roți, iar unii au zis că le aparțin. Nea Biju nu se laudă, nu se laudă fiindcă nu-i pasă. Stă și se minunează. Zice:

— Mare minune și cu basculantele astea!
— Parcă mata n-ai putea face una la fel?

— Aș putea. Dar eu ziceam de balamale. Descarci în două minute ce-ar descărca zece oameni într-o oră și transpiri jumate de oră să închizi balamalele.

Nea Biju a făcut ucenicie la un meșter din comună, a fost primul mecanic șef al I.A.S.-ului și nu mai are din lipsă de studii.

— N-are nimic. Tot la patru mă scol. S-au învățat picioarele să meargă singure. Dacă vin acasă mai devreme mă latră cîini.

Din cele trei fulguitoare ale I.A.S.-ului două le-a construit Nea Biju și va mai construi cîteva, fără să existe nicăieri un răboj al memoriei tuturor lucrurilor minunate pe care le-a creat.

— Cu ce seamănă o campanie agricolă?
— Cu pregătirile unui alergător pe suta de metri, minuțios pregătit pentru a atinge forma totală la pometul pistolului.

Într-o campanie cum este aceasta a orzului, cea mai neînsemnată întîrziere poate fi fatală. Dacă la ora H ai ratat pornirea, după aceea dacă va ploua s-au dus pe apa Dunării milioane de lei și munca de un an a atîtor oameni. Orzul e ușor de întreținut, ușor de cules, dar se scutură imediat. Asta înseamnă campanie. Să dai

totul nu oricînd, ci numai la semnalul starterului. Atunci sau niciodată!

Plouă! Și din fericire pentru nea Popa, care cu o zi în urmă se ruga să plouă, ploaia încetează. Șefului de echipă îi scăpase dimineață un amănunt: noaptea fusese nu cum o lăsase el, la miezul ei: senină. Se înorase spre dimineață și roua nu mai căzuse și la prima oră putea începe secerișul. Nu o făcuse și dacă ploaia ar fi continuat, după calculele directorului s-ar fi pierdut de fiecare combină aproximativ 240 000 lei. Campania înseamnă să vezi totul!

„Dumneata nu vezi că robinetul de irigație face o burtă?”

„La bandă a apărut o crăpătură.”

„Stă o remorcă lângă siloz.”

„E un fier în drum, nu l-a văzut nimeni?”

„Omul ăsta caută ceva!”

„Omul ăsta” nu caută, ci așteaptă lângă o baracă, deșirat sub șapca de soare, descheiat la git, privind umil, întrebător și temător. Este din Medgidia, a lucrat la I.A.S. și a venit după drepturile pe care nu știe să le ceară, fiindcă toți sînt ocupați.

— Victore!

Victor, nea Victor, șoferul, lucrează împreună cu Dumitru Dumitru de 20 de ani. Au îmbătrînit împreună.

— Am înțeles — și nea Victor a înțeles mai mult chiar decît ar fi fost dispus poate directorul să-l roage.

Străbătem pentru a treia oră teritoriul I.A.S. de la o margine la cealaltă: nu mai este nici o mașină, nici un om răzleț. Banda rulantă a secerișului merge silențios, respectiv fără hopuri, spicle de orz intră între dinții combinelor. În măruntălele acestora se despart grăunțele de trunchiul care devine pai și paie sînt șapate cu putere în remorca trasă de tractor, apoi stivuirea, acele impresionante monumente cubice mobile spre locul de stocare, eliminarea grăunțelor, aspiratoarele, fulguitoarele, insilozarea și, în tot acest timp, grija pentru griul care nu e încă bine copt, pentru soarta porumbului și, firește, pentru soarta lucrătorilor care, după semnele de pină acum, vor depăși cu mult planul.

— Mîncarea e bună?

— Bună!

— Suficientă?

De sub frunți arse de soare și boțite de chipiuri, ochi iscoditori și vicleni de adolescenți pe care orice întrebare îi jigneste.

La 20 de metri în spate, un tînar cu ochelari, pe o grămadă de cartofi.

— Ti-e rău?

— Nu.

— Dar ce-i?

— Am rămas în urmă.

Încă un tur de orizont și ultimul. Sistem după o noapte și o zi în insulă. Ne salutăm cu o mulțime de oameni. Revenim însă la slăbiciunea noastră: nea Biju care se scarpină după șapcă.

— Aici era să mă mîncească un lup.

— Pe mata?

— Așa cred. Era chior.

Abia acum încearcă nea Biju să se laude și ne sugerează că el, David Paraschiv, Ion Șerban, Dumitru Dumitru sînt aceia care au transformat balta Ialomiței într-un rezervor de șerpi și de lupi într-una dintre cele mai puternice producătoare de porumb, griu și orz din țară.

O spun eu în locul lor, fiindcă acesta este adevărul: de 18 ani, în iunie, în fund de curți, sub bolți de zarzăr, odată cu începerea dimineții, se aprind focuri în vetre albe și femei cu brațe somnoroase adăpă vite și pregătesc masa bărbaților care încep campania agricolă în fosta baltă a Ialomiței.

NICOLAE CRISTACHE

Feerie de vară

e-o vară pe pămînt atît de verde de parcă stăm pe-un fund de lac frumos sticlării suflă-n țevi măiestre ceriul ca pe-un pahar de dar cu gura-n jos vestind cu buze mari de bucurie ceremonia firii s-a stîrnit prin lujeri lungi de griu pompează glia un zăcămint de maci fără sfîrșit

e pace, iată, spicele se-ndoaie sub bobul grîului cel plin de dor lumina după ploaie-și descompune bogatul spectru doar în trei culori și viersul dulce și tocmît al mierlei detună-n turlă de biserică vechi doar colo-n jos și mai din jos, sub ierburi prind rădăcini oșteni și cai, perechi

în munți se-așază vilvele de pază pe băi de aur, duhul cel străbun din visele copiilor alungă aspide, vasiliscuri, căpcăuni iar cînd, tîrziu, văzduhul și pămîntul au fost închis spre somn toți ochii lor poetul, lacom, bea din seva zilei cîntînd acest pămînt nepieritor.

CORNELIU VADIM TUDOR

4

ZILE ȘI 4 NOPTI

MARINAR DE PROBĂ
PE MOTONAVA „SIMERIA“

JURNAL DE BORD • JURNAL DE BORD • JURNAL DE BORD • JURNAL DE BORD

(Urmare din pag. 1)

Oancea și Ștefan Custură. Să-l mai pom-
nemim însă și pe maistrul Radu Gheor-
ghe care împreună cu echipa sa a mon-
tat prima secție de navă pe un loc de
cală improvizat.

14 Iunie 1976, ZIUA A DOUA

Am trecut peste hotarul, alte zile. Du-
nărea lină, se pregătește să ia în spate co-
losul de metal și să alerge cu el spre
mare. Pe punte, oamenii forfotesc incen-
diati de febra desprinderii de farm. Echi-
pajul care va lua în primire nava condus
de comandantul Constantin Bucur,
un tânăr de 29 de ani, nu va depăși
37 de persoane. Noi, știți cîți sîntem?
105. Pentru că într-o probă de marș cum
este aceasta participă echipajul șantierului
condus de comandantul de cursă lungă,
Ghiță Costache, ajutat de comandantul Ru-
su Teodor, echipe de specialiști din șantier,
ordonate de inginerul Ion Ghionu, echi-
pajul Navrom-ului Constanța, care ur-
mează să ia în primire nava, specialiști ai
registriului naval român și reporterul im-
preună cu doi colegi: Mircea Bunea, de
la „Scinteia”, și Constantin Darie, de la

ziarul local „Înainte”. Dormim toți cum
putem. Cei care ies din cart se odihnesc
în paturile celor care intră în cart. Sînt
cazati în camera ofițerului radiotelegra-
fist Mircea Popa; cu care aveam să mă
impac de minune pe tot parcursul acestei
călătorii.

— Comanda, sînt pupa; eliberăm pa-
rimele?

— Pupa, așteaptă, nu fă de capul tău.

— Marinarul nerăbdător a tăcut mîlc. Apoi
dialogul reîncepe prin radiotelefoane, de-
vine din ce în ce mai alert:

— Vedeti că e o sîrmă la pupa; să
rămînă pe babă. La rest dați-le drumul
în apă.

Comenzile se dau rapid, clare, oame-
nii prezenți la posturi le execută cu
promptitudine și raportează.

— Comanda, sînt pupa. Nu se deschide
cheia! Avem nevoie de un aparat de
sudură!

— Sigur, iți trebuie sudură! Dă-i dru-
mul de pe vînter în Dunăre, să moleze
complet. Iar mîine, marinarul care a
„făcut cheia” să-și prezinte demisia.

Sistemul funcționează de fapt ca un
ceasornic. Dacă s-ar defecta? Comandan-
tul ar fi nevoit să strige ca odinioară, în
portvoce, cît l-ar ține puterile și nu se

știe dacă s-ar face auzit. Așa, ordinul lui
este ascultat de fiecare om din echipaj
— care se simte integrat în sistemul de
coordonare al navei — este informat per-
manent despre modul cum acționează în-
treg colectivul. În caz de pericol, cel
care acționează izolat nu se simte singur.

Orele 4 și 30 de minute. Aud în difu-
zoare cea mai limpede și răspicată co-
mandă: „Atențiune! Mola pupa! Mola
tot, mola tot!”

Entuziasmul devine general. Oamenii
de pe mal își flutură băștile, brațele. Cei
de pe navă, la fel. „Cirma zero!”, aud
din nou de la comandă. Motonava se
desprinde de chei, se îndreaptă spre
adinc și se așează tot mai comod în apele
fluviului, „pe drum înainte”. Lungă de
130 metri, pare o săgeată de oțel ple-
cată dintr-un arc uriaș să străpungă mă-
rile și oceanele lumii. Brațele care au
întins acest arc mai flutură încă pe țarm.

Urc la timonă. Trec prin coridor și
undevea, într-o cabină, se aud niște zaruri
rostogolindu-se. Cei doi piloți ai AFDJ-
ului, Constantin Apostol și Gheorghe Co-
man, preiau peste cîteva minute comanda
și ne vor însoți pînă în mare. Nici o navă
maritimă nu intră și nu iese din Dunăre
fără să se afle la timonă unul din piloții
Asociației Fluviale a Dunării de Jos. Ei
citesc Dunărea ca pe o carte. Înaintăm
doar cu 120 de rotații pe minut. Dacă am
merge cu toată viteza, volumul de apă,
enorm, dislocuit de navă, ar inunda malu-
rile, digurile, ar smulge bărcile sau alte
ambarcațiuni ancorate la maluri. „Veniti
să vedeți”, îmi spune pilotul C. Apostol.
Motonava suge pur și simplu apa, o trage
sub ea, apoi o aruncă peste maluri.
Privesc și nu-mi vine să cred: pentru
cîteva secunde pestii rămîn fără apă pe
maluri, se zbat îngroziți, simțind pesca-
rușii veșnic flămînzi deasupra.

— Pilotaj Sulina, pilotaj Sulina, vă
cheamă motonava „Simeria”, la aparat
pilotul Coman, recepție.

— Pilotaj Sulina, pilotaj Sulina, sînt
„Simeria”, motonava șantier, 7500 tdw,
cobor mila 16. Aveți ceva pe drum?

— Da, „Simeria”, sînt pilotaj Sulina, nu
e nimic, drum liber.

— Vă rog să ne comunicați starea mării,
gradul mării, direcția și forța vîntului.

— Timp bun: forța vîntului 3, gradul
mării 2, timp bun la mare.

Nea Coman e de 15 ani pilot pe Dună-
re. Cel mai mare vas pilotat de el a fost
„Eutolia”, sub pavilion grecesc, de 27 000
tdw, lung de 186 metri și lat de 24. În 15
ani a avut un singur ghinion: pilota un
vas pe Sulina, printre ghețuri. Deodată
motorul s-a blocat, cirna s-a rupt, vasul
s-a îndreptat în mal și a tăiat un cablu,
electric subteran. Forță majoră. Uneori
natura rămîne neînvinsă.

— Cum se comportă nava? îl întreb.

— Foarte bine. Nu se bandează cînd
pun cirna banda, deci, are stabilitate
bună. Guvernează, adică ascultă la co-
menzi foarte bine. Viteza e mare, peste
18 mile pe oră, este dotată cu aparatură
de navigație ultramodernă: cirna electri-
că (pilot automat), radiotelefon, radar,
sondă electrică pentru citirea fundului
mării, detectoare de incendiu, avertizoare,
instalații cu aer comprimat, frigider, stații
gonio și radio, instalații mecaniza-
te de încărcat și descărcat marfa. Într-un
cuvînt, „Simeria” reprezintă nivelul cel
mai de sus pe care l-au atins construc-
orii de nave brăileni.

În loc de comentariu, citez din ziarul
„Libertatea”, 20 iunie 1948: „Muncitorii
de la Danubiu au lansat șleful „M-117”.
Construcția șlefului „M-117” reprezintă
un succes... Vasul a fost clasat ca cel mai
bine construit...”

Danubiul era Șantierul naval de astăzi.
Saltul este impresionant.

La ora 13 și 30 de minute, ne aflăm în
locul unde fluviul se transformă în mare.
Lăsăm în dreapta orașul Sulina, vechiul
Porto Franco, cu case mici, roșietice, cu
farul vechi, unica atracție a Sulinei, și pă-
trundem în apele mării, cărămizii, albas-
tre, apoi mai albastre, traversînd o ade-
vărată scară a culorilor. Cîteva geaman-
duri continuă linia imaginată a digului.
Din cauza curentului de nord-est, apele
Dunării și ale Nistrului depun aici, în
gura canalului, aluviuni și uscatul înain-
tează în mare cu 0,30 metri în fiecare
an. Din acest motiv, cîteva drăgi ale

AFDJ-ului curăță albia canalului să-l
mențină navigabil. La prima vedere s-ar
părea că oamenii aceștia întreprind o
muncă sisifică. De fapt, oamenii drăgilor
au o misiune sigură și nobilă: țin des-
chisă o poartă prin care România și nu
numai România, ci o bună parte din Eu-
ropa, comunică zi și noapte cu celelalte
continente. Vapoarele planetei intră și ies
prin această poartă datorită muncii și ve-
getei citorva bărbați.

Așadar „Simeria” și cu ea o bună parte
din echipaj primesc botezul mării. Cei
doi piloți coboară scara de frînghie în
„pilotina” care s-a lipit de pîntecul enorm
al motonavei. Drum bun!, ne urează, și
îată-ne aruncați de pe mina unui zeu pe-a
altuia. Vorba vine. Sitem pe o motonavă
modernă și pe miinile unor comandanți
cu experiență de o viață.

Direcția: Drum 120°. Cirna e pusă pe
pilotul automat.

Mă urc pe teugă, partea cea mai de
sus a probei, și nemărginirea din fața
mea îmi dă un sentiment de deplină li-
bertate. O briză îmi mingieie fața. Îmi
vine să întind brațele, să plutesc. Îmi
învîng cu greu chemarea în larg și ră-
mîn cu picioarele pe... punte.

Ora 14 și 15 minute. Coborim ancora la
40 metri adîncime și la 12 mile de țarm.
pentru balastare și reglarea motorului
principal, 400 tone de apă sînt pompa-
te din mare în tancurile de balast. Se în-
cearcă motorul în sarcină.

Ora 18 și 15 minute. Întru în cabina
stației de radio emisie-recepție „YPNA”.
Cei doi ofițeri radiotelegrafisti, Mircea
Popa și Traian Moca, îmi spun că au
transmis prima radiogramă șantierului,
prin radio-coasta Constanța. Iată textul:
„Simeria YPNA, început probele de mare
Stop”.

O oră mai târziu, de la bordul moto-
navei „Simeria” pleacă pe calea undelor
următoarea radiogramă:

„CĂTRE C.C. al P.C.R.,

TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Echipajul cargoului M/N „Simeria”, de
7500 tdw, compus din muncitori, ingi-
neri, tehnicieni și marinari ai Șantie-
rului naval Brăila și ai beneficiarului —
Navrom Constanța, raportează astăzi,
14 iunie 1976, că au început probele de
mare din punctul de latitudine nordică
—45°00' și longitudine estică —29°53'
stop. Este prima navă de acest tip, con-
struită de colectivul Șantierului naval
Brăila, care face parte din programul de
dezvoltare al flotei noastre maritime.

Cu acest prilej, vă asigurăm tovarășe
secretar general că vom face totul pentru
a traduce în viață mărețul program al
partidului, pentru a spori dotarea și faima
flotei R.S.R. Semnează echipajul M/N
„Simeria”.

15 Iunie 1976, ZIUA A TREIA

La ora 4, în zorii,
mă trezește un ru-
liu puternic: o foaie
de placaj care
stătuse lipită de
peretele cabinei a
căzut pe pardosea-
lă. Scaumul ne-
amarat decuseară a
fost proiectat în
marginea patului.
În trei secunde sînt
în picioare. Dau
perdea la o parte
și privesc prin hu-
blou. Marea bate cu
o mie de pumni în
coca navei. Din ba-
bord răsare soarele, ca un incendiu alb, și
spectacolul devine fascinant. Îmi dau sea-
ma că motoarele sînt oprite și plutim în
derivă. De ce? Voi afla la comandă...

— Nu mai arată nimic blestemata asta
de sondă. Măi băiete, ia cheamă electricia-
nul specialist să vină la mine! Nici în
cealaltă nu mai văd nimic!?

Un tânăr dispăre în jos, pe scări...

— E mil mare pe fund, tovarășe co-
mandant; așa face cînd e hulă, își dă cu
părerea cel sosit.

— Ce tot spui dumneata, măi tinere?
Crezi că e prima sondă pe care o citești?
Nu e în regulă; asta arată 70 și la re-
petire 68! Vezi repede ce are!

Electricianul pune sonda la punct. Co-
mandantul Ghiță Costache conduce echi-

OȚELUL ROMÂNESC ÎȘI CONSTRUIEȘTE O TRADIȚIE

**Oțelarii noștri sînt la același nivel de măiestrie
cu cei mai buni oțelari din lume**

Ne-ndreptăm vertiginos către o producție totală de aproape 20 de milioane tone de oțel. Să menționăm, fără nici un alt comentariu, că Franța și Anglia produc fiecare nu mai mult de 25 milioane tone de oțel.

Cit de competitive sînt oțelurile pe care le exportăm? Oțelurile pe care le cumpărăm nu pot fi fabricate în țară?

Și dacă nu la Hunedoara, cunoscută cetate de scaun a oțelului românesc, unde altundeva să fi căutat în primul rînd răspunsul sau răspunsurile la aceste întrebări! Ne-am deplasat, deci, la Hunedoara și trebuie să mărturisim că ne-ncercam câteva temeri. Este oare po-

sibil ca oțelarilor hunedoreni să le fie străină rețeta de fabricație a vreunui oțel mai deosebit? Cînd există un combinat de oțeluri speciale și înalt aliate, cum este cel de la Tîrgoviște, mai puteam noi crede că răspunsurile pot fi găsite la Hunedoara? Cu alte cuvinte, marele combinat de la Hunedoara, situat în ultimii cinci ani pe același loc, întîiul, în întrecerea cu celelalte centre siderurgice, mai deține aceeași pondere în ceea ce privește oțelurile speciale și înalt aliate? Oare nu cumva siderurgiștii noștri nu dispun deocamdată de cine știe ce instalații moderne cu ajutorul cărora se fac acele fantastice oțeluri pe care le solicităm

toată lumea, inclusiv economia noastră? Și-n fine, pentru că-n citeva rînduri avuseserăm prilejul să-i cunoaștem în-deaproape pe cîțiva dintre așii oțelului hunedorean, oameni despre care se spunea, metaforic, că sînt în stare să asimileze și să producă chiar și oțel pentru laine de cea mai bună calitate, ne-am gîndit — de ce nu, că doar s-au mai văzut și alte cazuri! — că hunedorenilor nu le lipsesc nici îndemnarea, nici priceperea, nici experiența, nici instalațiile, nici materia primă, extrem de complexă în elaborarea unor oțeluri speciale, ci pur și simplu comenzile unor beneficiari interni de a produce acele oțeluri.

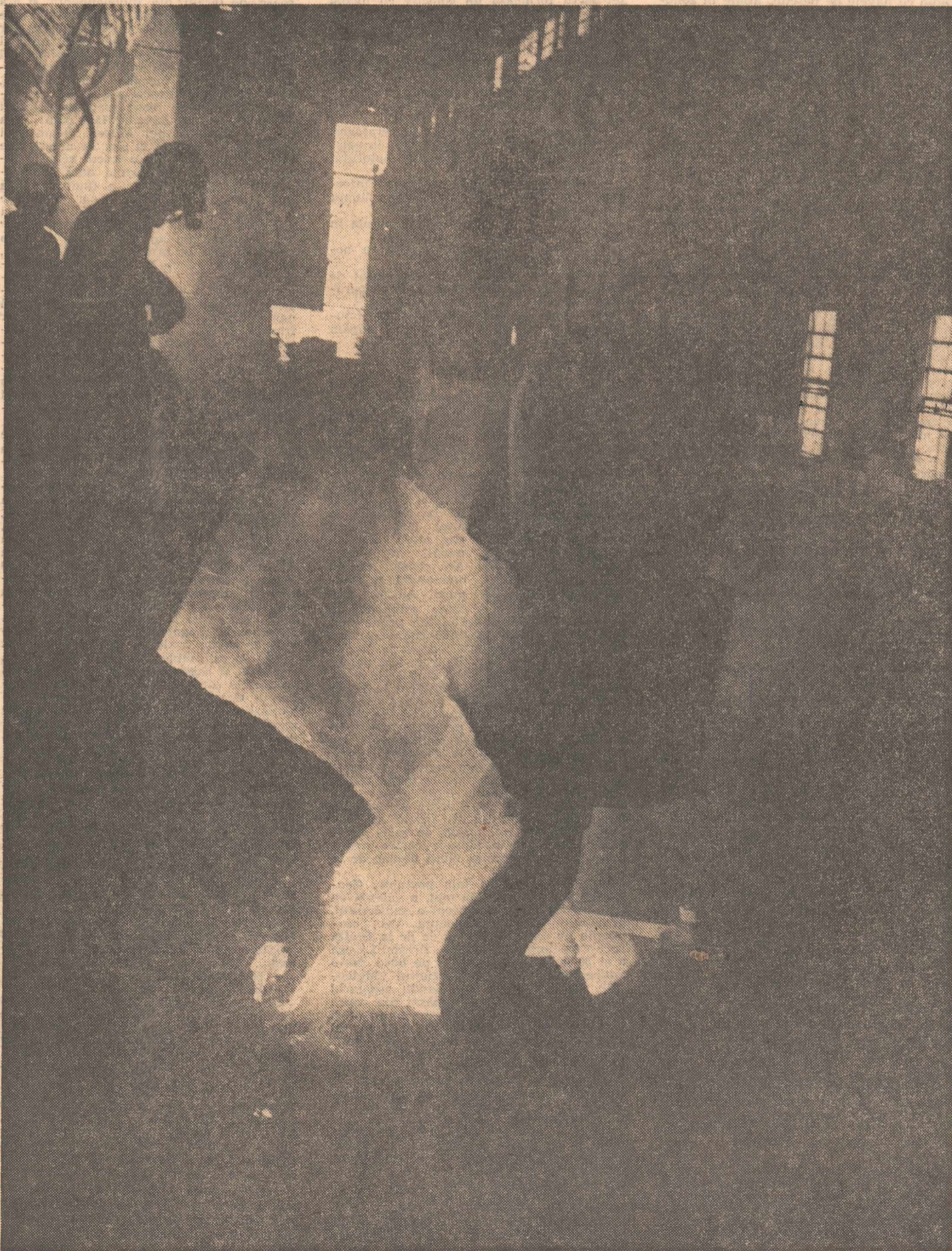
Abordînd deci problema calității oțelurilor pe care le exportăm și le importăm, iată cîteva dintre părerile exprimate de interlocutorii noștri. Inginerul Sabin Faur, directorul tehnic al combinatului hunedorean: „Este adevărat, vindem foarte mult oțel și cumpărăm foarte mult oțel. Dar trebuie spus că oțel special în starea sa

brută, ca lingou, nu vinde nimeni. Sub această formă, de lingou, oțelul nu este decît un moment tehnologic. Valoarea unui lingou de oțel special crește imens de-abia în momentul cînd acesta este laminat, iar sub forma unor produse finite, cum ar fi, de exemplu, rulmenții, valoarea unei tone de oțel laminat, nu de lingou, crește de peste cinci ori. Știu că pentru cititorul neavizat, chestiunea asta a calității oțelului este deocamdată neclară. De ce exportăm și, în același timp, importăm oțel? Mai întîi și-ntîi ar fi bine să se știe că laminatele pe care le exportăm sînt cele pe care le-au solicitat beneficiarii noștri externi în baza acordurilor comerciale încheiate. Aceste laminatate se înscriu în parametrii tehnici prestabiliți și, după cite știu, nimeni nu ne-a returnat produsele. Noi, la Hunedoara, am asimilat aproape patru sute de mărci de oțel și realizăm cîteva mii de tipodimensiuni, adică formate de laminatate, prin care satisfacem, atît cit se poate, cererile interne și, prin care, cum se spune, ieșim pe piața internațională în măsura în care reușim să-i determinăm pe alții să ne ceară nu mărcile respective de oțel, ci laminatele respective, tipodimensiunile. Teoretic, în afară de cîteva foarte puține mărci de oțel care cer instalații și agregate de ultimă noutate mondială, noi putem face orice fel de oțel. Am acoperi astfel, cu lingouri, nu însă cu tipodimensiuni, orice cerere. Asupra acestei afirmații ar trebui însă să insistăm ceva mai mult, altfel s-ar produce cine știe ce confuzie. Dar pînă să lămurim lucrurile, eu v-aș da un exemplu: acum un an, un foarte bun prieten, fost coleg de facultate, inginer la Pitești, la autoturismele Dacia, îmi cere 150 de tone de oțel, o marcă aproape banală, ca și cantitatea de altfel. Deși puteam foarte ușor să asimilăm și să producem acest oțel, nu ne-am angajat, totuși.

În altă ordine de idei, pentru că ați amintit de nivelul competitiv al unor produse românești, adică utilajul petrolier, rulmenții, tractoarele și toată gama de turisme ARO, poate că n-ar fi lipsit de interes să subliniem că tractoarele sînt integral realizate cu oțelul hunedorean, că utilajul petrolier beneficiază tot de calitatea oțelului nostru, că parțial contribuim și la performanțele turismelor ARO, iar jumătate din producția noastră de rulmenți este asigurată de îndemnarea și priceperea oțelarilor noștri. O altă chestiune pe care aș aduce-o în discuție așa, mai mult în treacăt, pentru că vorbim despre calitatea oțelului, ar fi aceea a risipei de oțel superior, oțel mult mai scump decît cel obișnuit. Nu vreau să dau neapărat cazuri concrete, dar am văzut că mulți constructori folosesc oțeluri speciale chiar și atunci cînd nu este cazul. Am văzut scări, balustrade, pasarele și alte asemenea lucrări executate cu oțeluri calmate. Pot fi folosite, fără nici un fel de pierdere, simple O1-uri, adică oțeluri laminatate, sau, altfel spus, fier. Sau, în armăturile de fier-beton este inclus mult prea mult oțel special, oțel dur, oțel care trebuie să înlocuiască rezistența betonului propriu-zis. Este iarăși o risipă de metal foarte scump și greu de realizat. În ceea ce ne privește, noi, siderurgiștii, n-avem decît de cîștigat, beneficiile noastre cresc cu fiecare tonă de oțel special, dar, pe ansamblul economiei, este o risipă cu care nu putem fi de acord.

Următorii noștri interlocutori au fost inginerii Mircea Penescu, șeful serviciului CTC, fost inginer șef al celor 3 oțelării hunedorene, adică OSM-1, OSM-2 și Oțelăria electrică, și Cornel Dehelean, actualul inginer șef al celor trei oțelării.

„Calitatea oțelului, avea să ne spună inginerul Mircea Penescu, este o chestiune mai mult relativă. O marcă de oțel nu poate fi comparată decît cu aceeași marcă și, în acest sens, un oțel poate răspunde mai bine sau mai puțin bine scopului pentru care a fost realizat. Teoretic vorbind, puține sînt oțelurile pe

care noi să nu le putem produce, dar, fiind cont de posibilitățile noastre, important este nu să producem inutil cât mai multe mărci de oțel, ci un oțel din ce în ce mai bun. Alături de această tendință, principalele noastre eforturi se îndreaptă și spre reducerea continuă a deșeurilor pe care le înregistrăm pe tona de metal, adică, așa cum ni s-a indicat de către însuși tovarășul Nicolae Ceaușescu, vrem să depășim cele 79 de procente pe care le avem, cifră care ne situează față de urmăritorii noștri, siderurghiștii reșițeni, la o distanță de 3 procente.

Este vorba de o acțiune comună la toate nivelele și compartimentele procesului tehnologic. Se va urmări o depășire a parametrilor calitativi ai furnalelor, o reducere a maselotajelor, prin folosirea adecvată a prafurilor exotermice și printr-o tehnologie perfecționată în procesul de laminare, avându-se în vedere optimizarea arderilor și raționalizarea șutării blumurilor, adică a îndepărtării prin forfecare a acelor părți cu defectivități.

Intru totul de acord cu spusele inginerului Penescu, inginerul Cornel Dehe-

lean avea să adauge, pe scurt, următoarele: „Subliniez că nu producem oțelul pentru sculărie, această sarcină revenindu-i la ora actuală Tirgoviștei. În rest, așa cum ați aflat și de la ceilalți doi oameni cu care ați stat de vorbă până acum, oțelarii noștri, nu numai cei din Hunedoara, sint la același nivel de măiestrie cu oricare alți oțelari din lume, adică sint în stare să facă nu numai orice fel de oțel, ci un oțel din ce în ce mai bun. Problema numărul unu o reprezintă, desigur, capacitatea tehnică de laminare a oțelului pe care îl facem sau pe care l-am putea face. Știu povestea aceluși oțel cerut de Pitești. Era vorba despre un oțel ceva mai dur decât ceea ce se poate lamina la noi. Ne-ar fi trebuit un valț din import al cărui preț depășea milionul de lei. Această complexă problemă a laminoarelor va fi, desigur, o importantă confruntare a siderurghiștilor noastre, adică, altfel spus, trebuie să putem duce până la capăt oțelul pe care sintem capabili să-l elaborăm”.

VICTOR NIȚĂ ■

La Tirgoviște, la școala oțelurilor speciale, se naște o nouă tradiție muncitorească

Dincolo de gara Tirgoviște, dincolo de calea ferată, mă interesez pe unde se intră în Combinatul de oțeluri speciale, a cărui siluetă greoaie, estompată de ceața dimineții, se distinge undeva în apropiere. Un paznic îmi spune că acest combinat, fală a orașului și a întregului județ, nu are încă „o poartă exactă”, cu alte cuvinte că se intră și se iese cam pe oriunde. Situație singulară, deși explicabilă dacă ne gândim că este vorba de un șantier și nu de o construcție terminată. Plastica expresivă a paznicului s-a dovedit însă ulterior, fără voia lui, încărcată de semnificații.

Ridicarea combinatului din Tirgoviște s-a înfăptuit în timp record: lucrările au început efectiv în primăvara anului 1971, pentru ca în decembrie 1973, deci după doar doi ani și jumătate, să intre parțial în producție. Acea zi de iarnă în care s-au produs în fosta cetate de scaun primele cantități de oțel a reprezentat, dintr-un anumit punct de vedere, o piatră de hotar în istoria metalurgiei românești. Combinatul de la Tirgoviște va pune capăt sau, în orice caz, va limita substanțial dependența de import la un important capitol, urmînd ca în final să ridice la circa 15 la sută ponderea oțelului aliat în producția totală de oțel a României — procentaj comparabil cu acela al celor mai dezvoltate țări industriale.

Primăvara anului 1976 ne-a adus unele împliniri pe linia calității și cantității producției — ne declară directorul combinatului, inginerul Nicolae Ojovan. Mă refer, în special, la producția de oțel de scule aliate și rapide pentru construcția de mașini, în unele sectoare ne aflăm, de acum, în parametrii proiectați. Realizare notabilă, luînd în considerație timpul scurt care a stat la dispoziția colectivului pentru a stăpîni tehnologiile de fabricație într-un domeniu fără tradiție la noi. În ceea ce privește laminorul de profile mijlocii și ușoare, care a intrat în funcțiune în 1975, am reușit să laminăm primele oțeluri de rulmenți și de arc, precum și alte oțeluri aliate pentru fabricile noastre de rulmenți, de vagoane, de autoturisme, de autocamioane și pentru alți beneficiari. În prezent se lucrează intens pentru punerea în funcțiune a noi și importante capacități: laminorul degrosor, laminorul de benzi electrotehnice, două prese la forja de blocuri și bare. Ne dăm însă perfect seama că dispunem de rezerve însemnate pentru reducerea consumurilor specifice de energie electrică, de combustibil și de alte materiale. Mai pe românește, nu am pus încă zăvor risipei. S-au elaborat, în acest sens, măsuri convenite; rămîne doar să le aplicăm. Alt aspect care ne preocupă: lucrările de investiții prevăzute pentru perioada actuală s-au încheiat doar „în mare”, au rămas așa-numitele codițe. Ba nu s-a executat ventilația într-un anumit punct, ba nu s-a pus la punct instalația de climatizare în cabine de comandă, ba nu s-au realizat în totalitate drumurile de acces sau lucrările feroviare în incinta combinatului, ba nu s-au făcut racordurile la canalizarea menajeră sau nu s-au terminat anexele industriale (spălătoare, vestiare, săli de mese) etc. Există și o pseudojustificare la

aceste întirzieri: „merge și fără”!! Adevărat, merge, dar cum? Oamenii asudă în cabinele de comandă, mîncîc pe apucate și nu la mese (de pildă, la atelierul de întreținere mecano-energetică) ș.a.m.d. Aceeași observație și la lucrările de montare a unor instalații și utilaje: trăim, pe alocuri, în provizorat. De pildă, cutare utilaj prevăzut să funcționeze automat, funcționează, pentru moment, manual. Or, dacă se acționează manual un cuptor de tratament termic, nu se pot stăpîni în mod responsabil consumurile de energie. Revenim la importanta deficiență semnalată mai înainte, e un cerc vicios!

Cum se explică aceste tărăgănări, fiindcă nu ne îndoiim că pînă la urmă totul se va executa conform planului?

Problema are rădăcini adînci, nu e specifică doar acestui combinat. Antreprenorii — în cazul nostru Trustul de construcții și instalații și Trustul de instalații și montaj din București — lasă la urmă, ca să nu spun neglijează, lucrările mărunte. Aceasta fiindcă valoric sint interesați să realizeze cit mai repede grosul investițiilor, nu „flecările”. Or, eu personal, ca fost proiectant — dealtfel am fost, înainte de numirea ca director al combinatului, proiectantul șef, mai exact coordonatorul general al platformei industriale în care ne aflăm acum — știu că proiectantul nu pune lucruri inutile, el face inginerie, și, ca atare, orice detaliu prevăzut de el e funcțional, strict necesar. La fel ca în ceasornicarie: dacă pînă și ultima rotiță nu e așezată la locul ei, ceasul nu merge cum trebuie. Toate aceste deficiențe, pentru care și noi, cei din conducerea combinatului, purtăm o răspundere — ar fi, cu totul injust să aruncăm totul asupra antreprenorului — nu pot însă umbri, după părerea mea, realizarea majoră pe care o reprezintă însăși intrarea în funcțiune și saltul survenit în această primăvară în demararea combinatului, acest nou pilon al metalurgiei românești.

Realizare cu atît mai importantă — adăugăm noi — cu cit au trebuit învinse mari dificultăți în recrutarea mîinii de lucru. „Nu există încă o poartă exactă.” Remarcă simbolică. În adevăr, pînă deunăzi, mulți veneau, mulți plecau, nu se despărțiseră încă apele. Șeful oțelăriei electrice, inginerul Ion Chiose, flăcăul dintr-un colț pierdut al Bărăganului, Dor Mărunt, care a îmbrățișat cu pasiune metalurgia, ne povestea despre experiența sa cu tinerii angajați. Bunăoară Ion Nițu din Piersinari, sat la vreo 20 km de Tirgoviște, îi declara senin șefului de schimb: „Joi, vineri și sîmbătă nu vin, că mă duc în țîrg cu tata.” Și pînă la urmă, dus a fost. În țîrg sau altunde, dar nu în metalurgie. Sau Ion Geală și Victor Berteanu din Brănești. N-au închis cum trebuie oala pe care o turnau în lingotieră și au fost atinși de cîtiva stropi de metal. N-au pățit nimic, dar s-au speriat: la Brănești nu prea văzuseră metal topit. Au cerut lichidarea și au plecat, se pare, la filatura din Pucioasa, dar după două luni Geală s-a întors, rugînd să fie reangajat. Poate și pentru cîștigul mai mare, dar, fără îndoială, și de dragul prestigiului pe care-l conferă azi în Dimbovița meseria de oțelar.

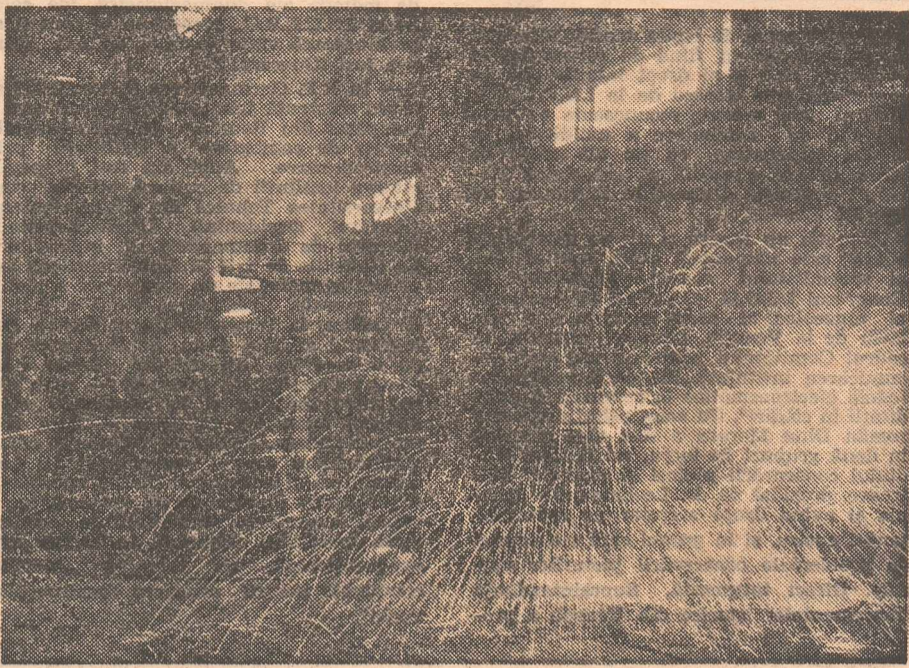
În aceste luni, în acești ani se naște aci o nouă tradiție muncitorească la școala oțelului. De la Hunedoara, Reșița, Galați, Cimpia Turzii au fost chemați în această nouă cetate a metalurgiei 15 șefi de echipă experimentați, care însă n-ar fi reușit nimic dacă n-ar fi găsit în aceste locuri oțelul uman pe care să-l călească așa cum au învățat ei de la părinții și bunicii lor oțelari. Și este uimitor cit de repede dimbovițenii se adaptează noii meserii. În fața oțelului incandescent unii își dezvoltă reacții caracteristice veteranilor!

La unul din cuptoarele oțelăriei Martin numărul 1, la jumătatea șarjei, din cuptor și-a croit drum o șuviță de oțel pe care nimeni, nici măcar șeful de echipă, n-a observat-o. Era o fisură îngustă de vreo 2 cm, dar care se putea lărgi rapid, ducînd poate la cea mai gravă avarie cunoscută oțelărilor: perforarea. Pentru a o preveni trebuia acționat fulgerător, căci oțelul la 1600 grade e tare grăbit. Sint

opt manete și doar una din ele comandă operația necesară într-un asemenea moment, și anume bascularea cuptorului. Un inginer mi-a mărturisit că într-o astfel de situație chiar și un om experimentat se poate zăpăci. Și iată că tînărul Petre Răileanu din Găești, calificat la locul de muncă, deci proaspăt oțelar, observînd șuvița de oțel, a țîșnit la manetă și a salvat cuptorul în cea decisivă fracțiune de secundă.

Alt fapt semnificativ: trei elevi de la Școala profesională de metalurgie din Tirgoviște, care și-au făcut practica sub îndrumarea prim-topitorului hunedorean Gheorghe Rus, au participat de curînd la concursul pe țară pentru meseria de oțelar, organizat de Ministerul Industriei Metalurgice. Incredibil, dar adevărat: locurile 1, 2 și 3 în acest concurs național l-au ocupat tocmai țigoviștenii.

LIONEL NIȚESCU ■

PE TEME DE CIRCULAȚIE

Se grăbea la... înmormîntare!

Sîmbătă, 5 iunie 1976, ora 16,30, șoseaua Buzău — Brăila. Pe asfaltul drumului un autoturism gonește ca o „salvare” chemată la un caz grav. La volan, inginerul agronom Nicolae Dumitrașcu, de 30 de ani, proaspăt proprietar al unei Dacii 1300, și la fel de proaspăt posesor al permisului cu scoarțe roz (data obținerii dreptului de conducere 9 mai 1976). În mașină, soția sa, Ioana Ocheșelu Dumitrașcu, în vîrstă de 26 de ani și fiul Gabriel, de numai 4 luni.

La Filipești, inginerul e oprit și i se întocmește proces verbal de contravenție, pentru că autoturismul a fost înregistrat de radar cu 78 km pe oră. „De ce vă grăbiți așa, tovarășe Dumitrașcu?”

— „Mă duc la o înmormîntare, și ar trebui să țineți cont de acest lucru, tovarășe plutonier!” — răspunde inginerul.

În orașul Brăila, pe „zebra” din fața hotelului, pietonii se retrag speriați pentru a se feri din calea grăbitului, furios, iar un lucrător de miliție nu reușește să oprească pe șoferul care comite astfel a doua încălcare gravă a regulilor de circulație. Acesta cere însă prin radio echipajului de circulație aflat pe sectorul Brăila — Galați să

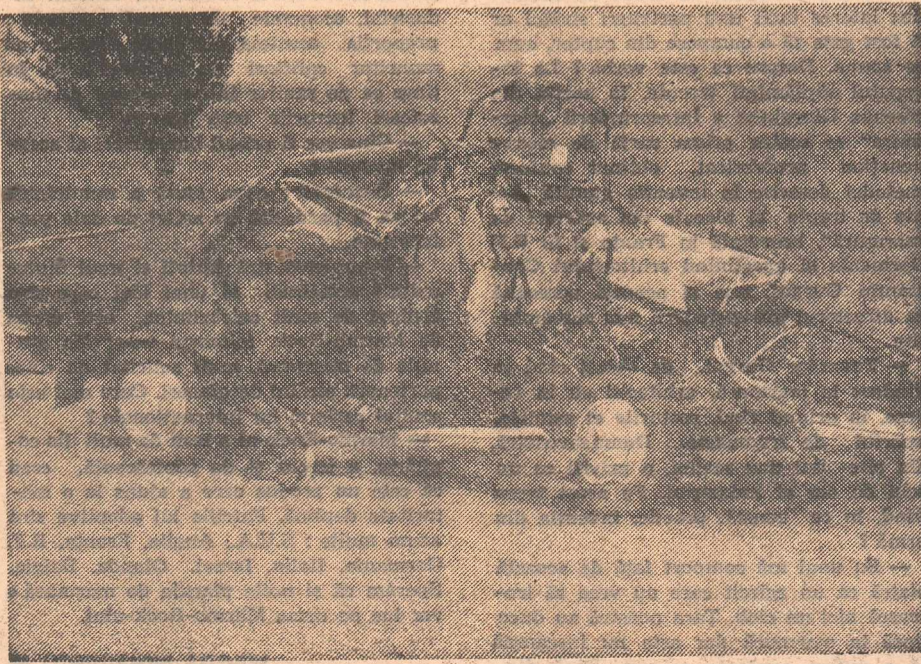
oprească autoturismul. Dacia 1300 nu reușește însă să ajungă pînă la mașina miliției. La km. 123, pe raza comunei Vădeni, pe o porțiune de drum dreaptă, N.D. se angajează în depășirea unui autoturism. Din față, la distanță relativ mică, se apropie circulînd regulamentar un autocamion de 17 tone. Eroul nostru se pierde și, ca atras de un magnet, autoturismul se îndreaptă spre mastodont. Șoferul autocamionului sesizează pericolul grav și, încercînd să evite o ciocnire, virează cu repeziune la dreapta, pătrunzînd în acostamentul drumului unde oprește mașina. Coliziunea are totuși loc și este extrem de violentă, bolidul reușînd să „mute” cu 40 cm mai înapoi puntea din față a autocamionului de 17 tone.

Șoferul, soția sa și micuțul Gabriel mor pe loc, cadavrele putînd fi scoase cu dificultate din autoturismul complet distrus.

Un accident provocat de două cauze înscrise frecvent pe fișele evenimentelor rutiere: excesul de viteză și neasigurarea la depășire, dar cauzat în principal de neînțelegerea mării responsabilități pe care o incumbă conducerea unei mașini. Un accident în care și-au pierdut viața în mod stupid doi tineri specialiști cu înaltă calificare, care se bucurau din plin de viață și de roadele frumoasei lor profesii.

Inginerul Dumitrașcu se grăbea să ajungă la înmormîntare, la înmormîntarea lui și a propriei familii!

Colonel VICTOR BEDA ■

românia în lume lumea în românia

SOLIDARI CU FRUMUSEȚILE LUMII

Moare Veneția?

Greu să scapi de ispita acestei întrebări — chiar conștient fiind de retorismul ei — atunci când îl ai drept interlocutor pe inginerul Dinu Moraru de la I.N.C.E.R.C., autorul unor metode recunoscute pe plan mondial de combatere a umidității, în clădiri (prezentate cu un alt prilej de către revista noastră), al „efectului Moraru”, cum este denumit în literatura de specialitate.

„Veneția nu moare și nu va muri niciodată” este răspunsul, deloc sentimental, al specialistului român, participant la Congresul I.C.O.M. (Consiliul internațional al muzeelor, al cărui membru este din 1963) de la Veneția, unde a prezentat, în cadrul Comitetului pentru conservare, comunicarea intitulată „Pledoarie pentru metodele electrosmotice în combaterea umidității în clădiri”. Cu acest prilej, inginerul român Dinu Moraru a fost ales membru în două grupuri de lucru, cel dedicat studiului conservării pietrei și materiei pietroase, prezidat de dr. Lechman din Polonia și având drept secretar pe reprezentantul nostru, și în grupul care s-a ocupat de problemele conservării picturilor murale. Direct interesată, Supraintendența monumentelor istorice din Veneția a pro-

fitat de prezența specialistului nostru pentru a solicita o cooperare românească în acțiunea de desalinizare a picturilor murale.

— Știm că după popasul din lagună ați fost invitat în câteva țări europene pentru a face cunoscute, prin viu grai, complexul de metode ale dumneavoastră, ale celor de la I.N.C.E.R.C., menite să salveze și să prelungească viața vechilor edificii. Care v-a fost itinerarul?

— În R.F. Germania am fost solicitat să acord asistență tehnică unei firme care a cumpărat din România, prin Romconsult, licența de combatere a umidității prin electrosmotivare. Apoi, am fost oaspetele citorva instituții de cultură, printre care Universitatea Tehnică din Charlottenburg (Berlینul Occidental), Landesbildstelle (Centrul de documentare al inginerilor). La Galeria de artă Hulsch-Eisbrigen am prezentat metodele de conservare a picturilor murale. Următoarea etapă a fost la Bruxelles, la Institutul Regal pentru Patrimoniul artistic. S-au împlinit zece ani de la moartea directorului fondator al acestei prestigioase instituții — renumită pentru activitatea ei în domeniul conservării bunurilor culturale — Paul Co-remans; pentru alcătuirea volumului omagial închinat acestei comemorări, au fost chemați să-și aducă contribuția specialiști din întreaga lume. Ca o recunoaștere a valorii experienței românești în combaterea umidității, figurăm, în cartea mai sus-menționată, cu lucrarea „Metode combinate pentru asanarea construcțiilor vechi”.

De la misterul mierii și al țuicii din paginile lui Grigore Ureche la prefabricatele de marmură

Cu ani în urmă, un adolescent îndrăgostit de chimie și de misterul combinațiilor întorcea pe o parte și pe alta... cronica lui Grigore Ureche, zăbovind asupra fiilor în care povestitorul istorisese cum primeau meșterii zugravii ai timpului poloboace cu țuică și miere, ce se isto-veau pe măsură ce pereții bisericilor prindeau acele culori unice, care aveau să dăinuie și peste veacuri, întru faima monumentelor noastre de artă din nordul țării.

Toate ca toate, dar de ce țuică și de ce miere, laolaltă? Merg ele una cu alta, oricât ar fi cheful de mare? Abia mai târziu, arhitectul Constantin Gurgui (în-tre timp părăsise, oficial, chimia, de dragul arhitecturii, fără să înceteze însă să fie interesat de prima) avea să înțeleagă că țuica din poloboace nu era dată pe gît, ci era folosită drept dizolvant iar mierea — în chip de rășină. Se afla, și aici, unul din secretele „albastrului de Voroneț”, căruia pentru a-i da de urmă, eroul rîndurilor de față a tot pregătit amestecuri de var-pastă și aracet pînă au făcut un corp comun căruia, adăugîndu-i un pigment, a obținut Varșovinilul, brevetat în țară. Autorul nu-și închipuia, pe atunci, că următoarele sale invenții vor dobîndi numeroase recunoașteri peste hotare și că ultima premieră, dată cu cîteva zile în urmă, va stîrni un asemenea interes încît unii parteneri străini ar fi fost gata să o cumpere din cuptor, cum se spune. Despre ce este vorba? La începutul săptămîinii trecute, în secția din șoseaua Giurgiului a întreprinderii „Marmura” se scotea prima șarjă de mozaic venețian prefabricat, obținut conform metodei descrise în invenția numită „Linie de trepte și placaje din spărturi de marmură”, brevetată în Franța și în R.F. Germania și aparținînd arhitectului Constantin Gurgui, una și aceeași persoană cu directorul întreprinderii mai sus-amin-tate.

— Tovarășe Gurgui, de obicei cînd se gîndesc la marmură, arhitectii au în vedere, în primul rînd, rosturile ei estetice, aportul de frumusețe. Dumneavoastră, din cîte îmi dau seama, o priviți cu un ochi de om al industriei. Pe acest teren fiind, în ce constă, practic, invenția din urmă?

— Eu unul mă comport față de această piatră ca un zgîrcit care nu vrea să irosească nici un ciob. Țara noastră nu duce lipsă la marmură dar asta nu înseamnă că o putem exploata oricum. Dacă din-

tr-o carieră obțin blocuri nefisurate în proporție de 10-20 la sută, se cheamă că avem de-a face cu o carieră bună. M-a obsedat întotdeauna întrebarea: care este destinul restului de marmură, în care se află înmagazinată atîta trudă ome-nească? Ce se întîmplă cu așa-numitele spărturi? Pot fi ele folosite mai rațional, cu mai puțin efort și cheltuială decît cele cerute de travaliul mozaicului venețian, care știe toată lumea cum se obține, pun-dînd colț de piatră lîngă alt colț, turnîndu-l și șlefîindu-l manual. Am imaginat un proces tehnologic foarte simplu, pe parcursul căruia, pentru realizarea circuitului pieselor la turnare și întărire, folo-lesc forța gravitațională obținută prin mijlocirea a două planuri înclinate. Nu eu am inventat planul înclinat, eu doar l-am pus acolo unde trebuie. O altă noutate ar fi aceea că piesa prefabricată nu mai trece prin clasică baie de aburi, ci printr-un mediu de apă încălzită care duce la eli-minarea, în mare parte, a fisurațiilor. De-șeurile se transformă în placaje de mar-mură, cu suprafața de un metru patrat, folosite apoi în finisarea construcțiilor, în pardoseli, lambriuri, trepte, ancadramen-te etc. Rezultatul final este că o serie de anevoioase și costisitoare operațiuni de finisaj din construcții își mută sediul de pe șantier în hala industrială, ceea ce presupune control industrial, consum in-dustrial, economie de muncă calificată; proporția acesteia din urmă este de un muncitor calificat la 10 necalificați, în timp ce pe șantier într-o echipă de mo-zaicari lucrurile stau invers.

— Cine vor fi primii beneficiari ai ace-stei invenții?

— Buzolenii; noua piață a municipiu-lui va fi pardosită cu astfel de dale pre-fabricate.

— Dumneavoastră sinteți și unul dintre autorii principali ai unei idei care și-a cîștigat de mult celebritatea, este vorba de Marmo-Rock, faimosul tapet din gran-ule de marmură, mult solicitat de către partenerii străini de afaceri. Care mai este stadiul carierei lui internaționale?

— Marmo-Rock-ul a ieșit de mult din co-pilărie, a trecut și de adolescență, cred că este un produs care a ajuns la o ma-turitate deplină. Patriile lui adoptive sînt acum multe: S.U.A., Anglia, Franța, R.F. Germania, Italia, Israel, Olanda, Belgia. Sperăm că și noile placaje de marmură o vor lua pe urma Marmo-Rock-ului.

MAGDA MIHĂILESCU

Actorul englez David Hemmings, fotoreporterul din „Blow-up”, dorește să realizeze filme în România

David Hemmings este cunoscut publicu-lui românesc mai ales din frumosul film al lui Antonioni „Blow up”. Nu de mult ne-a vizitat țara, dar nu în calitate pe care i-o știm cu toții, cea de actor, ci în ipostaza producătorului și a regizorului de film, activitate care pare să-l pasioneze în ultima vreme mai mult decît actoria.

— Acum o săptămînă v-am văzut în-tr-un film și acum sinteți în fața mea, în carne și oase. Mă bucur să vă spun „bine ați venit în România”. După cite am în-teles, vă aflați într-o vizită de sondaj, în vederea unor eventuale colaborări cu ci-nematografia noastră.

— Exact. Dorim foarte mult să extindem producția de filme, în general, și să avem colaborări în cit mai multe țări. Iată de ce, împreună cu o delegație, am venit în România: vrem să cunoaștem posibilită-țile studiourilor dv., să ne întîlnim cu realizatori de filme, în speranța că, ul-te-rrior, vom putea realiza un proiect comun care să se poată distribui pe piața inter-națională.

— Ce ați văzut, ce v-a interesat?

— În ceea ce mă privește, am fost ex-traordinar de impresionat de tot ceea ce am văzut și mă miră faptul că în S.U.A., în Anglia, nu se cunosc mai multe lu-cruri despre realizările industriei cine-matografice românești. Am reținut, în mod special, filmele istorice, spectaculoase din toate punctele de vedere. Îmi pare rău că nu se știe peste tot cît de bine se pot realiza astfel de filme în țara dv. Posibi-litățile tehnice sînt de nivel mondial. Cred că orice regizor și orice companie ar pu-tea să lucreze în România, oricît de pre-tențios ar fi subiectul ales.

— Anul trecut, după cite știu, la Lon-dra a fost organizată o „săptămînă a fil-mului românesc”. Ați văzut vreun film cu acel prilej?

— Nu, e ciudat, dar nu am văzut; mi-ar fi prins bine să fi știut, mai de mult, ceea ce știu acum despre cine-ma-tografia dv. Cu doi ani în urmă aveam un proiect ideal pentru o coproducție cu România, proiect pe care, pînă la urmă, a trebuit să-l abandonez. Înaintea a-cestei vizite văzusem doar două filme ro-mânești, unul dintre ele fiind „Un comi-sar acuză”, un bun film polițist, pe care l-am văzut absolut din întîmplare, la Londra, iar celălalt — „Veronica”. Fer-mecător, Realmente fermecător!

— E un muzical pentru copii.

— Da, și tocmai voiam să vă spun că mă interesează în mod special filmele pentru toate vîrstele, filmele așa-numite „de familie”. Cred că există, la ora ac-tuală, pe piața mondială, o cerere cres-cîndă de filme pe care să le poată vedea toată familia, de la cei mari pînă la cei mici. Și slavă domnului, sînt destui reali-zatori care se apleacă tot mai mult către astfel de teme. Spre deosebire de studiou-rile de televiziune, mai ales cele ameri-cane, care cultivă filmele ce exaltă vio-lența.

— Credeți în puterea filmului de a con-tribui la desăvîrșirea educației publicu-lui?

— După părerea mea, filmul trebuie să distreze și, în același timp, să contribuie la cultivarea gustului. Am să vă dau un exemplu: noi vrem să facem un film mu-zical pornînd de la suita lui Ceaikovski „Spărgătorul de nuci” și am dori să oferim copiilor posibilitatea de a înțelege muzica lui Ceaikovski și dintr-un alt unghi. Acest gen de film mi se pare plă-cuț și, în același timp, avînd o certă va-loare educativă.

— Domnule Hemmings, la ora de față sinteți regizor și producător. Rămîneți, totodată, un mare actor, dar am impresia că nu mai credeți, atît de tare, în actorie.

— Ca realizator de filme, ca regizor, mă interesează mult mai mult partea, dacă vreți să-i spunem așa, tehnică a filmului. Așa că... Dar să vă explic mai bine: țîn ca un actor să arate interesant în cadru, pentru că eu văd ecranul ca pe o pinză pe care îmi place să pictez cu camera.

— După cite știu, sinteți și pictor.

— Da, și tocmai din această cauză sînt tentat — din păcate — să limitez inițiat-ivele actorilor mei. Am impresia că aceș-tia nu mă iubesc prea mult pentru că eu îi consider ca făcînd parte dintr-un ta-blou.

— Mă tem că mulți actori care au deve-nit regizori fac același lucru.

— Da, cred că aveți dreptate.
— Și totuși, continuați să faceți actorie; vă mai place?

— Din ce în ce mai puțin. Joc de 27 de ani, ceea ce este destul de mult și, după 60 de roluri în film — poate vi se va pă-rea ciudat ceea ce vă voi spune acum — mi se întîmplă mai rar să mă pasioneze vreun rol. După atîta timp și atîtea roluri încerci un fel de plafonare. Drept care, acum caut roluri în care să nu trebuiască să fac ceea ce am mai făcut cu doi sau trei ani în urmă, care să nu-mi solicite trucuri pe care le-am mai folosit și altă dată.

Nu de mult am lucrat cu plăcere la un film după un roman de Hemingway, „Insulă în mijlocul torentului”, cu George C. Scott. A fost o experiență fascinantă pentru mine pentru că George C. Scott a reușit să mă solicite la maximum, m-a silit să muncesc, să mă frîmint mult mai mult decît de obicei.

— N-ați făcut niciodată teatru?

— Ba da, și încă mult. De fapt, am început prin a fi cîntăreț de operă.

— Poate că aceasta este explicația ace-lui sentiment de repetare. Și acum doar cîteva cuvinte de „la revedere”, rezumînd impresiile dv. după această vizită în România.

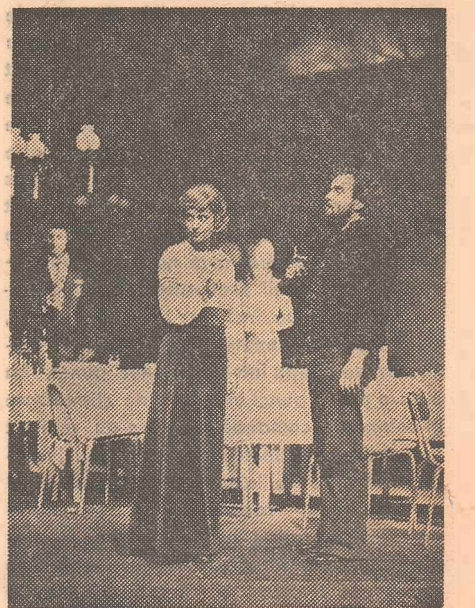
— Cred că sentimentul dominant este acela de regret. Regretul că nu a fost destul de lungă. Tot ceea ce am văzut a fost teribil de interesant. Păcat că nu am apucat să vin în România mai de mult, păcat că am stat doar trei zile. Dar ne vom întoarce.

Interviu realizat de CATINCA RALEA

PREMIERĂ ROMÂNEASCĂ ÎN ORAȘUL LUI GOETHE. La începutul acestei luni, Teatrul Național German din Weimar a prezentat în premieră „cu un mare succes”, după cum apreciază „Neues Deutschland” — piesa lui Mirecea Radu Iacoban „Simbătă la Veritas”. Regia spectacolului este semnată de Sanda Manu.

În fotografie, scenă din spectacol, inter-pretată de actrii Sylvia Kuzienski și Manfred Heine.

Foto: GUNTER DIETEL
Erfurt

BĂRCA

Răspîntie de istorie și de viață, viitor oraș al Doljului de sud, loc deschis dintr-o vale a soarelui

In acest cincinal, comuna Bărca, din județul Dolj, va fi declarată oraș.

Sat bătrîn, incredințat de mult eternității prin izvoarele sale arhaice (arheologii au descoperit aici, în locul ce se cheamă „Cetățuia”, vestigiile unui castru roman, cum și o parte din vatra unei așezări civile a strămoșilor noștri de pe Tibru), sat de moșneni, atestat ca atare de multe secole, el se desparte acum de o întreagă istorie, el se desparte de el însuși. El se naște deci, într-un fel, din nou, deși, născîndu-se sau renăscînd, întemeindu-se într-o altă civilizație, el continuă, de fapt, un proces mai vechi, el deținînd, după cum vom vedea, o prealabilă și solidă cristalizare a acestei civilizații, un „eu urban” de pe acum format.

Cazul, desigur, nu-i singular, nici insoțit, Bărca e una din cele 300-350 de așezări rurale care se pregătesc, conform directivelor de partid, să devină orașe, istoria acestei comune nu poate fi — și nu este — decît o variantă locală, originală, a istoriei urbanizării satului românesc. (Numai în Dolj, ne spune tov. Petre Gigea, prim-vicepreședinte al Consiliului popular județean, vor deveni localități urbane, în acest cincinal, pe lângă Bărca, comunele Bechet și Plenița, iar în perspectivă — Poiana Mare, Melinești, Brabova, Valea Stanciiului, Amărăștii de Sus, Cetate). Bărca, altfel spus, n-are alte experiențe decît cele ale întregii Cîmpii Române, ceea ce însemnează că undeva, într-un ungher al spațiului nostru, povestea ce ei i se întîmplă azi a mai fost sau va fi trăită, cu o intensitate mai mică sau mai mare, pe o durată mai mare sau mai mică de timp. Rolul sau rostul Bărcii, pe acest plan, nu pot fi, așadar, decît să investească trăirea sau evoluția generală a satului românesc cu un indice personal, să destăinuie această trăire cu o vigoare sau o culoare proprie, să pună motivele generale pe cheia de portativ a locului, să obțină o echivalență generală pentru trăirea ei, sau, altfel spus, să constrîngă generalul pînă la a-l face echivalent cu ea însăși.

Cum se exercită, practic, acest rol sau rost, care e varianta de fabulă prin care Bărca, acest sat bătrîn, acest mare sat oltenesc de pe valea fertilă a Desnățului, destăinuie tendința sau ideea generală de evoluție a satului românesc spre o nouă etapă de viață?

Satul, spuneam, are un „eu urban” de pe acum format, deține, spuneam, o prealabilă și solidă cristalizare a civilizației și chiar a conștiinței urbane, rod al unor prefaceri economico-sociale de o mare întindere și o mare diversitate. Cînd vii dinspre Craiova, pe drumul ce curge sub ceruri vaste, prin cerul verde al cîmpului, către Bistreț, spre Dunăre, lășind în urmă Segarcea (drum care, probabil, curge așa de niște milenii, el fiind, spun istoricii, dumul care lega castrul din „Cetățuia” cu marea cetate a Pelendavei), între orașul Segarcea și satul Bărca diferențele de privilegii sînt, practic, ca și inexistente. Sînt, poate, la Segarcea mai multe blocuri, dar blocuri are și Bărca, nu mai puțin frumoase, ca să nu mai vorbim de edificiile, instituțiile și așezămîntele sale de interes obștesc, din care cel puțin citeva, cum ar fi Casa de cultură, restaurantul-terasă din centru, piața sau „tîrgul de duminică”, marele „Parc al tineretului” (întins pe 13 hectare!) nu au rival în orașul vinurilor.

Motivele civilizației citadine, între Segarcea și Bărca, migrează, sau se revelează simultan, sub același semn, complex și adesea copleșitor, al noului. Centru civic al Bărcii este de mult un centru de oraș, străzile sale, de ani și ani, au trotuare (10 km de trotuare), gestul și gustul edil sînt exigente și ferme (cărătenie exemplară, ordine, multe flori, 35 000 de trandafiri transformînd artera centrală într-o splendidă promenadă), clădirile sale, inclusiv casele oamenilor, arborază un aer prosper și proaspăt, foarte multe sînt noi (într-un singur deceniu, ultimul, s-au construit 356 de case, s-au renovat, uneori de la temelie, alte 152, deci una din trei gospodării bercene este azi înnoită sau nouă), lista dotărilor de tip urban (magazine, servicii, început de termoficare, început de canalizare, spital modern, stadion cu 3 000 de locuri etc.) fiind tot atît de bogată ca și cea a distincțiilor ce au răsplătit efortul edil și pasiunea înnoitoare a oamenilor (printre aceste distincții: de două ori Ordinul Muncii, clasa I și clasa a II-a, decernate comunei în '74 și '73).

Bărca are o economie puternică, are două puternice C.A.P.-uri (recoltele de anul trecut: 4 000 kg. griu la hectar și 7 500 kg. porumb), are 2 000 hectare irigate, integrate sistemului Basarab-Cala-

Centru de sat sau centru de oraș?

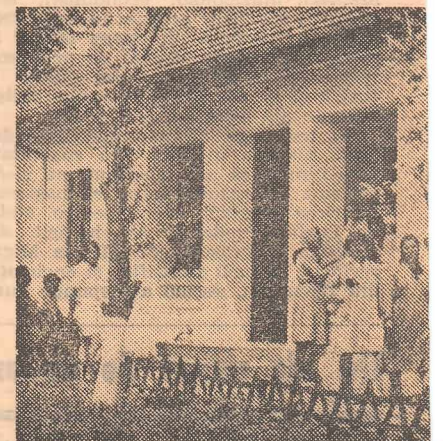
fat, are două ferme I.A.S., are o stațiune de mașini agricole (distinsă cu Ordinul Muncii clasa I) ce dispune de 150 de tractoare, are oi, are vite, are stupi și podgorii. Bărca, pe lângă griu și porumb, culturile clasice ale solului său bogat în humus, cultivă, de cînd cu C.A.P.-urile, și sfeclă (400 hectare, 30 000 kg. la hectar anul trecut, locul V pe țară), cultivă și soia, se ocupă intens și de grădinărit. Verile, în campania recoltatului, cele 22 camioane ale C.A.P.-urilor nu ajung, se apelează frecvent și la camioanele I.T.A. (există în sat o „coloană I.T.A.”), se va apela, probabil, și în vara asta, cînd se estimează o recoltă de griu de cel puțin 4 500 kg. la hectar. Bărca este — va fi — un oraș de cîmpie, o capitală a griului, o împărăție de verde.

Aici, de primăvara și pînă toamna, totul e verde, verde cit vezi cu ochii, verdele cîmpului, al livezilor, al grădinilor și al curților, chiar și casele (multe din ele cu etaj) se pitesc sub verde, chiar și cerul, vastă oglindă a celor șapte mii și cinci sute de hectare arabile, capătă, și se pare, această tonalitate, e un verde intens, exploziv, e un verde luat parcă din zugrăveala ceramicii populare oltene și tencuit pe pămînt și pe cer, și abia toamna, înainte ca frunzele să îngălbenească, aerul parfumat și răscopt filtrează culoarea, convertind-o într-o nuanță de pastel. Intri, intrînd în Bărca, încă din pragul satului, în acest mare spectacol sau protocol al verdelei, cuvîntul se catifelează, se ritmează gales, obosit de culoare și de lumină, auzi poezie. „Un cîntec despre satul românesc, / Despre ce-a fost și despre ce rămîne, / Acum, cînd în cîmpiile române / Boabele griului se răzvătesc / Nemaiputînd ivirea să-și amine...”

Ce mai rămîne din ce-a fost în Bărca, acum, cînd boabele griului acestei veri — poate ultima vară a satului, poate cea dintîi a orașului — s-au și ivit?

Rămîne totul, crede Florea Bădeancă, primarul Bărcii, orașul nefăcînd altceva decît să clădească încă un strat, desigur superlativ, de civilizație, peste cele vechi, dacă acestea se dovedesc vitale și teferi. Și se dovedesc. Asfaltul drumului ce străbate azi satul lărgeste, de fapt, șoseaua arhaică a originii noastre, calciază drumul roman dintre castrul Bărcii și Pelendava, așa cum arcul de triumf de la poarta satului, împodobit cu picturi pe lemn (opere de Gh. Mitrăchiță, bineștiutul „pictor naiv” al Bărcii), reflectă, stilizată, forma cortului lui Mihai Viteazul, cîndva stăpîn al moșiei bercene. Sigur, noua civilizație citadină va însemna și niște prefaceri de adîncime și de substanță, nu numai în peisaj, ci și în modul oamenilor de a gîndi, de a munci, de a trăi. Ca să poți face strămutarea în citadină a unui sat, deci transformarea unei culturi milenare, trebuie să poți aduce pe fila nouă a cărții locului, odată cu noul desen al privilegiului, un spirit nou, ce se refuză transfuziilor inabile. Potrivirea grupelor sanguine între cele două culturi, cea rustică și cea citadină, muncitorească, este, desigur, o chestiune de timp, dar Bărca, e de părere primarul, are un organism viguros, sănătos, avid de schimbare, apt s-o incorporeze, are, cu alte cuvinte, un pămînt încă tînăr, pregătît să primească selecția de răsăduri a viitorului.

Bărca e un sat de oameni muncitori, pasionați, pasionați ai muncii și experți ai ei, ahtiați ai „lucrului bine făcut”, trăiți de cînd se știe ei în cultul acestui lucru, istoria lor, din începuturi și pînă la recoltele mari de azi, e o istorie a acestui lucru în devenire, e devenirea acestui lucru, e istoria grea, austeră și bărbătească a muncii, închinată deopotrivă lor înșile, copiilor lor, obștei și satului. Aparent indiferent la istorie — orice sătean, aparent, e un indiferent la istorie, purtîndu-i dem-

nitatea simplu, fără taja, ca pe o vală diurnă — omul locului o cunoaște bine el știe bine că ea, această istorie, a fost și va rămîne temelul de totdeauna al vieții sale, el știe deci că civilizația viitorului, indiferent de înfățișările ei, va avea ca temelie munca. Și ca priceput sau expert al muncii, el este astfel un expert al viitorului.

Bărca e, în același timp, o lume cu toate ferestrele cugetului deschise spre nou, spre noutatea de orice fel — tehnică, economică, edilitară, medicală, domestică, artistică — ceea ce, iarăși, conferă strămutării în citadină șansele drumului scurt și precis și eficient. Oamenii Bărcii, înaintea altora, au creat și au dezvoltat, intrincîntă ce a fost și va fi înainte de toate vatră a griului, nucleul industrialei puternice, ramuri anexe ale cooperativei agricole de producție (secții de construcții, ateliere mecanice, moderne complexe zootehnice), ei vor construi în curînd fabrică de brînzeturi, ei vor mai construi, desigur, și alte fabrici. Oamenii Bărcii înainte altora, își tratează bolnavii cu „Boicil”, ei, înaintea altora, au cheltu-

ANCHETA SOCIALA

„Corupție pe autostradă”

— Mă numesc Costel Dumitru, ani. Am lucrat un timp la „Autobus” acum nu mai lucrez. De ce eram cu la „Lucafărul” la ora 11? Foarte simplu, Dimineața devreme trebuia să-mi radiografie la Spitalul „Berceni”. Din spital trebuie să vii cu noaptea în să prinzi rîndul. Pot eu să mă sc noaptea în cap? Nu. Și de aceea i dus la „Lucafărul”, să văd filmul.

— Ce film rulează acolo?

— Nu-i știu titlul, că n-am ține minte. Ceva cu o autostradă...

— „Corupție pe autostradă”. Se însă că pe autostradă ați avut o înt care nu era în program.

— Da, m-a văzut tovarășul sergen jor Leolea Petre. Mă cunoștea.

— De unde?

— Am mai fost la miliție de trei Mi-au dat amendă.

★

— Eu sînt Ioan Văduva și am ani. La „Lucafărul” am ajuns așa fost la ceasornicar, vizavi de cof de la Sfîntu Gheorghe, ca să-mi iau sul de la reparat și apoi, în fața matografului, m-am întîlnit cu un coleg de la „Metaloglobus”.

— Fost coleg?

UN MARE ARTIST ROMÂN

Responsabilitatea unui artist

De câte ori Dumitru Fărcaș cântă la manifestările **Cenaclului Flacăra al tineretului revoluționar**, se întâmplă un lucru neașteptat de frumos. Marele artist al taragotului aduce în sală **țara**. O aduce cu dealurile și pădurile ei, cu apele și cîmpurile ei, dar, mai ales, îi aduce sufletul ei înveșmîntat în unduirile perene ale creației muzicale populare.

În recitalurile sale din cenaclu, Dumitru Fărcaș execută un repertoriu ce cuprinde cîntece din toată țara, din toate județele ei. El ne dă astfel prilejul unei varietate și cuprinzătoare călătorii muzicale. Dar ne dăm numădeciț seama că scriind vocabula: călătorie, ea sună oarecum impropriu în acest caz. O călătorie presupune intrucivta o evadare din sine, o abandonare a propriei ființe, atrasă de decoruri noi, de priveliști inedite. Or, călătoria dăruită de Dumitru Fărcaș participă la cenaclu adunî ascultătorul mai mult în el, îl aduce în lăuntric, îi dă o anumită stare interioară, aptă să perceapă frumusețile unei arte interpretative de nealterată sorginte. Felul de a cînta al lui Dumitru Fărcaș nu are nimic pitoresc. În acest fapt, credem noi, există cauza infinitei seducții pe care arta lui o exercită asupra ascultătorilor. Dumitru Fărcaș nu cîntă pentru a delecta, sau numai pentru a delecta, el cîntă pentru a convinge. Talentul lui Dumitru Fărcaș e, fără îndoială, ieșit din comun. Dar el nu cîntă numai cu acest extraordinar talent, el cîntă și cu încrederea în harul poporului său. Prin arta sa, marele artist ne transmite țara acestei încrederi. Înfloriturile pitorești sînt excluse din arta lui Dumitru Fărcaș. În taragotul său, spiritul cîntecului popular trăiește pînă la esență.

Dumitru Fărcaș iubeste pătimaș arta muzicală a poporului său. Transmițînd-o, el simte responsabilitatea faptului. L-am văzut de atîtea ori pe artist pregătîndu-se să intre în scenă. Momentul apariției în fața publicului îl găsește transfigurat. Transfigurat de emoție, dar și de sentimentul unei grave responsabilități ce-l stăpînește. El știe că prin taragotul său poate să dî și spori dragostea a mii și zeci de mii de tineri față de muzica noastră populară. Și, într-adevăr, decantatele sunete ale taragotului său cad direct în inimile entuziaștilor lui ascultători. În fiecare om care-l ascultă pe Dumitru Fărcaș se instalează durabil admirația și prețuirea cîntecului popular în cea mai autentică formă a sa. Găsim în arta pe care o profesază Dumitru Fărcaș de pe scena cenaclului, pe lângă atîtea inefabile incantații, și asumarea unui rol educativ estetic pe care el, datorită inegalabilei lui măiestrii, îl îndeplinește desăvîrșit. Prin vrăjitul său taragot, numeroșii tineri care frecventează cenaclul intră sărbătorește în contact cu spiritul nealterat al melosului popular.

Pe scenă, taragotul lui Dumitru Fărcaș e însoțit de acordeonul lui Gheorghe Mureșan. Am numit acum un artist de o rară virtuozitate care-și înfrățește talentul cu cel al lui Dumitru Fărcaș pentru a ne împărtași frumusețile în zona cărora trăiesc cei doi interpreți. Gheorghe Mureșan, așa cum de obicei se spune, îl acompaniază la acordeon pe Dumitru Fărcaș. Dar termenul ni se pare nesatisfăcător. Deoarece Gheorghe Mureșan, prin acordeonul său, creează muzical atmosfera de înaltă artă a momentului Dumitru Fărcaș. O creează prin talent și dăruire.

Aparițiile lui Dumitru Fărcaș și Gheorghe Mureșan pe scena cenaclului constituie unele din cele mai fierbinți puncte din programul manifestărilor. Pe lângă toate cele spuse în sumarele dar sincerele rînduri de față, să mai adăugăm că această incandescență e întretînută — tot cu toată dăruirea și neprețuit talent — de interpretarea unor cîntece muncitorești și revoluționare, scumpe luminații noastre patriotice.

TRAIAN STOICA ■

Compatrioți cu cuvîntul „dor”

Mi s-a întîmplat ades să vorbesc despre colegii mei de breaslă. În pauzele unui spectacol, în culise, după spectacol, noi, artiștii, discutăm despre... noi, artiștii.

Să scriu însă despre un coleg de-al meu așa, ca un critic muzical, mi s-a întîmplat mai rar. Voi comite însă acest „act critic” la modul sentimental, pentru că nu în-

țeleg să scriu altfel cînd este vorba despre un artist ca Dumitru Fărcaș, despre un mare artist ca Dumitru Fărcaș.

Arareori, un artist spune despre un coleg de-al său că este mare, asta poate pentru că orgoliul este mai puternic în cazul meseriei noastre. Nu poți, însă, cînd vorbești despre Fărcaș să o faci altfel decît la modul superlativ. Eu cînd mă aflu la un concert unde cîntă Mitru, îmi umplu inții buzunarele cu superlative.

S-ar putea ca uneori, văzînd prea des în preajma noastră un mare talent, să ne obișnuim cu el, să ne pierdem în diverse mici amănunte și să uităm esențialul, acela că avem de-a face cu un mare talent. Este cazul lui Fărcaș, pe care l-am redescoperit în citeva turnee în străinătate. De ce tocmai acolo? Pentru că ascultîndu-l acolo pe Dumitru Fărcaș, departe de țară, printre străini, am avut încă o dată sentimentul clar că sîntem compatrioți cu cuvîntul „dor”. Cuvînt de ne-tradus, cuvînt ca o maramă, cuvînt albastru ca un Voronet, cuvînt al nostru și numai al nostru, al românilor. Și asta l-o datorăm lui Fărcaș, care prin valul de note mingioase, revărsat din instrumentul său ne ducea înapoi acasă, în Maramureșul său natal, în Sîrului meu natal, în România tuturor românilor.

Știu că muzica este o limbă universală și că notele muzicale sînt aceleași pretutindeni și, totuși, Fărcaș m-a făcut să cred că notele muzicale sînt expresia unui grai numai al românilor și că muzica însăși s-a născut într-o Românie care, generoasă, a împărțit-o și altor neamuri ale pămîntului.

Prin turneele mai lungi din străinătate ne apuca dimineața discutînd despre ale noastre, despre folclor. Am înțeles din aceste discuții că Mitru Fărcaș are conștiința omului de cultură care știe să prețuiască, să înțeleagă și să respecte folclorul așa cum pe toți ne-a învățat, cu sau fără voia ei, întîmplător sau nu, prin vorbă sau prin cîntec. Doamna cîntecului românesc, Maria Tănase.

BENONE SINULESCU ■

Dumitru Fărcaș, mare voievod al cîntecului românesc

De fiecare dată îmi este plăcut să scriu despre Dumitru Fărcaș. Mai mult chiar. Am sentimentul împlinirii unei datorii. De onoare. Credința că niciodată nu vor fi puse îndeajuns în valoare meritele și personalitatea acestui mare artist întru slava cîntecului popular românesc.

Neîntrecutul stăpîn al taragotului, fenomenalul nostru Dumitru Fărcaș, înzestrat cu o covârșitoare sensibilitate artistică, cucerește, farmecă.

Ascultîndu-l pe marele Richter, am trăit aceeași vrajă. La un recital în cadrul biennalei din Veneția. O sală pestriță. Dar și snobii, și milionarii și marii artiști din primele rînduri, ca și umilii pasionați melomani de la galerie au fost toți hipnotizați după primele acorduri ale vestitului pianist. Cînd îl ascult pe Dumitru Fărcaș îmi vine în minte neuitata seară venețiană, seara în care am înțeles mai mult ca ori-cînd vrăjita putere a Marii Arte asupra oricărui public. Dar diferența esențială dintre renumitul interpret al pianului și Dumitru Fărcaș este că, pe cînd Richter își cucerește publicul prin operele geniale ale marilor compozitori, puținii aleși din întreaga lume, artistul român dobîndește aceleași succese dînd viață creațiilor anonime ale unui singur popor, ale poporului său. Cu alte cuvinte, Fărcaș ridică muzica populară românească la înălțimea celor mai valoroase creații de muzică cultă.

Artistul, prin marele său talent, același talent care caracterizează și geniul creator al românului, recrează folclorul ori de cîte ori îl interpretează.

Concepția muzicală a lui Dumitru Fărcaș — pentru că el gîndește înainte de a executa — este o luminoasă pildă de valorificare a tezaurului moștenit. Prin înzestrarea naturală, prin adîncă cunoaștere și înțelegere a celor mai subtile canoane necesare ale muzicii populare — îndrăgita de el din fragedă copilărie și al cărei permanent slujitor rămîne — Fărcaș, trecut prin cele mai înalte școli de inițiere muzicală reușește, prin darul său creator, să reintînească necontenit străvechile melodii preluate.

Pentru a apăra puritatea și autenticitatea folclorului, m-am ridicat de nenumă-

rate ori împotriva celor care vor cu tot dinadinsul să „îndrepte”, prin „prelucrările” lor, muzica populară. Spuneam că perfecțiunea nu poate fi... perfecționată. Dar cum orice regulă își are excepțiile ei, Dumitru Fărcaș se numără printre fruntașii marilor noștri interpreți de muzică populară, acei puținii aleși care reușesc să... înfrumusețeze frumosul. Nu prin „prelucrări”, ci prin har, dăruire, dragoste, cinste și sinceritate.

Nu l-am surprins niciodată pe Dumitru Fărcaș renunțînd, din motive mercantile, la repertoriul său antologic, de neasemuită frumusețe. Da, nu l-am surprins niciodată abdicînd de la noblețea repertoriului său, la cererea cine știe căru public amator de ieftin sentimentalism sau de vulgară veselie. În această privință, artist conștient, el își desfășoară minunata-i activitate, de adevărat educador al marilor mase, pe care caută a le ridica către o concepție muzicală sănătoasă.

Dacă la noi în țară vremelnice vedete cu un repertoriu îndolnic mai pot obține ușoare succese, peste hotare numai un Dumitru Fărcaș, produs pur al muzicii noastre populare, cucerește pînă și pretentiosul public al lui Richter. Pentru că el și-a alcătuit bogatul său repertoriu selecționînd doinele și jocurile CULESE DE EL DE LA TOATE IZVOARELE.

Pentru că Dumitru Fărcaș este meru același mare artist, interpret de geniu, patriot luminat — cel care are harul de a ridica pe cele mai înalte culmi moștenirea muzicală a bătrînilor săi — el este prețuit, admirat și iubit de către toți cei care au bucuria să-i asculte doina, cîntecul și jocul.

HARI BRAUNER ■

Monada sunetului

În urmă cu 6-7 ani. Casa de cultură a studenților din Cluj-Napoca se impunea în viața orașului ca unul din primele lăcașuri de artă, prin calitatea spectacolelor prezentate aici, prin calitatea unor oameni care — atunci și acum — sînt dăruți cîntecului cu iubire mare, adunînd în jurul lor zeci de tineri talenți. Aici, spectacolele de folclor fac săi pline, cîntecul popular se păstrează și se transmite pur și adevărat, fără zoroanele spectaculoase prin care unele ansambluri „profesioniștii” l-au cam departat de originea lui. Faptul acesta — a datorat, se datorează în mare măsură și lui Dumitru Fărcaș, artist și animator cultural în sensul înalt al cuvîntului. Pentru că el a adus pe scenă cîntecul ținutului său de nord, ca o sare a pămîntului, cu frumusețea caldă a oamenilor de aici, cu măreția celor care au

Înainte de toate, Dumitru Fărcaș a rămas fiul mamei sale

făcut generos, aspri și drepti, istoria lor, păstrînd-o în cuvînt și în sunet, prelîngînd-o ca pe o zestre de suflet.

Fărcaș simte cîntecul oierilor transilvani, riturile de muncă, de viață, de dragoste ale țărănilor mindri din Maramureș și de pe Someș, nu pentru că le-ar fi învățat, ci pentru că le are în el ca orice om al locului. Taragotul lui nu cîntă, spune cîntecul, se așază în cea sublimă sinteză a poeziei cu muzica. Muzica lui ajunge la ascultător, descifrată în fraze limpezi, are un spațiu interior și profund în care se mișcă lumea cu bucuriile și durerile sale, lumea lui, lumea noastră. Trec carăle Iancului încercate cu minia unui neam obidit și cîntecul fără asemănare ale lui Goga, coborîră din munți oierii pentru simbra de primăvară, se așază doine vechi în grădinile cu nalbă ale sufletului.

Atîta spațiu și atîta inimă în care încep înnururile țării. Fărcaș spune Tricolorul și

PROGRAMUL CENACLULUI

Revenim cu programul definitiv și complet al turneului de pe litoral al Cenaclului Flacăra al tineretului revoluționar, Luna IULIE: 11 — Mamaia; 12 — Neptun; 13 — Mamaia; 14 — Constanța (Sala Sporturilor); 15 — Costinești; 16 — Constanța (Sala Sporturilor); 17 — Constanța (Grădina de vară). Luna AUGUST: 8 — Mamaia; 9 — Neptun; 10 — Constanța (Grădina de vară); 11 — Constanța (Sala Sporturilor); 12 — Mamaia; 13 — Costinești; 14 — Constanța (Sala Sporturilor). Biletele se vînd astfel: la agenția Teatrului liric din Constanța (pentru Constanța și Mamaia) și la casa Teatrului de vară din Mamaia (pentru Mamaia și Constanța).

Cei care au expediat mandatele postale pînă la data apariției revistei vor primi biletele de la casele săliilor de pe litoral, în zilele în care au loc spectacolele.

NICULAE STOIAN ■

Hora Unirii și te ridici în picioare și cîntă cu el vorbele limpezi despre sentimentul limpede al iubirii de țară.

L-am văzut în anii de cînd îl cunosc de nenumărate ori în spectacole, în concursuri, primind aplauze și premii, cu o mulțumire mare că oamenii se bucură împreună cu el de cîntec. Pentru că el trebuie văzut, nu numai ascultat, în acele clipe cînd se unește parcă se continuă în instrumentul cu care cîntă, convins că împlinește un destin, că are datorita „să se plătească prin cîntec” — cum zice versul popular.

Arta lui înseamnă vibrație deplină a dragostei de țară, de istoria ei zidită în cîntec, de marile frumuseți pe care le aduce către noi. Cred, de aceea, că vorbind despre el nu trebuie să ne oprim la ceea ce se numește „calitate interpretativă”, „virtuozitate” etc, pe scurt la semitonurile muzicii lui, ci, în primul rînd, la acest sentiment total pe care ni-l transmite.

Dincolo de aplauze, de cronicile de presă, de distincțiile culturale pe care le are sau nu le are încă, Mitru Fărcaș este un mare artist, un reprezentant autentic al spiritualității noastre. Iar muzica lui, o monadă a sunetului ce se înțelege și se deschide doar sufletului care jubeste adevărat, cîntînd, acest pămînt și pe oamenii lui.

N. D. FRUNTELĂ ■

Mindria de a fi a cîntecului românesc

Dacă ar trebui să găsim o intruchipare vie a aceluia vers definitoriu pentru cîntecul nostru popular — cu cît cîntă aștia sînt — aceasta n-ar putea fi alta decît cea trîre irepetabilă cu care Dumitru Fărcaș, acest rege al taragotului, își cîntă cîntecul sale de-acasă, din acel leagăn de țară și de spiritualitate românească numit Maramureș. Sînt mai bine de zece ani de cînd îl ascult, la festivalurile studențești — al căror simbol a devenit — în spectacole de gală sau pur și simplu în intimitatea sărbătoririi unui prieten, și așa putea spune că de fiecare dată parcă îl redescopăr fascinat. Înțeleg astfel și mai bine acel extaz în care-l ascultă aproape săptămînal clujeștii, studenții îndeosebi. Cînd Mitru își lasă capul puțin pe spate, închizînd ochii, și își proptește „torogoata” în înalțuri, ca în albastrul cerurilor sale de pe Iza și Mara, tot sufletul românesc irumpe prin coloana fără sfîrșit a cîntecului său. O forță telurică dar și un inefabil zbor de pasare măiastră se ridică atunci în cei ce-l ascultă, iar tumulul de sunet în care se mistuie cîntărețul ne amintește iarăși un vers celebru, de data aceasta al lui Nicolae Labiș: **Eu nu mai sînt, e-un cîntec tot ce sînt.**

Fără îndoială, Dumitru Fărcaș e un talent ieșit din comun, cu nimic mai prejos ca înzestrare decît celălalt strălucit maestru al naiului, Gheorghe Zamfir, de asemenea produs al mișcărilor artistice studențești. Amîndoi, ca și colegul lor solist vocal, Gheorghe Turda, cu solide studii muzicale de conservator, fac astfel dovada că muzica noastră populară, pentru a putea fi înfățișată în toată măreția și filozofia ei de viață, trebuie nu numai receptată spontan, ci și pătrunsă, profundă prin studiu laborios și travaliu artistic.

Fărcaș are marele avantaj că, deși e un maestru — din păcate neonorat pe măsura meritelor sale, remarcă pe care am mai făcut-o — și-a păstrat toată cea sănătate morală cu care a venit de-acasă, acel bun simț ce-l face imun la vedetism, mercantilism, la sușaneaua provincială, autohtonă sau străină. Cîntecul popular își dezvăluie prin taragotul lui nu numai frumusețea sa desăvîrșită, ci și demnitatea, nobila simțire românească, bucuria de a trăi a omului de pe aceste pămînturi.

Poate tocmai de aceea, în zecile sale de turnee în străinătate, din Turcia și Iugoslavia, pînă în Italia și Franța, din Elveția și Austria pînă în R. F. Germania și Statele Unite, publicul aplaudă entuziasmat nu numai măiestria inegalabilă a taragotului său devenit astfel instrument de unicitate românească, precum naiul, ci și ținuta spirituală elevată a unui veritabil mesager al acestei țări. Colegii săi de formație poezică lucruri de-a dreptul fabuloase despre manifestările de simpatie față de români și România, pe care le declanșează Mitru cu cîntecul sale în cele mai diferite colțuri de lume. Cronicarii Reputați, după cum singur am putut citi parcurgînd numeroase pagini ale unor publicații străine, se întrec în a elogia arta acestui virtuoz al taragotului. O distincție dintre cele mai înalte în materie de muzică, precum Discul de aur al Academiei „Charles Cros” din Dijon, conferea reprezentantului cîntecului nostru popular un gir valoric de invidiat de către orice artist de marcă. Prin virtuțile multiple ale artei sale, prin dăruirea patriotică exemplară, Dumitru Fărcaș face, așadar, din cîntecul său, unul din semnele emblematice ale mindriei de a fi român.

„...N-AVEȚI O CAMERĂ LIBERĂ LA HOTEL?“

OLTENIȚA

Bucureștean... provincial în timpul celor trei schimburi la recepție...

Imaginați-vă că ați descins la Oltenița, vineri 25 iunie, venind din București, cu o mapă de vinilin în mîna dreaptă, cu umbrela în cea stîngă (poti să știți dacă nu plouă?), cu cravata puțin desfăcută la gît (căldură mare, dom'le!), în holul hotelului „Victoria” de la primul etaj al unui complex comercial, cu autoservire, bar, gogoși și toate celelalte... Orele 17.30. La o masuță se joacă șah. Cei doi sînt foarte atenți (albul are avantaj de tură și nebul, negrul pare înnebunit să-și apere restul de „material”). Auzi, din ce în ce mai des, scurțul, fatidicul „șah” și vezi cum negrul fuge pe unde mai poate, în aminarea deznoamintului fatal. O asemenea partidă nu poate fi întreruptă. Ar fi neomeneste... Dar, amabil, prezumtiv invins, vrînd parcă să întirzie ceea ce oricum avea să se producă, întrebă: „Dumneavoastră?” „Aveți o cameră?” Răspunsul era de așteptat ca și finalul de pe patratul cu 64 de careuri: „Nu”. „Sînteți sigur?” Primul impas pe tabla mea de joc. „Să consult diagrama” — mi se răspunde. Mișcare, registru, răsfoire, deget de sus în jos pe pagina din față, o scurtă oprire, scurtă am zis, apoi alunecare în continuare... „Da, pot să vă dau un loc la camera 12, cu încă cineva”. Ușor dezarmat, adaug: „La ce oră vă schimbați?” Aflu că la 18.45. Întreb dacă pot să revin atunci și dacă, plecînd, tovarășul va avea bunăvoința să-mi rețină camera, prin schimbul următor: „Cu plăcere”. Plec liniștit și nu prea și revin la orele 19.30. La ghișeu o tovarășă. La masa de șah trei tineri joacă acum cărți. Preocupati, nu participă în nici un fel la discuție. „Aveți o cameră?” Răspuns sec, în genul celui din partida de șah: „Nu!”. „Nici măcar un loc? Un pat? Nu v-a comunicat colegul?” Aflu că nu i s-a comunicat nimic. Constat că și tovarășa îmi vorbește politicos. Nimic de zis. „Dar ce să fac, unde să dorm?” Surpriză mare: „La Cătarasi, Giurgiu, sau București!”. Asta-i bună! Cine m-a pus să risc? „Dar cum să ajung acolo?” La să vedem ce-mi răspunde? „Cu mașina”. Incurcatură mare. „N-am!” Politete maximă: „Regret”. Lărgesc discuția, ca pe un front. Cîte camere sînt, cîte paturi, cum se explică aglomerația într-un oraș mic etc.? Răspunsurile: sînt 16 camere, cu un total de 52 de paturi. Ocupanții, în principal, piloții avioanelor care stropesc recoltele (20 de inși), delegații de pe la întreprinderi (care le plătesc cazarea), niște muncitori de pe la niște cuptoare etc. Pînă și camera „de protocol” este dată. Cui? La doi jugoslavi. Nu turiști, ci specialiști veniți la fabrica de conserve „Valea Roșie”. Ce cred eu, că dacă avea nu-mi dădea? Dar mai sînt de sosii curse I.R.T.A. și trenuri din București. Ce vă faceți? Trenuri vin și noaptea, chiar la 1.30, dar dacă nu sînt locuri, nu-i nimic de făcut. Ce-ar fi să mai revin? „Cu plăcere, mai încercați după orele 21.00”. Dezarmant! Politetea te dezarmează chiar cînd te gîndești că n-ai unde să dormi. Dar, cum pot anarea locuri de la 19.30 la 21.30? Foarte simplu: „unii locatarii mai lipsesc noaptea, ziua, alții au mașină mică, se mai reped, pe ici pe colo, cînd nu vin au bunul obicei de a anunța și atunci mai apare un loc, poate apar două, mai vedem, mai treceți!” Pe masa de alături se etalează niște asi, iar unul dintre jucători primește, în sfîrșit, legătura telefonică cu București!

Tes în stradă. Mare aglomerație, invazie de tineri și tinere. O vinzoleală teribilă, de

metropolă. Hotelul este în miezul orașului. Revin la orele 21.15 minute. Străzile sînt scaldate în parfumul teilor și am și șansă. Zimbete, dați-mi buletinul, cei de la camera 2 nu vin, aveți un pat liber din cele patru, vă rog să nu umblați la lucrurile tovarășilor. Nedumerire: dacă sînt doi și camera are patru paturi de ce n-am intrat la 19.30? E clar că bună ziua: tovarășii plătesc camera integral. Nu vor să fie deranjați. Cine vrea? Eu unul, nu! Îmi las mapă de vinilin, umbrela, agățate prudent în cuier. În cameră D.D.T.-ul îți usură ochii. Afară miroase a tei înflorit. De ce D.D.T.? Ne-ai prins în perioada de dezinfecție. Îmi vine totuși o idee: dacă vreau să stau mai multe zile? Sîmbătă și duminică hotelul e aproape gol! Toți pleacă pe la casele lor. Și strada e acum pustie. Hotelul este, însă, plin ochi... Revin la 23.00. Situație neschimbată...

...26 iunie dimineața. Primesc chitanța: 10.50 lei. Ieftin, foarte ieftin. Dar camera era totuși plătită integral de ocupanții ei permanenți. E drept, banii au intrat în casa statului. E însă oare firesc? Tovarășul Alexandru Alexandru, care a intrat în schimbul trei, discută deschis, fără complexe comerciale ori de altă natură. Nu mai repet chestiunea cu aviatorii, cuprorarii, delegații... Dar, cercetez registru și aflu că la camera 12 a dormit un singur pasager, revizorul Mihai Stoicescu. Camera 16 a fost liberă, după orele 22.00 (revenisem la hotel și la orele 23.00...). Orașul, care a primit unele dotări, nu are însă, după părerea tovarășului Alexandru Alexandru, un hotel corespunzător. Clădirea în care se află acum are 150 de ani, e veche, iar cele 52 de locuri sînt insuficiente. Mai aflu că sînt și camere cu 10 paturi! Adică, să mă ierte tovarășii, nu camere, ci dormitoare comune! 5 camere cu patru paturi, două cu trei paturi și 8 cu două paturi. La sinceritate se răspunde tot cu sinceritate: de ce orice recepționar răspunde întii că n-are locuri? Pentru că sînt obligații pe plan local și de altă natură... mi se răspunde. Doar două camere sînt „protocolare” pentru primărie și întreprinderea comercială care administrează hotelul. Dar numai pînă la orele 22.00, după care recepționerii au latitudinea să le ofere solicitanților. Îmi amintesc că venisem la 17.30 la 19.30 la 21.15 și la 23.00...

Întrebări: de ce o cameră poate fi plătită integral chiar dacă nu sînt ocupate toate paturile? De ce atunci cînd hotelul este în criză de locuri se hotărăște atît de greu (recepționera) să plaseze pe cineva în paturile libere? De ce plătesc întreprinderile cazarea salariiților lor chiar și atunci cînd aceștia nu se află în oraș și nu dorm la hotel? De ce n-am acceptat primul loc care mi s-a oferit la 17.30? Răspunsuri: pentru primele întrebări pot răspunde tovarășii de la întreprinderea comercială locală mixtă de stat. Pentru ultima: am vrut să aflu adevărul, mai ales că la Oltenița nu se practică sistemul de închirieri prin O.J.T. la particulari, intrucît hotelul nu mai aparține O.J.T.-ului și nici întreprinderii de gospodărie locală iar oamenii din oraș, chiar dacă închiriază, se feresc de cei de la hotel. Ultimul răspuns la o întrebare nepusă: cum îi cheamă pe tovarășii din schimburile I și II? Amot Gălătescu, care deține și funcția de responsabil, și Maria Boeangiu.

EMIL LEONARD ■

zetar ar fi trebuit să știe că nu există momente oficiale și momente particulare, dar lista amintită se află deja în buzunarul său, ba chiar încearcă să mă convingă că nici n-a fost vorba vreodată de vreo listă de obligații!

Un om cu adevărat optimist se dovedește a fi Liviu Cucuță, directorul O.J.T. Brăila, care a încercat să mă convingă că în municipiul la care ne referim locuri de cazare

Cam asta ar fi situația actuală la Brăila, acolo unde (pînă să mă legitimez) nici măcar bunăvoința agentului de turism Aleman n-a fost suficientă pentru găsirea unui loc la hotel, și asta dincolo de optimismul și buna dispoziție a directorului Liviu Cucuță. Cam prin august, am aflat, la Lacul Sărat se va da în folosință Complexul balnear al U.J.C.A.P. (alte 150 de locuri „supapă” la dispoziție), apoi anul

re sînt suficiente, e adevărat, cu excepția unor zile mai încărcate, atunci cînd dealtfel surplusul de călători este îndreptat spre Lacul Sărat, sau chiar spre campinul de la Cabana Stejarilor (unde există alte 70 de locuri în căsuțe și corturi). Da, îmi dă dreptate — necazul este că am căzut tocmai într-una din aceste zile, „o zi de Constanta”, cum se exprimă destul de plastic — și că „miine, dacă veniți, vor fi probabil 60—70 de locuri libere!”

viitor, în vară, marele Complex balnear al stațiunii (250 de locuri, dar atunci vor intra vilele în renovare), iar din 1978 va începe construcția unui nou hotel în centrul municipiului, care va aduce un plus de 200 de locuri la dispoziția turiștilor. Doo-camdată însă, e bine ca la Brăila să-ți faci repede treaba și să te sui în tren înainte de sosirea nopții...

DUMITRU GRAUR ■

BRAȘOV

Cu televizor sau fără?

Drumețul care poposește în orașul de sub Timpa și se îndreaptă spre unul din cele patru hoteluri brașovene, are impresia că trăiește aventura vieții sale de călător. La „Carpați” își aranjează cravata, își droge glasul și cere un pat cu un aer care dorește să sugereze: „Nu sînt ce par a fi. Cunoște pe cineva, care cunoaște pe cineva, care și el cunoaște o persoană, care... pe scurt, draguțule, e mai bine pentru tine să-mi dai degrabă patul mult rîvnit, fără să mai faci nazuri!”. Dar omul de la recepție nu face nici un fel de na-

zuri, întrebă doar, imperturbabil: „Cu televizor sau fără? Cu televizor e cu cinci lei în plus!”

Crezi că n-ai auzit bine, repeți solicitarea, de data aceasta cu voce tremurîndă, și capeți același răspuns.

La „Capitol”, televizor nu, camere da; la „Postăvarul” idem. Doar la „Sport” toate camerele sînt ocupate. O funcționară explică, parecî jenată: „Sîntem un hotel micuț, ne ulem repede. Vă rog să mă lertați. Încercați la vecini”. Pe funcționară o iert, iar cit despre vecini, cu ei începusem turneul, așa că, după cum se spune, Curtea este lămurită. La Brașov în aceste zile — dar cit va mai dura această situație? — nu există, pe plan hotelier, decît o singură dilemă: cu televizor sau fără?

LIONEL NIȚESCU ■

BRAILA

Sînt zile cînd ți se spune că ai fi nimerit la Constanța...

— Bună ziua.
—
— Nu vă supărați... Bună ziua!
— Ce doriți dumneavoastră?
— Dacă se poate o cameră, un loc de dormit eventual, undeva unde să pun capul...
— Nici vorbă. La noi este cu totul imposibil. Încercați la... (urmează numele a două hoteluri), dar nu cred să aveți mai mult noroc! Poate la camping, la corturi — dar duceți-vă cit mai repede!
— Rămînînd încă puțin în holul hotelului „Traian”, dau aproape din întimplare de un om surprinzător de amabil, pe numele său Mircea Aleman, care, aveam să aflu mai tîrziu, îndeplinește funcția de agent de turism în cadrul O.J.T. Brăila. Mircea Aleman pune mîna pe un telefon — „Aleman la telefon, cu cine vorbește?” — și se străduiește într-adevăr, așa cum nu au făcut-o cei de la recepția hotelului, să-mi găsească undeva un loc de dormit. Măsurîndu-i amabilitatea și ajungînd la concluzia că deși ea e remarcabilă este în același timp și insuficientă mă hotărîsc să dau cîrțile pe față, mă legitimez și aștept explicații. „Avem aproape 350 de locuri în hoteluri la Brăila — îmi spune Mircea Aleman — dar iată că este prea puțin.

Uneori ne trezim că nu mai putem face față, și vă rog să ne credeți că nu este deloc plăcut... Uitați-vă și dumneavoastră, pentru că a venit un grup mare de turiști am fost nevoiți să scoatem mai multe persoane din hotel, iar bagajele lor își așteaptă proprietarii în hol!”

Lucrurile erau deci cit se poate de clare, dar pentru o documentare complejă am luat și registru de cazare al hotelului Traian, urmîrînd camera cu cameră situația din hotel. Recepționerul Nicolae Șoiman a izbutit să mă zăpăcească cu amănunte ce țineau de tainele meseriei pe care o practică de mai bine de șase ani, arătîndu-mi rezervări și liste ce abia urmau să fie nominalizate în registru, ba chiar și o listă cu obligații, adică locuri rezervate pentru anumite persoane mai altfel decît restul turiștilor... Cum tocmai scoasem carnetul, sperînd să-mi notez aceste obligații (doi reprezentanți ai A.D.A.S.-ului, doi membri ai unei comisii de bacalaureat, doi arbitri de șah „recomandați” de C.J.E.F.S. etc.), Nicolae Șoiman a băgat deodată, grăbit, lista în buzunar — exprîmîndu-și surpriza de a nu-l fi luat în considerare așa-zisa bunăvoință: „Păi stați, dacă o luăm așa, nu v-o mai arăt și gata!” Li spun că în fața unui ga-

PLOIEȘTI

„Noi nu satisfacem cererile decît în decembrie și ianuarie, cînd hotelul e gol”

Nimic nu te anunță cînd intri în Ploiești că în acest oraș — unul dintre cele mai mari ale țării — există hotelurile „Pravova” și „Berbecul”. Reclama, cit s-ar face, ar fi dealtfel inutilă: cele 230 de locuri ale primului și cele 124 ale celui de-al doilea fiind, exceptînd lunile decembrie și ianuarie, mai tot timpul ocupate.

— În general, îmi spune recepționera de la „Berbecul”, Păun Ecaterina, deși nu sîntem de categoria I, facem planul. Astăzi (n.n. — vineri 25 iunie) am avut multe locuri libere, miine însă e un semn de întrebare, avem și o comandă de 50 de locuri, comandă fermă. Dacă veneam miine...
— Dar dacă veneam duminică?
— Duminică este o zi slabă, cea mai slabă, așa zice. Oamenii stau pe acasă, e adevărat, nu toți, dar majoritatea.
— Amați Ioan a sosit împreună cu soția și

cei doi copii de la Baia Mare, iar trenul care îi va duce la Saturn, acolo unde vor să inoate și să se bronzeze 14 zile, pleacă abia miine dimineața. Îi fusese teamă că nu vor avea unde să stea o noapte, însă au avut noroc, chiar dacă „Berbecul” nu este un hotel nou.

În condiții nu sînt multe reclamații, aici, cum ni se spune, chiar și cînd n-au fost locuri, li s-a permis solicitantilor bineînțeles celor care inspirau încredere, să aștepte în hol pînă dimineața. „Szöcs Zoltan însă, sofer din Cluj-Napoca, de cite ori a venit în Ploiești și n-a găsit loc a preferat să meargă mai departe, spre Poiana Sibiului, pînă la motelul din Băicoi, deși de la Cluj-Napoca pînă la Ploiești face de obicei, cu opriri cu tot, 12 ore.

— E adevărat, am avut și neplăceri cu unii tovarășii care vin beți gata de la restaurant. Cum și unii tovarășii au avut

neplăceri la noi, când se întâmplă să nu mai curgă apa. Dar, ia citiți! Citește și mă minunează de ceva ce pare demn de condiția „Titanicului”: „Cred că investițiile care s-au făcut cu televizoarele de cameră este o greșeală foarte mare, acest mobilier podoabă este foarte costisitor și costul se amortizează din buzunarul pasagerului care locuiește în cameră! Propun să se ridice televizoarele din cameră și să se introducă radioul care dă și știri și ora exactă. Cred că tov. administratoarea care tangențial am cunoscut-o va lua aceste măsuri O.N.T. lasă de dorit la Ploiești!”

— A vrut să se răzbune, noi avem și radio-uri și televizoare.

Hotelul „Prahova” este cea mai înaltă clădire din oraș are 10 etaje comerciale din 11. De serviciu la recepție este Nicu Stan, singur.

— Ar trebui să fim doi, dar cum din martie am rămas numai cinci... (fac cu schimbul).

Intreb de cameră și mi se răspunde că mi se dă să aleg unul din cele două apartamente libere, altceva nu e.

— Cât costă?

— 125 de lei, îmi răspunde recepționerul aproape convins că voi renunța să dorm în noaptea asta la un asemenea preț. Dacă nu doriți, mergeți la „Berbecul”, ei au și particulari. (Cinci cetățeni din Ploiești au dreptul la cazare!).

— Dar de ce-i atât de plin? protestez.

— Avem sportivi mulți: fotbaliști de la Galați, mine vin și cei de la Craiova, încrecați la „Berbecul”.

Bineînțeles că nu urmez sfatul și, nu după multe vreme, ajutat de tovarășul maior Gh. Bucur, mă uit în diagramă, confruntând înregistrările. Este corect.

— Să știți, confirmă administratorul hotelului, Hie Cernat, că noi nu satisfacem cererile decât în ianuarie și decem-

brie, când hotelul e gol. În rest, nimic. Ploieștii e un oraș prin care se trece spre munte sau spre mare. Se trece. Alit.

— Comenzi prin telex neonorate ați avut?

— Comenzile, explică Nicu Stan, se fac numai prin agenția de turism. Noi, hotelul, nu primim.

— Și totuși?

— Da. O.J.T. Bihor a comandat la agenție (nr. 20.1862) pe 16 iunie, pentru 3 zile, 3 camere pentru 6 persoane. Camerele au stat libere toată noaptea. Când am văzut că n-au venit, am făcut socoteala, ieșeau 249 de lei, dar banii nu s-au luat.

În timp ce astfel, din neglijența unora sau neseriozitatea altora, camerele rezervate rămân neocupate, iată ce i se poate întâmpla tehnicianului Pop George din Cluj-Napoca: „Am fost cazat în hotel în camera 211 în zilele de 9 și 10 martie, spunându-mi-se că nu pot fi cazat în continuare deoarece camerele sunt rezervate în continuare de un grup de străini. În data de 11 martie, venind din nou la hotel, mi s-a răspuns că nu mai au camere de închiriat, dar în același timp au închiriat mai multe camere, 3 (trei), la terțe persoane pe motiv că ar fi fost reținute în urma unor convorbiri telefonice din data de 11 martie 1976. La sesizarea mea făcută tovarășului administrator, mi s-a răspuns, altfel politicos, că nu sunt în măsură să mi se dea explicații. În timp ce am făcut aceasta mi se pare că s-a mai închiriat o cameră în aceleași condiții”.

„Grupul de străini” s-a dovedit a fi un grup de tovarăși de la Ministerul Comerțului Interior, „Străini” fiind doi-trei tovarăși (camerele 106 și 109), care, cine știe, datorită norocului, au reușit să aibă unde dormi, spre deosebire de tehnicianul clujean!

IULIAN NEACȘU ■

La ora 21, urc spre Cota 1400. Să presupunem că, la ora aceasta tirzie, încercați de oboseala muntelui, bateți la „poarta” Hotelului Alpin. Știți ce vi se răspunde? Cu amabilitate, „poftiți!” Tinăra Valentina Drăcea a trecut prin școala de perfecționare din București, și, din octombrie, 1975, lucrează aici în calitate de recepționeră. E din Sinaia. Îmi oferă imediat o cameră, la alegere, cu invitația să stau cât doresc. La ora 22 va găzdui un grup de turiști din R.D. Germană, care vor ocupa aproape 100 de paturi. Simbăta și duminica, hotelul este mai populat, „dar dacă ne dați un telefon, vă putem reține oricând o cameră”, ne asigură șeful hotelului, Ion Mititelu, 29 ani: avem clienții noștri, vechi, care vin de mulți ani să-și petreacă vacanțele aici. Vin fiindcă, spun dinșii, „se simt bine”. Cer condica de sugestii și sesizări, dar aceasta e albă, dovedă că la „Alpin” nu prea se fac reproșuri. „Aceasta nu înseamnă că nu mai avem și noi lucruri de pus la punct. Dacă nu eram cât de cit corecți, nu rezistam 14 ani în aceeași întreprindere”. Inclina să-i dau dreptate lui Ion Mititelu. Ce altceva decât hărnicia, amabilitatea față de solicitanți, cinstea îți creează bunul renume printre clienți?

A doua zi, la „Hotelul Palas”. Solicit din nou un loc. Funcționara Mihaela Nițoiu și colega ei, Lucia Moza, mă trimit la gară, la dispeceratul de cazare. Verific diagrama, împreună cu șeful hotelului, Dan Pescariu, și constat că trei camere de confort unu n-au fost închiriate. Nici azi-

noapte și nici acum. Dar Pescariu nu prea găsește explicații unei astfel de situații. „Trebuia să vă închirieze”, este de părere. În rest, motivează că la ora aceasta, încă nu cunoaște situația camerelor care se vor elibera, că așteaptă câteva grupuri de turiști străini, dar nu-mi spune mai nimic despre modul defectuos de lucru al „feteilor de la cazare”.

În finalul anetei noastre am revenit și la „Hotelul Montana”, cel mai dotat din toată Valea Prahovei. Două familii, soți și soții, așteaptă puțin îngrijorați să li se rezolve într-un fel cazarea. Funcționara Rodica Vulpe sustine că nu are camere libere. Sustine sistematic. Cei doi bărbați insistă, știu ei ce știu, îi împing buletinele, foiesc câteva sute. În cele din urmă, Rodica Vulpe primește actele și-i cazează la camera 318. Printr-un gest vag, încearcă să dea rest, dai cei doi bărbați bucurosi că, în sfârșit, au unde dormi, îi lasă restul. De data aceasta îmi dezvălu identitatea și împreună cu Ioana Mateescu, administratorul hotelului, constatăm că R. Vulpe, care, aflăm că în general e o fată bună, trebuia să dea rest 17 lei.

Așadar, iată cum, prin acei consacrați „nu mai avem locuri”, indeletnicirea unor funcționari lipsiți de etică elementară, devine foarte rentabilă. Fără să fim malițioși, ne gândim acum la miile de aluzii în cărcate cu inele. Nu neapărat ca o aluzie. Ci, poate, numai pentru că aurul devine, uneori ostentativ.

N. GRIGORE MĂRAȘANU ■

BUCUREȘTI

Neliniști și decepții în holurile hotelurilor

Seară calmă, rumoare de stradă linsată de automobile. Ne aflăm într-unul din punctele cele mai aglomerate la această oră din Capitală: piața Kogălniceanu. Ne retragem în holul hotelului Veneția care ne inundă pentru câteva clipe cu amintirea tuturor gondolelor de pe Canal Grande și cu Piața San Marco așezată de porumbel. Așteptăm să se elibereze recepția de citiva interlocutori prelungi care conversează amuzați și fumează țigări albe și parfumate. Au loc scene intime de tandrețe și de vulgaritate, mai mulți tineri se îmbrățișează lasciv, își spun cuvinte dulci la ureche, rid, beau Pepsi-Cola și inundă spațiul cu fum albăstru, dens. La conversație se adaugă o femeie de serviciu care a ținut să ne precizeze mai tirziu că ea este „hot dogs”, apoi caloriferistul hotelului și un băiat de la aprovizionare cu privire insolentă și cu alură de cuceritor irezistibil. Rar își fac loc prin aglomerație, își fac loc discret, cu un sentiment de jenă că sint nevoiți să tulbure spumoasa petrecere din holul hotelului, locatarii propriu-zis și ai celor 46 de camere. Alături, în barul minuscule, în semi-intunerice, aceeași mușterii cu aer conspirativ, tineri și tinere îmbrăcați extravagant, gâlgind băuturi scumpe, fumind în salubru și trăgând de timp în stilul cafeinelor de altădată, cu femei fardate și prinți sașii. Atmosferă de bar în holul hotelului Veneția în seara zilei de 25 iunie 1976. În sfârșit, prezenta noastră e deconspirată de cineva. Caloriferistul Ion Stan ne dă tircoale și ne întreabă ce anume căutăm. Femeia de serviciu ne întreabă la rândul ei, indiscret și irreverențios: ce dorim? Gașca fumigenă de la recepție întoarce spre noi priviri decolorate. Apoi, peste biroul de la recepție se apleacă semnificativ, ca și cum s-ar avînta peste o balustradă, recepționera de serviciu Leocă Elena, care ni se adresează familiar: pe cine așteptați? „Nu aștept pe nimeni; doresc o cameră”. „Nu avem” — vine răspunsul. „De ce n-aveți locuri?” „Pentru că sint ocupate! Avem o droaie de turiști străini și pe deasupra o echipă de actori care filmează în „Buzduganul cu șapte peceti”. Ne legitimăm. „Avem totuși niște locuri mai precis două, dar sint sub semnul incertitudinii; adică sint încă vreo două persoane care trebuie să părăsească hotelul sau altele care nu se știe sigur dacă vin”. De reținut că după ce ne-am declinat identitatea, grupul de trestii fumătoare s-a volatilizat. „Cine sint tinerii — o întreb pe recepționeră. Locatarii ai hotelului?” „Da” de unde, cred că sint elevi prin ultimele clase de liceu care vin aici să-și dea importanță și să fumeze, pentru că acasă nu sint lăsați de părinți. Dar cei mai mulți dintre ei au bani și consumă masiv băuturi alcoolice”. „Nu de alta, dar dau un aspect dezagreabil hotelului...” „Ce să le fac? Vin, cer țigări, cer și Pepsi-Cola iar eu sint obligată să-i servesc.” „Ca recepționeră aveți și sarcina să vindeți răcoritoare și țigări?” „Da”. „Probabil însă că numai celor din hotel!” Conversația noastră e întreruptă de o tinăra femeie care a venit la recepție ca la piață, cu câteva sticle goale de pepsi, solicitînd în locul lor, evident, sticle pline și dacă se poate de la gheață. Recepționera Elena Leocă, fată bună și săritoare, e în stare să servească cu Pepsi-Cola întreg cartierul. Dar am fi nedrepti dacă nu i-am aplauda niște calități: lejeritatea cu care vorbește câteva limbi străine, mai puțin franceza, și operativitatea cu care răspunde celor care au solicitat-o în fața noastră să găsească soluții imediate de cazare pentru un grup de turiști străini, luînd legătura cu celelalte hoteluri apropiate.

Hotelul Majestic a rupt o parte din clădirea fostului Teatru Național. În camerele sale se mai păstrează memoria marilor noștri actori, din serile de premieră, cînd deschideau cutia cu farduri și cu măști de carnaval. Camerele hotelului Majestic au fost pînă nu de mult cabinele

actorilor Teatrului Național. Ei bine, prin contrast la toate aceste reflecții, în holul hotelului am asistat la unul din cele mai triste, mai triviale dialoguri schimbate ca monedele uzate, ca bancnotele șifonate și zdrențuite ale conturilor care se incheie între recepționeri și, din nou, citiva tineri cu „alură sportivă”, așiftind dezinvoltura celor „de-ai casei”, prieteni cu barmanii, cu liftierele, cu mecanicii și cameristele etc. Mișună o lume lîncedă, vulgară și depreciață prin holurile unor hoteluri, printre străini oboșiți de excursiile zilnice prin București. Iese din recepție și din schimb, impunător și dezagreabil, Constantin Dochitu, cu o plasă doldora de băuturi scumpe, secundat de doi prieteni bine înfiți în pantofi. Îl înlocuiește recepționerul Aurel Soare, amabil și circumspect. Nici acesta nu mă lasă liniștit pe fotoliul din fața recepției. Mă smulge din mijlocul tuturor celorlalți tocmai pe mine, care nu deranjez pe nimeni, dar stau și ascult. Și lucru acesta se pare că nu e pe placul recepționezelor. Există o neliniște a meseriei? „Ce doriți?” „Mai aveți locuri în hotel?” „Cite doriți?” „Pe toate”. „Perfect. Avem 15 locuri. Sînteți un grup?”

În sfârșit, un hotel în care se găsește locuri la discreție dar, din păcate, și vulgarități la kilogram!

Trecem fulger prin holurile hotelurilor Muntenia, Union și Negoiul. Spre plăcută noastră surprindere, pretutindeni se găsește camere și paturi libere.

Complicații ne așteaptă însă în holul ultramodern al hotelului Palas, de la intersecția celor două vechi artere de renume gazetăresc: Brezoianu și C. Mille (fostă Sărindar). Birourile recepției sint luminate ca la o recepție. Trei recepționeri stilați și preocupați nu au timp deocamdată de relații cu publicul. Se fac calcule. Se numără teancuri de bancnote, se întocmesc borderouri, se completează diagrame etc. Un bărbat monumental și în vîrstă, acompăniat de unul mai tînăr, serios, grav, oboșiți de călătorie, îndrăznesc să solicite explicații în legătură cu o cameră rezervată în cursul dimineții de secretara unei instituții și acceptată prin viu grai. Recepționera Aurelia Andrei îi refuză. La insistențele lor devine agresivă. „Mai așteptați că avem treabă. Nu vedeți că avem treabă?! Predăm schimbul!” Trec 30 de minute și preluarea schimbului întîrzie. Profesorul universitar împreună cu asistentul său, veniți în București cu interese majore de stat, acompăniiți de reprezentanții instituției care i-a invitat, pe-trec minute lungi de așteptare și de jenă. E o oră tirzie din noaptea și oamenii vor să se culce pentru că a doua zi au de lucru. În sfârșit unul dintre ei se apropie din nou de biroul recepției și reia cu discreție și tact tentativa de a obține camera care li se cuvine pentru că a fost rezervată din timp. În fața eleganților recepționeri situația lor este de-a dreptul umilitoare. „Mai așteptați. N-am terminat încă. Pînă la urmă (concesie supremă) cred că o să vă rezolvăm...” Și mai trece un sfert de oră... În sfârșit, după câteva servicii de barman (cîțiți: distribuirea sticlelor de răcoritoare și a pachetelor de țigări), recepționerul de noapte Ion Cheșnoiu, calm, surizător și tonic, completează formele pentru închirierea unei camere cu televizor celor doi universitari fericiți ca niște copii că se pot odihni. De ce a fost oare nevoie de atita tevatură pentru un gest care a durat trei minute?

Dar, fără îndoială, în București, există locuri berechet în hoteluri. Numai că în serviciul birourilor de recepție se vede încă un hol imens. Ce ar fi ca I.H.R.-ul să desfacă tot prin birourile de recepție și sedative și somnifere pentru nervii celor încercați de stilul recepționezelor de profesie?

A. DOHOTARU ■

SINAIA

„Nu mai avem locuri!” Dar de fapt avem destule

Sinaia, 25 iunie, 1976. La ora 18 și 30 de minute, urcăm scările celei mai frumoase clădiri din oraș: Hotelul Montana.

Ne întîmpină o tinăra în uniformă, pe easonul căreia pot citi: „Coman Renate”. Citiva călători, pe care i-a lăsat acceleratul 333, fac rînd la recepție. Dialogul începe firește:

— O cameră, vă rog!

— Da, avem.

Omul predă buletinul de identitate și capătă cheia camerei în care a fost cazat.

— Vă plătesc acum?

— Nu, miine cînd plecați.

Un alt călător a trecut la rînd: i se înmînează cheia camerei 323. Stau mai la urmă, interesat, firește, să observ, să constat. La recepție apare și cea de a doua funcționară. Se numește Pușa Vișan. „Bine că te-ai mai îndurat și tu să mai vii”, îi reproșează colega acesteia.

Între timp călătorii au fost cazați aproape toți. Mă apropii de funcționara Pușa Vișan:

— O cameră, vă rog!

— Nu avem, îmi răspunde, fără să controleze diagrama.

— Nici măcar un loc? insist eu.

Da data aceasta funcționara de dincolo de masă se face că citește diagrama și, călîndu-și de treabă printre hîrtii, îmi

răspunde: „Nu mai avem nici măcar un loc”. Fără să vreau, îi observ degetele încercate, mai toate, de inele. O piatră mare, roșie, învaluită într-un inel masiv, îmi atrage pentru scurt timp atenția. Dar grija că nu voi avea unde dormi la noaptea, mă face să mă adresez din nou, de data aceasta celei de a doua funcționare, Coman Renate:

— Tovarășă, aș dori și eu un loc, vă rog!

— Da, avem, îmi răspunde aceasta și îi predau actul de identitate. Sint cazat la camera 323; pe colocatarul meu îl cheamă I. Oană.

Așadar, iată cum, două angajate, subordonate aceleiași norme de disciplină, aceleorși îndatoriri de serviciu, își răspund, una corect, alta după bunul plac, la aceeași întrebare. Ce interese apară una și ce interese apară cea de a doua?

Ora 19 și 30 de minute, la „Hotelul Palas”. În mod firesc, dialogul se repetă:

— Aș dori un loc, vă rog!

— Stați să vedem, îmi răspunde tinăra funcționară Lucia Mihăilă.

După ce răfoiește diagrama, îmi oferă un pat la confort doi, „cameră cu duș, trei paturi, 55 lei”. Mă fac că nu-mi convine și plec.

Talente vitregite

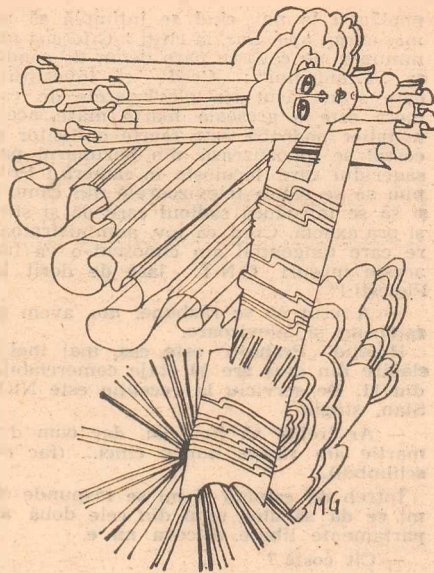
Municipalitatea ne-a dăruit, nouă, cetățenilor dinspre capătul străzilor Pitar Moș și Jules Michelet un scuar. L-a presărat cu citiva arbori stufoși și a avut delicata grijă să așeze sub ei și niște bănci. Totul ar fi fost perfect și locatarii blocurilor dimprejur ar aprecia în unanimitate grija atenție urbanistică, dacă...

Și aici intervine neprevăzutul!
Nu știu, spațiul verde, luna, stelele sau altceva misterios au trezit brusc câteva talente necunoscute și impetuoase din cartier. Astfel, cam de la ora 23 și până tirziu după miezul nopții, tinerele speranțe artistice simt un ireparabil indemn să se producă în micul parc. Locul întâi, printre înclinațiile lor, îl ocupă, firește, muzica. N-aș putea stabili „top“-ul exact, repertoriul fiind destul de variat. Auzim muzică folk, dar și frânturi din arii de operă, ceteodată chiar coruri, care atacă genul

clasic (Gaudemus Igitur, repetat ad infinitum!)
Băieții nu cîntă frumos, dar cîntă tare, cum zicea Klabund. Ceteodată aduc și o chitară, iar cînd avem noroc pun și un casetofon (la maximum!)
Deși muzica rămîne la locul de cînstă, și alte arte beneficiază de atenția acestor amatori inzebrați. Așa, de pildă, sînt dialogurile comice. Nu distingem prea limpede ce-și spun, că tipă atît de tare încît ne fîuie la toți urechile și pierdem sensurile (probabil foarte subtile!). E sigur însă vorba de glume bune — putem jura, unul dintre membrii grupului artistic subliniind la două-trei minute efectele hazlii prin niște hohote baritonale foarte convingătoare.
De forța explozivă a amuzamentului mărturisesc și geamurile, care vibrează prelung — pînă la etajele patru și cinci.
Există, cum se întîmplă întoldeauna, și persoane certate cu arta. Cîte o voce de gospodină, dornică să doarmă la ora respectivă (pretextînd că s-a spetit muncind toată ziua, îi apostrofează: „Ia mai tăceți, derbedeilor!“) Artiștii nu se descurajează și replică prompt la rîndul lor, dezvoltînd o gamă largă de ironii sonore:

I-hf, ha-ha, I-hf, ha-ha și încă multe altele de o egală aciditate.
Odată, o afonă coriace a zvrilit în ei cu o sticlă. A ieșit puțin scandal, ironiile au degenerat în sarcasme crude, cu trimiteri la originea și folosirea termenilor populari... Spectacolul a intrat în „relache“ pentru cîteva zile, ca să reinceapă apoi tot atît de voios.
Singurul lucru trist nu e că oamenii sînt împiedecați să doarmă (în fond arta cere sacrificii!), dar simt o adevărată sfișiere sufletească, gîndindu-mă cum asemenea talente rămîn necunoscute.
E păcat ca băieții să-și risipească darurile așa, pe stradă, și fără un public în măsură a-i prețui. Ei trebuie neapărat descoperiți, atrași într-o formație și aduși să cînte acolo, unde pot culege aplauze și nu sticle-n cap. Iar dispozițiile privitoare la asigurarea liniștii cetățenilor se cuvînt armonizate cu imboldurile focului sacru, după cum și cu obligațiile milițienilor dimprejur (și sînt destul de a renunța să fie doar spectatori nemișcați.

OV. S. CROHMĂLNICEANU ■

MIHAI GHEORGHE ■

IMENSE
CERCURI
DE COPAC

MOTII

noștri de aur

S-ar putea să mă înșel, dar cred că moșii nu sînt țărani obișnuiți. Au oamenii aceștia ceva din asprimea dinții a pămîntului acesta rotund, mai rotund aici la ei, prin forma dealurilor, decît oriunde. Tăcerile lor lungi sînt parcă izvorite din pacea de dinaintea nașterii lumii. Vorbele lor sînt rare și sînt grele-grele ca lespezile puse de istorie pe mormintele strămoșilor numiți Horea și Avram Iancu. Și acum, gîndurile lor mai caută prin poveștile faptelor acestor străbuni. Pentru că ei, moșii, nu uită niciodată numele acelora care au plecat dintre munții lor, anonimi, pentru a se așeza în istoria neamului cu aura de eroi. Că spun moșii despre Horea și Iancu povești atît de frumoase și de credibile, încît tu, cel care le auzi, te crezi subit și sigur bunul lor contemporan. Ba, chiar te întrebă dacă nu cumva și s-a întîmplat să-i înfilnești hălăduind prin munți, ori să te calce cu opincile lor mari cît un secol, în aglomerația cursei care merge de la Albac la Cîmpeni. Și totuși eroii aceștia ai Țării Moșilor nu mai sînt vii decît în spiritul nostru. Și tocmai de aceea îi chemăm ades la cîte un praznic, cu faptele lor cu tot, pentru a-i pune temei faptelor noastre.

★
Mateș Ioan Nistor are 74 de ani și a fost primar pe timp de război. Neș Ioan

Punții are 91 de ani și a fost casier pe timp de război. Ambii în comuna Horea, ambii în același război — al doilea. În comună sînt respectați și din cauza aceasta. Multe pâlării se ridică duminica de pe capetele moșilor cînd trec cei doi. Străiele de sărbătoare umplu centrul satului cam pe la vremea prînzului. Moșii sînt risipiți cu casele pe dealuri, se văd rar între ei, aproape întîmplător. Tocmai de aceea, duminica au multe de spus, și le spun. Astfel, sărbătoare de sărbătoare Horea și Iancu stau acolo în centrul comunei ca două mari statui ale neamului. Pentru că ori de cîte ori se pronunță numele Horea sau Iancu, din vorba-motului se înalță cîte o statuie. Monumente străjuind dealul Fericetului, privind din istorie pînă la Trifești, Costești, Mătișești, sate călcate cîndva de eroii moșilor. Sate umblate azi de Nistor și Punții, ei cei ce știu cele mai frumoase legende despre strămoși. Legende rămase din bătrîni și aduse pînă astăzi prin vorba mindră a moșilor.
Poveștile curg, cei doi bătrîni ba îmi atrag atenția, „asta-i și-n istorii... asta n-au pus-o în carte“, ba se ceartă încercînd să mă aducă aproape de adevărul sfînt venit din legendă. Și legenda se întretaie cu adevărul istoric, cel puțin în mintea reporterului, atent la frumusețea acestor oameni, la fala

lor, că din aceste locuri, pe vremuri aproape neștiute, s-au ridicat peste lume ca două zboruri de secure, HOREA și IANCU.

★
Mateș: Horea stătea ascuns într-o colibă a unui preot-prieten din Albac, la o stîină din Scorocet. Kendy, conducătorul honvizilor, avea mandat. Cîțiva pădurari știau cuibul; un pădurar din Abrud, Melser (brigader), o zis că vrea trei sute de galbeni.

Preotul trimete un om de încredere cu calul din Albac-Costești pînă la izbucul Albacului, izbucul Călinesii, Dealul Sec apoi trecea la Drăgoiasa-Scorocet. În cîteva rînduri o mers omul preotului. Horea era din Arada, astăzi zis Horea. Aici sînt numai primăveri mici.

Celălalt bătrîn intervine zicînd că pe 28 februarie l-or omorît, se grăbește cu sîrșitul, Mateș însă îi spune că mai sînt multe pînă acolo, și așa crede că ar fi uitat ceva.

„...Preotul era tot în funcție, dar era urmărit. Trădători au fost unul Neag, unul Trif...“

— Și unul Mateș, moș de-al lui, intervine Neș, arătînd spre Mateș.

Mateș: Scrie și Mateș, dar nu-i adevărat!

— Ba da, o fost, Neacșu Mateș. Îl chema, știe toată lumea, dar spune că și-e rușine. Da' n-ai de ce, tu ai fost om și ai ținut cu moșii și cînd ai fost primar și acum, că doar Dumnezeu știe, am lucrat împreună.

Mateș: Era unul Mateș, dar nu putea să fie rudă cu mine!

— Că poate tu de-ai ai ajuns în fruntea comunei pe cele vremuri numai ca să ne arăți că nu ești de-ai lui Neacșu Mateș.

— Nu avea cum să fie ăla rudă cu mine. Numai eu sînt Mateș în comună? Sînt pline dealurile de Mătiși, la Horea, la Costești, să nu spun de Mătișești unde toți sînt Mateș, că de la ei vine și numele. Cum să fiu tocmai EU rudă cu ei?

— Ești, pentru că ești! Așa o vrut Dumnezeu și tu n-ai nici o vină. Ai arătat în comună că moșii au și Mateși care pot conduce.

Mateș (reia povestirea): „Trif e cît fi lumea blestemat. Așa e cu cel care vinde. Pe Horea l-or dus la moara Tica din Beliș (acum, Poiana Morii), acolo erau atunci trei case. De acolo, cu mare pază și grijă, l-or dus noaptea, de frica moșilor, pînă la Mătișești. Aici, lîngă marginea pădurii Coșu, la o casă, unde l-or ținut trei zile și trei nopți. El o scris pe grindă ceva date. De la Mătișești, tot cu santinele l-or dus pînă la Alba, peste dealuri, pe un drum ascuns că se temea de populație.

Neș: Ai scris aia cu singele, că-i adevărată?

— Nu.
— Cel care o vîndut o primit premiu. Cu banii ăia o luat o chică de griu; l-o dus la moară și l-o măcinat, după ce l-o măcinat o făcut pîne și o băgat-o în cuptor. Cînd o scos-o din cuptor o fost să o taie, și cînd o tăiat-o — așa spun bătrîni — în pîne s-o găsit singe. Și ce și-o zis, am vîndut singe nevinovat!

Mateș: Știți ce n-am scris? Plecarea lui Horea. El a fost în armata austro-ungarilor prins cu bărbuncii (arcanul — n.a.). L-o dus la Viena și o făcut doisprezece ani. Era un băiat so-

lid, nu gras, dar frumos și era bun în cîntări.

Horeă, Horeă! La un timp dat l-o eliberat de acolo. El o venit în comună, o văzut îndurarea care se făcea cu poporul aicea.

Mateș: Horea nost' o vorbit cu pretini: cum să facem să scăpăm de iobăgie. Horea o avut pretin mare pe Cloșca, pe Crisan și alții. S-au înțeles să meargă la Viena că Horea avea cunoștințe la Viena. Citat din istorie: „...plecarea în 1779, la Viena, a primei delegații de șerbi, din care făceau parte și doi din capii răsculaților, Horea și Cloșca“.

Mateș: Pe timpul ăla se mergea de aici, pe Arieș, Mureș pe la Arad pînă-n marginea Tisei. S-or înțeles cu plutășii, i-o băgat ca lucrători în plută, că altcum nu puteau merge. Apoi s-or dus pe cîmpie, s-or culcat pe cojoace și cînd se sculau, era brumă pe cojoace și pe ei. Or luat drumul spre Viena. Horea știa și nemțește, și ungurește. La Viena, Horea avea un pretin la un restaurant, care pretin era și în funcție mare, știa tot. Împăratul era dus la Roma și nu venea pînă primăvara. Omul ăsta i-o angajat tăietori de lemne la restaurant. Pe toți trei. Cînd o venit Franțig le-o spus că au tot dreptul, dar nu le-o dat în scris.

Așa de trei ori.
La a patra, le-o dat o cruciuliță de aur, semn că o fost el, să arate la popor și la honvizii.

Citat din istorie: „Arătînd (Horea — n.a.) tuturor o cruce aurită pe care afirma că i-o dăruise împăratul și fluturînd un pergament cu așa-zisele instrucțiuni ale lui Iosif, Horea a anunțat că la Viena se promulgaseră mai multe legi privitoare la situația șerbilor din Transilvania, dar că nobilii și funcționarii locali le ignorează“.

Mateș: „Și apoi o început răscoala. De aici nu mai știu decît urma-urmei. Boierii or fugit la Deva, reședința generalului. Or intrat oamenii peste tot în Deva, cu coase. Vrem dreptate! Boierimea l-o silit pe general să facă regulă, să tragă. Așa o început. S-o făcut pradă și moarte. Apoi s-or ascuns“ (răsculații — n.a.).

Acuma am uitat ceva: înainte de răscoală, la țîrg, la Cîmpeni, moșii n-aveau drept față de chiaburi la vînzarea băuturilor. Odată, moșii or vînzat tot ce aveau chiaburii. Atunci l-au căutat pe Horea peste tot.

Citat din istorie: „În mai 1782, violențele au început la iarmarocul din Cîmpeni, cînd Matiu Bosnic și Martin Petrubian, care preluaseră monopolul alcoolului pe domeniul Coroanei, au încercat să împiedice pe cîteva țărani să-și vîndă băuturile“.

Mateș: N-am spus că Horea era sărac; o avut pămînt de vreo două-trei clăi de fin, aici pe Fericet (dealul din centrul comunei Horea — n.a.). El o avut o soră în conflict cu el, pe avere. Sora o avut un fecior care o fost întim cu unchiul. Îl iubea pe Horea, nepotul. Nepotul se numea Horea cel mic. După răscoală, sora o fost strînsă cu ușa de autorități, dar o zis că sînt în conflict. Se mai spune că Horea cel mic ar fi fost la Scorocet înainte de a-l fi prins pe Horea. Cînd l-o văzut, Horea i-ar fi zis: „du-te Satană!“ L-o vîndut el pe Horea? Pînă să-l prindă, Horea avea de gînd să plece iar la Viena să caute dreptatea, nu a vrut deloc să se lase de luptă, oricum era ea.

Horea nost' o fost rădăcina comunismului din Țara Moșilor.

GEORGE STANCA ■

Fotografie de ION PREDOȘANU ■

ESEU

Un prozator satiric

Toate motivele literaturii lui Mazilu sînt și în romanul *Intr-o casă străină* activate de ambiția unei mai largi cuprinderi social-istorice. Pe firul central al desfășurării e urmărit destinul unui intelectual trecut prin experiențele primului deceniu postbelic, ale „obsedantului deceniu”, cum i-a spus Marin Preda, epocă neconținut readusă în atenția prozei noastre de azi, mereu ademenitoare literar prin ceea ce oferă privirilor întoarse către un interval cu care prezentul dialoghează.

I s-a reposedat lui Mazilu, în legătură cu această carte, aplecarea spre șarjă, perspectiva comică în abordarea unor realități și a unor vremuri predominant dramatice, nimbate eroic în momentele de confruntare acerbă cu forțele ce s-au opus Revoluției. Un argument purist aiimentează asemenea obiecție. Comical și dramaticul sînt dimensiuni ce pot conviețui și a selecta cu preponderență vreuna e o chestiune de temperament artistic. Spiritul vieții îndreptățește oricare atitudine cu condiția, desigur, de a fi peste tot la obiect, adică de a vedea comical acolo unde este și nu în altă parte. La fel dramaticul. În roman, ca oriunde la acest prozator, accentul este pe relevarea comicului, dar fără a bloca alte canale. Dimpotrivă, ca un fapt de îmbogățire a viziunii lui Mazilu, puteau fi remarcate numeroasele infiltrări de substanță dramatică în spațiul comic, mai ales în acele zone traversate de evoluția personajului principal.

Pe o dimensiune a sa cartea poate fi privită ca o varietate de roman formativ, un soi de bildungsroman ironic. Ironic pînă la un punct fiindcă eroul, supus persiflării pentru inconsecvențele și abdicările sale, pentru micile egoisme, e văzut totodată și în latura sa de umanitate și „modestie”, de „realism plin de bun simț în fața vieții”, de „dispreț pentru orice manifestare de fanatism”. Preluind o schemă clasică, romanțierul își urmărește eroul, pe Matei, mai întâi în spațiul familial al primei formații (lume nevoasă de muncitori, unde „din primii ani ai vieții avusesse asigurate toate condițiile unei existențe mizerabile”), spre a-l trece apoi prin variate medii și experiențe, toate acestea adunându-se într-un portret ale cărui trăsături se adaugă și se adîncesc pe măsură ce personajul e integrat mai mult desfășurării narative. Trimis la școală prin eforturile reunite ale întregii familii, Matei se atacează instinctiv luptelor muncitorești din primii ani de după război, intră în mișcarea de tineret și apoi în presă ca autor de caricaturi politice, fiindcă avea talent la desen. O vreme e activist, apoi renunță spre a urma Institutul de arte plastice, frecventează mediile artistice, se căsătorește ș.a.m.d., urmînd etapele unui traseu interesant înainte de toate prin ceea ce reverberază interior. Autorul nu-și cruță eroul și este necierțat pînă la cruzime cu ceea ce i se pare blamabil în manifestarea acestuia. Tentativa adopțiunii de trăiri, a „furtului de suflete”, problemă obsedantă la Mazilu, nu-l ocolește nici pe Matei, cu toate că în cazul său gravitatea gestului uzurpator e atenuată prin motivația aflată la punctul de pornire: dorința utopică de a retopi în sine tot ce e bun în alții, de a ajunge prin sinteză la omul integral, program maximalist ce probează tinerești elanuri spre absolut, dar și o ciudată și sancționabilă sete de putere.

Procedînd astfel, Matei nu putea să ajungă decît la o „fastuoasă înstrăinare” și grandioasă și ridicolă, deci tocmai la polul opus tentativei făcute: aceea de a-și împlini personalitatea, de a se găsi pe sine. Tot procesul său, la un moment dat, după șirul de acumulări insușiabile, după erori și drame ale cunoașterii, după experiențe în social, în creație, în prietenie, în suferințele bolii și în cooptarea morții, este să se întoarcă la condiția originară, la sinele nealterat, eliberîndu-se de adopțiuni improprii, de inautentic, de înstrăinare. Rămîn totuși reziduuri, reflexe, deformări și dacă salvarea e totuși posibilă, dacă eroul găsește puteri de redresare, asta se datorește iubirii, capacității de a iubi, principiu totdeauna apt de a regenera spiritual. Atita vreme cit nu acționează într-un teren falsificat. Cu această înțelegere se încheie primul volum al romanului, lăsînd deschisă viitoarei desfășurări o cale către un orizont însemnat.

Nostalgia absolutului nu-l devorează doar pe Matei, dar și alte personaje, numai că acestea schimbă sensul demersului. A realiza perfecțiunea în rău, în ticăloșie, în trădare, acea treaptă a întinericului compact, nefisurat de nici un tremur luminos, iată un țel la care, într-un fel, se poate visa, un țel „pe poartă a firilor vizionare” cum spune cu ironie prozatorul. A-l atinge implică desăvîrșiri interioare, în sensul urmărit, îndrăzneală și un fel de idealism ce dă purtătorului mari aripi. Iată profesiunea de credință, plină de orgoliu, a unuia din protagoniștii acestei morale întoarse pe dos: „Adevărul e că eu sînt incredibil, recunoscut Mănăila cu mult înainte ca privirea lui de vizionar să se reîntoarcă din marea în care intrase. Unii mai ezită, se mai opresc, mai sovăie, eu, Colette, nu fiindcă ești soția mea, ți-o spun cu toată sinceritatea, sînt capabil de orice. Voia să o facă și pe Colette părtaşă la zbo-

rul și cutezanța lui: Nu e oare formidabil să știi că ești capabil de orice mirșavie? De absolut orice... Dacă ești laș, nu ți se poate întîmpla nimic...”

Procedeele ironiei lui Mazilu și de asemenea ticurile, automatismele pe care formula sa le-a născut și le vehiculează pornesc toate din această schimonosire a perspectivei morale. Cu fervoare, cu patos personajele prozatorului urmăresc, în felul lor, un ideal, un vis de perfecțiune, dar lucrurile sînt mereu așezate pe teren viciat: fie că tabla de criterii etice e așezată strîmb, fie că țelul asumat este din categoria bunurilor împrumutate, inadecvat la structura adevărată a purtătorilor; și atunci apare comical inadecvării și al disproporțiilor, profilind o galerie umană dezarticulată interior. La fel ca Marion din *O singură noapte eternă*, doctorița Iulia Mateescu, frumoasa libertină, e apăsată de urit („peste sufletul ei se așternuse pustiul și singurătatea”), dar, spre deosebire de aceea, nu ajunge la soluția autosuprimării, ci investește energiile nemăsurate spre umplerea golului interior. Eșuează însă în ridicol prin aceeași hilară afixare a setei de absolut și sfîntenie, satisfăcută, cum crede, în compania unui grotesc mesager al eternității: profetul exhibiționist Manuel Panaitescu, zis și Samurailul. Expresiile imposturii sînt și aici tenenul cel mai expus privirilor sarcastice ale prozatorului, nedomolit în plăcerea de a specula efectele jocului dintre aparență și esență. Originală e sesizarea lăbilității componentelor sufletești ca urmare a inconsistenței morale. În variante care aduc de fiecare dată o nuanță nouă de comic.

Prin marea vervă a ironiei și prin puterea de a însufleți o tipologie comică, Mazilu ilustrează aproape singular, în literatura actuală, vocația scriitorului satiric. Și dacă există astăzi la noi o posteritate a lui Caragiale, fără îndoială că el îi este exponentul cel mai autorizat.

G. DIMISIANU ■

CONTROVERSE

Soluții realiste

Cea mai glorioasă carte a lui G. Călinescu este *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*. Ea a făcut să curgă atita cerneală cît n-au făcut toate celelalte cărți ale lui la un loc. Celebra istorie se află însă într-o situație curioasă. Deși a devenit un termen de referință atotputernic, cartea n-a fost încă reeditată. Repunerea ei în circulație este o chestiune de sine înțeleasă, care însă nu se face. Motivul? Editorii întrebați dau răspunsuri evazive. Cartea a apărut în 1941. Este firesc ca unele capitole sau pasaje să nu mai fie de actualitate. Sacrificăm majoritatea covârșitoare a acestei cărți pentru neglijabila cantitate a acestor rînduri inactuale? Și aici răspunsul nu poate fi decît unul. Fervoarea unor așa-zisi călinescieni împiedică apariția istoriei literaturii de care vorbim. Ei obiectează că lucrarea trebuie tipărită fără nici o omisiune și că, mai mult decît atât, ea trebuie să aibă exact înfățișarea pe care a avut-o la prima apariție. Chiar dacă admitem că efectul cărții a fost dat și de aspectul ei grafic neobișnuit, nu putem trece asupra înfățișării exterioare a volumului meritele textului călinescian. Ne interesează, deci, mai întîi textul și asupra lui trebuie să ne concentrăm atenția. G. Călinescu a lucrat la aducerea la zi a istoriei sale literare. Intenția lui era de a-i adăuga capitole noi și de a îmbunătăți pe cele vechi. În acest scop a început după război să scrie cronică literară și la ediția prescurtată a istoriei sale literare a adăugat un capitol nou, cel despre Mihai Beniuc, care nu se afla în versiunea mare. G. Călinescu înțelegea să amelioreze textul ediției inițiale și a refăcut în bună măsură unele capitole. Al. Piru a predat unei edituri textul ediției revăzute de G. Călinescu, care ține seamă de ultimele intervenții ale acestuia în text. Chestiunea este de ordinul evidentei, soluția reeditării fiind dată de chiar G. Călinescu.

Marea ediție, de referință, cere însă timp, iar istoria poate să ajungă pînă atunci la cititori în forme mai puțin ample. Ea este alcătuită din fișe monografice puse cap la cap, a căror întindere și valoare variază de la caz la caz. Capitolele cele mai expresive sînt cele acordate marilor scriitori români fie ei vechi sau noi. Ele fac axul cărții în jurul căruia gravitează celelalte capitole, de o importanță secundară. Critic excepțional și portretist mare G. Călinescu este, mai ales, în analizele dedicate scriitorilor români de prim plan, adică celor fără de care nu se poate concepe nici o istorie literară românească și nici un manual. Cînd zicem *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent* ne gîndim, automat, la paginile pe care G. Călinescu le dedică limbii române, cronicarilor, lui Eminescu, Sadoveanu, Rebreanu, Argehezi și abia în al doilea rînd la cele pe care le închină scriitorilor minori. Călinescu cel fundamental în aceste capitole se află și nu în cele despre Al. Pelimon, G. Baroni sau Camil Baltazar. În pregătirea mării ediții, care trebuie să fie cea dorită de autor, se poate pune în circulație o ediție restrînsă care să aibă în vedere acele momente ale literaturii române care organizează în jurul lor pe celelalte. Mă gîndesc în primul rînd la scriitorii ca D. Cantemir, I. Budai-Deleanu, I. Filade Rădulescu, M. Kogălniceanu, N. Bălcescu, Anton Pann, Nicolae Filimon,

B. P. Hasdeu, M. Eminescu, I. Creangă, I. L. Caragiale, I. Slavici, Al. Macedonski, G. Coșbuc, Oct. Goga, Duiliu Zamfirescu, M. Sadoveanu, C. Hogas, Liviu Rebreanu, Tudor Arghezi, Ion Pillat, Lucian Blaga sau la capitole cum sînt cele dedicate miturilor folclorice sau specificului național. Criticii sînt lăsați cu deliberare deoparte pentru că o astfel de selecție țintește să înfățișeze istoria literaturii lui G. Călinescu ca o demonstrație a capacității de creație românești, demonstrație pe care G. Călinescu o realizează deplin mai ales cînd nu este vorba de critici. Portretele lui la Titu Maiorescu, C. D. Gherea, G. Ibrăileanu, E. Lovinescu sînt susceptibile de multe obiecții, ceea ce nu se întîmplă cu paginile pe care criticul le scrie despre marii poeți și prozatori români. În sfîrșit, și această propunere o să pară unora un sacrilegiu. Dar G. Călinescu însuși și-a reeditat cîteva capitole din istoria literaturii separat, ceea ce nu le-a făcut mai puțin interesante sau mai puțin călinesciene. Este de altfel neplăcut ca din pricina unor controverse și ezitări editoriale sau rigori de neînțeles, pagini atît de inspirate cum sînt cele despre Nicolae Bălcescu, B. P. Hasdeu, Octavian Goga, Tudor Arghezi și alții să rămînă departe de cunoștința publicului.

Marea ediție rămîne o problemă reală și înfăptuirea ei este necesară. Dar și asemenea formule intermediare de circulație a valorilor literare e bine să fie folosite. Cel care va cîștiga va fi în primul rînd G. Călinescu și nu în ultimul rînd cititorul care iubește literatura.

MIHAI UNGHEANU ■

CRONICA LITERARĂ

O antologie critică

O antologie critică despre Marin Preda e dificil de întocmit. Nu numai pentru că despre acest autor s-a scris foarte mult, ca despre orice mare scriitor. Dar autorul nu și-a încheiat încă opera: e posibil să avem unele surprize mai încolo. Apoi, diversitatea opiniilor critice (lucru normal) face ca imaginea de ansamblu să fie destul de accidentată. Mihai Ungheanu introduce aici oarecare ordine. Selecția sa din volumul *Marin Preda interpretat de...* este foarte bine gândită, criticul reține, în primul rînd, judecățile și analizele cele mai pertinente și — desigur — cele de viitor. E în toate acestea și mult risc, dar antologia e neîndoios originală și poartă amprenta personalității criticului.

Pînă la un punct, cartea de față (e, într-adevăr, o carte) a fost prefigurată în chiar primul capitol din *Marin Preda. Vocație și aspirație*, unde M. Ungheanu sublinia cu promptitudine contribuțiile critice mai deosebite. Acum le redă integral, într-un context care el însuși constituie aproape o sinteză. Ne bucură, de asemenea, prezența lui Marin Preda însuși, cu cele cîteva pagini de confesiune și atitudine estetică. Mai ales articolul despre condiția romanului (din *Viața românească*, nr. 9, 1957) mi se pare și acum extrem de prețios și e bine că a fost readus la cunoștința cititorilor.

Desigur, ar fi trebuit să începem cu *Argumentul*. Aici M. Ungheanu face multe remarci ascuțite. *Moromeții* a relansat nu numai proza noastră actuală, dar și critica. S-a reînnoțat, cu alte cuvinte, tradiția (e vorba de cea interbelică), deși despre acest roman marii critici de dinainte de război nu s-au pronunțat efectiv. G. Călinescu, iritat și de articolul din *Viața românească*, se pare că nici nu l-a citit.

În ansamblu, textele critice alese, toate reprezentative (ne-au reținut atenția, printre altele, cele semnate de Ov. S. Crohmăniceanu, Lucian Raicu, Al. Piru, Cornel Regman), merg dincolo de sentimentul de fascinație pe care ți-l produce instantaneu lectura operelor lui Marin Preda. Imaginea scriitorului iese de aici întregită și, pentru moment, mai bine fixată. Dar, ca orice operă complexă, semnificațiile nu sînt cîtuși de puțin epuizate. De acum, fiecare generație critică are datoria de a se confrunta cu cărțile (nu numai cele de excepție) ale marelui prozator. Fiindcă M. Ungheanu remarcă și un fapt oarecum trist: după *Moromeții* (I) cota aprecierilor critice merge în descreștere.

Ne-au surprins articolele lui Floarea Fugariu și Magdalenei Popescu. Inscrindule în volum, M. Ungheanu îndeplinește, la urma urmei, un act de justiție literară. Cei doi autori nu mai sînt prezenți, în ultima vreme, în presa noastră curentă. Dar ideile lor rămîn, orice s-ar zice, de actualitate.

Ultimul capitol este intitulat *Afinități electivă* și conține mărturiile ale confratilor despre scriitor. Artist incomod, Preda se bucură totuși de prestigiu și simpatie în viața literară. Nici n-ar fi de conceput altfel. Și aici prioritatea o au tinerii: Adrian Păunescu, Marin Sorescu, Aurel Dragoș-Munteanu, Ileana Mălăncioiu, Virgil Duda, Marius Robescu. Memorabil este însă și esul lui Ion Caraion *Despre poezia gîndirii*. Nu s-a scris ceva mai inspirat (și cu miez totodată) despre Marin Preda.

Ca orice antologie de acest fel, cartea lui M. Ungheanu vrea să impună o judecată globală și de autoritate. Articolele au fost grupate pe opere, nu conform datării lor.

E mai prudent așa: menținînd mai mult ceea ce timpul a verificat. Totuși, antologia rămîne deschisă. Nu e lipsit de importanță faptul că textele propriu-zise au fost însoțite de o cuprinzătoare bibliografie (realizată de C. Djigola).

CORNEL MORARU ■

O superstiție: inițiații

Nimeni nu poate contesta faptul că pentru înțelegerea adevărată a artei e necesară o activitate de formare a gustului, a sensibilității, de dezvoltare a însușirilor de receptare, a facultăților de apreciere a creațiilor artistice, de o educație estetică. O educație estetică legată, fără doar și poate, de o „inițiere”. Am ghilmetat cuvîntul deoarece el păstrează, atunci cînd e aplicat la artă, accente esoterice, de mister, de ascuns. Nu de puține ori am întîlnit afirmații de felul următor: cutare poezie poate fi înțeleasă numai de cîteva inițiați; dificultățile de procedeu ale unei anumite proze pot fi învinse doar de inițiați; cutare sistem de critică e destinat doar cîtorva inițiați. Aceasta în sens pozitiv, adică în cazul cînd se recunosc totuși respectivei lucrări anumite valori care, prin densitatea și rafinamentul lor, nu se lasă asaltate de orice muritor, fie el oricît de cultivat, dar care nu face parte din cercul extrem de restrîns al celor cîteva inițiați. Dar lucrurile se încurcă atunci cînd vocabula e folosită destul de neclar și echivoc, cînd nu putem ști dacă poemul, proza sau critica, prin faptul că sînt declarate a fi concepute numai pentru inițiați, cuprind sau nu însemnele valorii. Aruncîndu-le în brațele inițiaților, exegeții nu ne comunică nimic apreciativ. Nu ne putem măcar da seama dacă e bine sau rău că autorii le-au gîndit numai pentru a fi destinate inițiaților.

Am citit că la un recent Congres al Asociației internaționale a criticilor literari ținut la Lisabona, Jean Russelot a luat poziție împotriva unei critici a rărei terminologie „nu are sens decît pentru inițiați”. Fără a nega valabilitatea afirmației prestigioasului om de literă francez, mi-am zis totuși că superstiția existenței unor așa-zisi inițiați obsedează încă lumea. Un tratat de medicină sau de matematică superioară e firesc să fie scris pentru „inițiați”, adică pentru specialiștii disciplinelor, dar un poem sau o proză trebuie să aibă în vedere comunicarea cu un public cît mai larg. Aceasta pentru rostul artei, care e informativ, dar și formativ. Stim, mijloacele de expresie evoluează, gustul de asemenea. Înțelegerea artei și-a mărit sfera pe măsura deschiderii de orizont și diversificării mijloacelor de expresie. Accesului la artă îi stau la dispoziție astăzi multiple mijloace de comunicare în masă. Or, în asemenea condiții, restringerea artei la o mînă de inițiați e de-a dreptul paradoxală. Dar să ne spunem gîndul pînă la capăt. Nu de puține ori invocarea sublimului lot de inițiați ni s-a părut a avea caracterul unei farse. Asa s-a făcut că și la noi poezia a proliferat într-un ermetism de carton, proza, în formule importate, a esuat într-o însușire de fragmente amorfe, caduce, iar critica a promovat impostura și „experimentul” arbitrar, fără perspectivă. Bineînțeles că e vorba, așa cum e în realitate, de o parte a poeziei, a prozei, a criticii.

E recomandabil ca, oricum ar apărea, invocarea realilor sau bănuților inițiați să fie privită cu circumspecție.

TRAIAN STOICA ■

MIHAI GHEORGHE ■

Cele trei fericite promovate în divizia A

FORMAȚIILE STANDARD

F. C. M. GALAȚI : Hagioglu — Ghirca, Morohai, Nedelcu, I. Nicu — Ene (Haiduc), Burcea, Bezman — Enache (Balaban), Voichin, Țolea.

PROGRESUL : Giron — Ploscaru, Badea, Grama (Condurache) — Turbatu (Fl. Mihai), Dragu (Nignea), D. Ștefan — I. Sandu, Dumitriu II, Tevi, Apostol.

F. C. CORVINUL : Bologan (Cocu) — Stan, Ghiță, Vlad, Pintilie — Savu (Lazăr), Cojocaru, Șumulanschi — Dina (Bucur), Șurengin, Georgescu (Ologu).

F.C.M. GALAȚI

Echipa lui Gheorghe Nuțescu este cea mai detașată câștigătoare de serie în divizia secundă (9 puncte mai mult în clasamentul final față de a doua clasată), ea asigurându-și, practic, promovarea cu cinci etape înainte de sfârșitul campionatului. De reținut este totodată că și în debutul campionatului care avea să-i aducă repromovarea în prima divizie, în toamnă deci, F.C.M. Galați și-a dominat net adversarele, acumulând la un moment dat un avans de 5-6 puncte față de principalii urmăritori. Și totuși, a existat un moment dificil în această promovare — dealtfel așteptată — a echipei gălățene în prima divizie națională. Impasul de care vorbeam s-a petrecut la începutul returului de campionat, când, prin îmbolnăvirea antrenorului Gh. Nuțescu, la cirna echipei a fost adus Valeriu Neagu — un tehnician remarcabil, un iubitor al jocului cursiv, constructiv, cu accent ofensiv și în același timp adept al întreținerii unor relații de deplină colaborare între antrenor și jucători, bazate pe stimă, înțelegere reciprocă și bun-simț; dar Valeriu Neagu n-a reușit! Jucătorii săi nu mai veneau la antrenamente, sau dacă veneau se antrenau în dorul lelii — echipa a început să joace tot mai slab și să piardă puncte, iar spectatorii au transformat încurajările în manifestări ostile noului antrenor, la câteva meciuri scandându-se, minute în șir: „Nu-țes-cu, Nu-țes-cu!“... „Nea Gică“ a revenit în cele din urmă și, cu bine cunoscutele sale calități de „îmblinzitor de fiare“, a făcut repede ordine — a regrupat jocul defensiv al echipei, a întărit mai cu seamă disciplina în antrenamente și jocuri, a reînceput să câștige puncte prețioase.

Fotbal club muncitoresc Galați a reușit în sezonul care s-a încheiat frumoasa performanță de a-și îngenunchea toți adversarii aflați în cursa pentru promovare, uneori chiar pe terenul acestora, așa cum s-a întâmplat la Ploiești și Buzău. Cu alte cuvinte, succesul echipei lui Gh. Nuțescu este de necontestat, chiar dacă uneori jocul echipei n-a convins (să amintim de meciurile pierdute la Focșani și Borzești de exemplu). Se pare însă că jocul celorlalte echipe a convins și mai puțin! Va rămâne însă Gheorghe Nuțescu la cirna echipei? Este o întrebare esențială pentru viitorul destul de apropiat al F.C.M.-ului, întrucât prin schimbarea conducerii tehnice este de așteptat ca și jocul echipei să se modifice — iar timpul scurt până la debutul noului campionat nu permite ezitări și bijbieli. Astăzi F.C.M. Galați contează pe doi portari buni (Hagioglu și Gheorghiu), un „libero“ uneori lent dar foarte bun săritor la cap (Morohai), aflat într-o bună înțelegere cu celălalt fundaș central, Nedelcu, doi fundași de margine cu pasiune pentru jocul ofensiv (Haiduc sau Ghirca și I. Nicu) și — principala forță a echipei dealtfel — o linie de mijloc formată din Burcea, Ene și Bezman, jucători de tehnică fină, cu știința driblingului din fentă și a paselor prin deviere. Atacul, după părerea noastră, rămâne deocamdată cel mai slab compartiment al echipei — sectorul ce se cere cel mai puternic întărit, pentru a contrabalansa lipsa de tehnică a lui Voichin sau cea de forță a lui Balaban.

PROGRESUL BUCUREȘTI

Spre deosebire de câștigătoarea seriei I, echipa lui Viorel Mateianu a fost departe de a fi considerată o favorită certă pentru promovare, într-o dispută în care „capii de serie“ păreau a fi Steagul roșu, C.S. Tîrgoviște, Dinamo Slatina și chiar Chimia Rm. Vlcea, ultima, să nu uităm, abia căzută din prima divizie. Și aici — în succesul echipei din str. Dr. Staicovici, ani de zile așteptat de unii dintre cei mai fideli suporteri de fotbal din țară — se cuvine a sublinia meritele celui care a condus de pe bancă formația „bancarilor“. Viorel Mateianu a adus un suflu nou la Progresul, a adus optimismul și dorința de afirmare a unui antrenor tânăr, dar și maturitate de tehnician serios, preocupat de a da o

față nouă echipei, mai cu seamă din punct de vedere tactic. Am remarcat încă de la început noutatea adusă de Mateianu: jocul de numai trei fundași permanenți și patru atacanți — un fel de revenire la... sistemul WM, mutare tactică deosebit de curajoasă, care a pus multe probleme adversarilor. Cheia jocului tactic a deținut-o întotdeauna Dumitru Ștefan, jucătorul cu nr. 6 pe tricou, dar în realitate placa turnantă a echipei, omul-piston, foarte bun la interceptie în apărare și un distribuitor de tip Beckenbauer în fazele de atac.

Progresul a avut cea mai bună perioadă la începutul campionatului, când a câștigat la rând o serie de partide grele, fie ele disputate acasă sau în deplasare. A acumulat la un moment dat șase puncte avans, nepierzînd nici un joc în prima treime a campionatului! Lucrurile au început să schioapeze spre sfârșitul turului, și mai cu seamă în perioada dintre cele două sezoane — când conducerea clubului a luat hotărîrea bizară de a înlocui antrenorul, găsit, cum se spunea, vinovat de prea multă... înțelegere față de oamenii pe care îi conducea, tinerii jucători ai Progresului. Din fericire, intențiile conducerii clubului nu s-au materializat pînă la capăt, intervenția hotărîră a suporterilor și a jucătorilor fiind de natură să-l mai prelungească încă puțin contractul lui Viorel Mateianu, ceea ce a fost suficient pentru promovare!

Returul campionatului a fost o perioadă mai tulbură — ca joc, desigur — pentru Progresul. Jucătorii „bancari“ au câștigat, dar n-au izbutit aproape niciodată să convingă, mai cu seamă în jocurile disputate pe teren propriu. Nu este mai puțin adevărat că nici adversarii echipei bucareștene n-au izbutit mai mult în sezonul care se încheie — și astfel victoria Progresului devine și explicabilă, și meritată.

F. C. CORVINUL HUNEDOARA

Patru puncte mai mult în clasamentul final pentru echipa hunedoreană față de principala sa adversară, F.C. Șoimii Sibiu — dar în fapt disputa cea mai intensă, cea mai strînsă din cele trei serii ale diviziei secunde. Rivalitatea dintre Corvinul, Șoimii și, în prima parte a campionatului, F.C. Baia Mare a pasionat și a împărțit în tabere — de unde și acuzațiile și suspiciunile reciproce care au înnegrit disputa sportivă, transformînd-o de multe ori într-o competiție a nervilor. Conștientă, se pare, de lipsa de forță care o reprezenta la ora respectivă — F.C. Baia Mare s-a... retras circumspectă din luptă încă de la începutul returului, în speranța unui sezon de tranziție, de fortificare pentru campionatul care urmează. Au rămas față în față F.C. Corvinul și F.C. Șoimii, care aveau să câștige meci după meci, uneori surprinzător — așa cum s-a întâmplat, în cazul echipei hunedorene, la Bistrița, la Mediaș și la Baia Mare... Finalul a adus câștig de cauză formației antrenate de Ilie Savu — care pare o câștigătoare merituoasă, ținînd seama că a ocupat primul loc în clasament mai bine de trei sferturi din campionat.

Indiscutabil, forța echipei din Hunedoara o reprezintă compartimentul apărării — în care „liberoul“ și căpitanul de echipă Remus Vlad joacă cu sobrietatea și eficiența unui mare jucător. El este secundat de un fundaș central foarte muncitor, Ghiță, bun săritor la cap, dar extrem de defectuos în intervențiile la nivelul ierbei, de doi fundași laterali cu valoare mediocră (Stan și Pintilie, ultimul juniorul echipei, dar titular), și de o linie mediană în care accentul tot pe jocul defensiv se pune (Cojocaru, Savu, Lazăr). Să-l amintim și pe portarul Bologan, a cărui valoare crește, înlocuitorul de ultim moment al titularului Cocu, jucător cu câteva participări la meciuri în afara hotărîrilor federației și care s-a autoeliminat prin antecedentul penal pe care îl posedă. În atac, hunedorenii au cîțiva oameni deosebit de tehnici — Șurengin, Șumulanschi, Georgescu mai cu seamă — dar jocul echipei sprijină prea puțin intențiile de construcție ale celorlalti, lăsîndu-se

aproape la voia întîmplării sarcina finalizării — golul putînd veni doar în urma unei realizări tehnice deosebite, sau a unei gafe de apărare a echipei adverse.

Trăgînd linie și adunînd, părerea noastră este că nici una dintre echipele prezentate mai sus nu poate face față valoric — cu efectivul cu care au promovată și disponibilitățile tactice arătate — primei noastre competiții de fotbal. S-ar putea ca F.C.M. Galați să se apropie cel mai mult de dezideratul a-

mintit, dar, în același timp, să nu uităm că echipa gălățeană este, se pare, cea mai apropiată de... schimbarea antrenorului! Vom avea deci încă trei candidați la retrogradare în campionatul care începe în toamnă! Sau, pentru a nu fi acuzați că dăm sentințe, să așteptăm apropiata perioadă de transferări — părerea noastră fiind că fiecare nouă promovată ar trebui să-și atragă de partea ei cel puțin 3-4 jucători superiori mediei actuale a echipei. Altfel...

G. DUMITRU ■

Explicațiile unei surprize...

Sigur, C.S.U. Galați rămîne marea performeră a Cupei României, ediția 1975-76. După cum se știe, echipa lui I. Zaharia a eliminat nu mai puțin de patru echipe de primă divizie (C.F.R. Cluj-Napoca, Jiul, A.S.A. și Universitatea Craiova), pînă să se califice în finală. Ultima sa performanță dinaintea finalei, eliminarea echipei craiovene, se cere a fi explicată — și, de reținut, poate chiar fi explicată! Universitatea s-a prezentat la Ploiești, s-o spunem chiar de la început, cu efectivul diminuat — și asta în urma unor absențe cu motivări atît obiective cît și subiective. Au lipsit de pe stadionul ploieștean Marcu (încă nerefăcut) și Oblencu (accidentat recent), dar și Ilie Balaci, talentatul și în același timp capriciosul mijlocas craiovean, pe care conducerea clubului l-a scutit de efortul deplasării la Ploiești. Motivul ar putea fi, desigur, extrem de serios, dacă nu ar fi mai întîi ridicol: nuntă! Balaci, aflăm, își programase căsătoria cu cîteva luni înainte, așa cum se obișnuiește dealtfel, însă data a căzut chiar în ziua disputării semifinalei de la Ploiești, un lucru pe care nu Balaci trebuia să-l prevadă. S-o spunem pe șleau, uimește cîtă lipsă de prevedere, cîtă superficialitate, sau lipsă de forță (?!), a dovedit cu această ocazie conducerea clubului Universitatea, care n-a izbutit să amine cu numai șapte zile căsătoria lui Balaci... O săptămînă este abia o picătură la o căsnicie, și apoi, zicem noi, n-ar fi fost mai frumos ca, la căsătorie să asiste întreaga echipă a Craiovei, proaspăt investită cu dreptul de participare în Cupa cupelor?!

Craiovenii au ratat deci șansa participării la o competiție europeană, anul acesta — și „vina“ desigur n-o poartă numai Balaci. Despre Crișan, uimitor de slab în meciul de referință, există dovezi dar nu și explicații cu privire la absența sa de la cantonamentul echipei, cu numai două zile înaintea partidei! Apoi, chiar jocul propriu-zis al echipei craiovene a fost mai slab, inexplicabil de slab față de evoluțiile din ultimele săptămîni, în care formația olteană s-a arătat a fi printre puținele echipe în creștere de formă tocmai spre finalul campionatului. Cel mai mult s-au străduit pentru victo-

rie Donose și Deselnicu — dar, să nu uităm, prin plecarea ultimului spre careul advers, defensivă craioveană a rămas de prea multe ori descoperită, lui Constantinescu nerămînîndu-i în cîteva rînduri decît soluția faultului brutal, în fața unui jucător atît de tehnic precum virful gălățean Marinescu. Unicul gol al partidei s-a înscris tocmai dintr-o astfel de situație: Deselnicu a forțat intrarea în areal advers, a pierdut mingea, iar contraatacul gălățean, rapid, i-a permis lui Marinescu un sprint care l-a lăsat aproape pe loc pe celălalt fundaș central craiovean. După cunoștința noastră, nimeni de pe banca echipei Universitatea nu i-a sugerat lui Deselnicu sprijinul necondiționat al atacului, în fapt o inițiativă personală care, de data aceasta, a adus numai prejudicii echipei.

Cu cinci minute înainte de final, echipa craioveană a marcat un gol, care s-a bucurat de următoarea triplă interpretare:

1) ofsaid — a apreciat și semnalizat tușierul C. Niculescu;

2) fault la portar — după părerea ziarului „Sportul“;

3) gol valabil — cum a considerat în primă instanță arbitrul de centru Gh. Retezan (cel mai aproape de fază!), care și-a schimbat opinia la semnalizarea tușierului.

Marea majoritate a telespectatorilor, a-vea să ni se confirme mai tirziu, și a publicului prezent pe stadionul ploieștean au fost de partea părerii — inițiale! — a centralului Gh. Retezan.

Sînt cîteva explicații — chiar dacă unele dintre ele abia acum ar necesita a fi explicate! — ale neașteptatei înfrîngerii craiovene. Ar fi însă nedrept să uităm cu totul jocul ambițios al lui C.S.U. Galați, care s-a grupat bine în apărare (excelenți în această postură Olteanu, Bejenaru și Sarpe), a jucat lînistit la mijlocul terenului și a contraatacat mai cu seamă prin Marinescu, un jucător care ar putea face fericite o multime de echipe din prima divizie. Evoluția Universității Craiova la Ploiești nu a făcut decît să-i netezească drumul, merituos desigur, spre finală. Ce va fi însă la toamnă, odată cu participarea în Cupa cupelor?!

D. GRAUR ■

Echipe fruntașe ale fotbalului românesc

A.S.A. Tg. Mures, cea mai puternică echipă provincială în ediția 1975/1976 a campionatului diviziei A de fotbal, și-a câștigat fără emoții dreptul de a participa în Cupa U.E.F.A.

Autoarea unui „retur de forță“, echipa Sportul studențesc a smuls calificarea în Cupa U.E.F.A. pe linia de sosire, dovedindu-ne în această primăvară că putem conta pe ea la toamnă.

MILIARDARII ȘI MIZERIA LOR MORALĂ

Getty I, Getty II, Getty III... (2)

Intre timp, situația lui George-Franklin devine atît de prosperă — „In 1900, povestea Paul, tatăl meu posedă doi cai. Costurile îi erau cuse de cel mai bun și, evident, cel mai scump croitor al orașului” — încît el oferă împrumuturi cu ipotecă unor sărmani fermieri. Așa se explică de ce, în anul 1903, pe urma unui asemenea împrumut ajunge la Bartlesville, în inima viitorului stat Oklahoma unde febra petrolului atrăsese tot felul de aventurieri. În acea zi cenușie care nu prevedea nimic bun, George-Franklin descindea desul de blazat la hotel intenționînd să plece cît mai repede intrucît acolo confortul lăsa foarte mult de dorit. Dar, ca în proverbul cu socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din țirg, iată-l, acolo, într-un decor de western, avînd întîlnire cu norocul. Cunoaște doi frați — Bud și Will Carter — care cred cu înfrigurare în petrol. Mai mult, ei îi vorbesc ca doi veritabili oameni de afaceri. De ce, deci, să nu-și încerce șansa? În plus, terenul închiriat sau cumpărat nu costă mult deloc. Astfel că, sfătuit de Carteri, George-Franklin cumpără un amărît lot de 1100 de acri la Osage Nation. Plătește exact 500 de dolari. Acești 500 de dolari investiți cam înîmplător vor transforma pe G.F. Getty, burghez liniștit din Minneapolis, într-un magnat al petrolului. Pentru că, nu peste mult timp, aurul negru avea să fișnească și de pe terenul său. Curînd va fi creată o mică societate, „Minnehoma Oil Company”. Pe atunci, Jean-Paul avea 11 ani care, însă, nu-l împiedicau să facă parte din ea: reușind să cîștige bani de buzunar vinzînd „Saturday Evening Post”, cu cinci dolari a cumpărat 100 de acțiuni. Așa se face că, de-a lungul calmei sale adolescențe, Jean-Paul vorbea curent și cu înfrigurare de foraje, concesi, exploatare petrolifere, comercializare a petrolului etc. Iși acompaña tatăl interesat și mîndru cînd acesta inspecta puțurile sau căuta noi terenuri petrolifere. Din acest timp, el va păstra pasiunea prospectărilor și obiceiul ca, în călătorii, să examineze terenul și faimoasele roci sedimentare înclinate care ar putea indica prezența petrolului. Deja, pe atunci, banii începuseră să reprezinte un lucru absolut deosebit pentru el.

Dar, pentru ca tacimul să fie complet, tînărul Jean-Paul își ținea și un jurnal. Avea doar treisprezece ani cînd își nota aceste grăitoare cuvinte: „Azi, am depus la bancă un dolar și zece cenți. Acum am 15 dolari și 56 de cenți...” Un an mai tîrziu, familia sa, cu o avere de peste 3 milioane de dolari — consecințele febrei petrolului! — s-a instalat la Los Angeles. Incontestabil, din absolut toate punctele de vedere — afaceri, mod de viață etc., etc. — această adevărată metropolă oferea, cu prisosință, puncte de atracție. Cu toate acestea, Jean-Paul și-a petrecut acolo o adolescență fără nimic ieșit din comun.

Urmează pentru Paul o adolescență fără probleme. Dar acest tînăr bogat, răsfațat de mama sa, nu se atașează de nimeni, crezînd că este apreciat numai datorită banilor. Doi ani petrecuți la Oxford îi completează studiile. Revine de acolo în 1914, licențiat în economie politică, decis să facă mare carieră în diplomație. Deși Paul avea 21 de ani și era un vlăgân de 1,80 m, el rămăsese, pentru Sarah, tot un băiețel căruia i se spune ce să facă, ce să mînce și cînd să se culce. Intre timp, familia plănua un lung voiaj în California în care, evident, fiul trebuia să li se alăture. Consemnăm evenimentul intrucît el are o importanță deosebită. Datorită acestei călătorii, Paul a revenit la gustul prospectărilor. Mai ales că, sfătuit de Sarah-Catherine, tatăl îi împrumutase, fără dobîndă, 500 de dolari, să închirieze el însuși terenuri și să vadă dacă va avea fler și noroc în explorări. Dacă da, atunci lui George-Franklin, tatăl și bancherul, îi vor reveni 70 la sută din beneficii, iar lui Paul restul de 30 la sută.

N-au trecut decît doi ani și norocosul Paul a înapoiat datoria făcîndu-și, și el, un nume în industria petrolului.

„La 23 de ani, povestea el, am cîștigat primul meu milion de dolari”. Atras de

petrolul californian, ambițiosul fiu reușește să convingă pe-la fel de ambițiosul tată să cumpere terenuri la Santa Spring. A fost o reușită remarcabilă, care avea să adauge averii familiei alți și alți bani grei, obținuți, uneori, prin mijloace apreciate a nu fi prea legale.

Dar anii își pun tot mai mult amprenta pe fizicul lui George-Franklin. În martie 1923, are chiar un infarct. Timp de două luni, Paul este obligat să-și înlocuiască tatăl în conducerea afacerilor. Și o face bine. Numai că, atunci cînd George-Franklin se restabilește complet, el creează o societate a tuturor terenurilor sale petrolifere din California, excluzîndu-l însă pe Paul, care nici măcar nu va face parte din consiliul de administrație. Relațiile lui cu părinții se deteriorează. Aceștia îi reproșează cam multele aventuri repetate. Se pare că au dreptate, pentru că Paul obișnuia ca, după mici perioade de muncă, să-și ofere altele, mai mari, de așază liniște. În cadrul lor, conduce mașini de cursă, se plimbă cu tot felul de „fetițe”, petrece nopțile în cabarete, aruncă bani în stînga și-n dreapta. Or, toate acestea, austeră Sarah-Catherine nu le putea admite. Paul nu e decît un play-boy, declara ea cu vocea-i metalică, refuzîndu-i, astfel, orice acceptare a îndeletnicirilor. La rîndul lui, George-Franklin, încurajat de soție, nu încetează să nege orice calitate profesională a unicului său fiu. Chiar și succesul terenurilor Santa Spring și-l atribuie, cu toate că nu era deloc adevărat. Deși Paul devenise multimilionar, tatăl său nu-și schimba părerea. Și n-a făcut-o nici la moarte — în anul 1929 — cînd a lăsat un testament prin care soția era unica lui moștenitoare. Protejată de un consiliu de executori, Sarah va chibzui cu grijă averea sa — 10 milioane dolari — și, de-a lungul anilor, se va opune cu încăpăținare oricărei inițiative a tînărului Paul Getty. Deși îmbătrînisce iar urmările tifosului i-au provocat surzirea și crizele de reumatism se înmulțeau, ea răminea tot inflexibilă în poziția față de Paul. Mai mult, nemulțumită în continuare de felul în care fiul își ducea viața particulară, atacă „Getty Oil Co”. Opunînd cele 20 000 de acțiuni ale ei celor 10 000 ale fiului, preia fără jenă controlul companiei.

În ce-l privește, Paul are nevoie de bani gheață, iar la orizont apărase marea erah, din 1929, al Wall-Street-ului. Atunci, celor fără scrupule, precum Paul, li se oferă nebanuite posibilități de a risca. El o face imediat, cumpărînd cu frenezie într-o vreme în care alții vindeau îngroziiți. Așa se face că preia controlul unei importante întreprinderi, „Pacific Western”. Dar el viza mai departe: foarte puternica „Tidewater Associated Oil Company”. Pentru moment, Sarah ridică din umeri cînd este întrebată. Răbdător, calculat și... atent, Paul vine la ea în fiecare duminică dimineața, pentru a vorbi despre afaceri: istorioarele cu bani nu au diminuat afecțiunea ce i-o poartă mamei și, ca dovadă, demisionează chiar din postul de director al companiilor familiei. Astfel, puțin cîte puțin, Sarah se îmbunează, iar în 1933, de sărbători, îi cedează partea ei din „Getty Oil”. Pe deasupra, îi mai împrumută și 330 000 dolari. În 1934, cînd nu mai avea altă soluție și ajunsese la vîrsta de 84 de ani, Sarah capitulează: Paul să prezeve un fond comun pentru el însuși și copiii lui. Iar de restul poate dispune pentru a-și împlini marea vis: dacă reușește, să preia controlul asupra „Tidewater”.

O va face după ani de luptă aprigă, specifică unor astfel de magnați ce au asemenea ambiții. „Tidewater”, cu un capital de 680 milioane dolari, va fuziona cu „Getty Oil Co”. Totul s-a petrecut în noaptea revelionului din 1935, pe care Paul îl petrecea în California. Atunci i s-a telefonat de la New York că „Standard” din New Jersey dorește să mărească capitalul de la „Mission Corp”, care posedă o șesime din acțiunile de la „Tidewater”. Cel care avea drepturi de a subscrie la această afacere voia să le cedeze. Paul Getty, uluit de această ocazie unică, le-a cumpărat fără a clipi măcar.

Patronii de la Standard, se povestește, au umblat disperăți, căutîndu-l pe vînzător pentru a-l împiedica să cedeze acțiunile. Revenit la New York, acesta a aflat și a încercat să-i asigure:

- Nu vă neliniștiți, am vîndut unui tînăr al cărui nume l-am uitat.
- Getty, poate?
- Exact.

Dar răspunsul nici nu l-a liniștit și nici nu le-a creat noi probleme.

(Va urma)

PETRE NICOLAE ■

HOINAR PE MERIDIANE (III)

În capitala Nordului Lusitan

Acostăm la Leixoes, noul port al Nordului Lusitan, oraș somnolind odată în periferia provincială dar proiectat peste noaptea, brusc, prin construcția modernelor sale dane, într-o dezvoltare industrială impectuoasă.

În timp ce operațiunile de descărcare a produselor chimice aduse din țară pentru noua industrie portană se produc într-un ritm alert, muncitorii portuari își manifestă deschis, prin zeci de gesturi de atenție, prietenia și interesul plin de curiozitate față de acea realitate prestigioasă pe care o reprezintă nava purtînd pe catarg tricolorul românesc.

Piramide de colete de cite 25 de kilograme, agoniseala de-o viață sau de citeva generații înșirate de-a lungul cheiurilor, ne introduc în miezul fierbinții al agendei portugheze: refugiații.

Pe ziduri lozincile ne familiarizează cu o atmosferă politică incandescentă.

Un pod nou arcuit peste apele portului leagă între ele două orașele odinoroare independente: Leixoes și Matusinhos. Azi, ele au devenit o parte organică din Porto, unul dintre cele mai vechi orașe ale peninsulelor Iberice, denumit și Capitală a Nordului, considerat prin viața sa industrială și economică trepidantă, prin noua sa arhitectură, unul din cele mai moderne centre ale coastei occidentale.

Portanii vorbesc cu o mindrie legitimă despre importanța orașului lor. Fierște, potrivit temperamentului lor latin, cu exuberanță exagerărilor. Ce-i de reținut? Că, într-adevăr, aportul orașului Porto în istoria luptelor pentru libertatea Portugaliei e remarcabil. Că însuși numele țării se trage de aici, de la cele două cetăți-fortărețe controlînd, încă de pe vremea centuriilor romane, dintr-o parte și cealaltă, intrarea pe fluviul Douro. Cînd Dona Tereja, fiica regelui Leon, va aduce în 1093 ca zestre, soțului ei Henry de Bourgoigne, cetatea Calé, unitatea teritoriului de pe o parte și cealaltă a fluviului e definitivată și printr-un act oficial. Unirea sub un steag a celor două fortărețe. Porto și Calé, va aduce, în istorie, și noul nume al țării: Portocale. Dar nu este singura cauză a mindriei portanilor. Înainte de toate, portanii vor pomeni virtuțile lor tradiționale de luptători pentru libertate. Balade eroice din luptele cu maurii? Istoria nașterii pe șantierul navei din Porto în veacul 14—15 a Invincibilei Armada sub conducerea Infantelui Henri Navigatorul? Ocuparea Ceutei? Etape de glorie. Revolta „dos torrachos” (a bețivilor) în apărarea unor drepturi conștinite prin edict regal adăugă istorioarelor eroice o undă de umor. Episoadele încercării bărcilor gloriosului general napoleonic Soult, venit să-i supună pe locuitorii mereu turbulenți, în apele nămolose ale fluviului Douro sau faptele baladești ale luptei împotriva ocupației engleze vor fi povestite, întotdeauna, de cetățenii acestui străvechi oraș, cu fiurul istoriei, dar și cu o savoare succulentă. Nu va lipsi, desigur, din încheiere nici concluzia moralizatoare: „Iată de ce a fost botezat Porto, orașul invincibil”.

Aș mai sublinia și celelalte idei repetate cu ostentație de convorbitorii mei; ritmul, într-adevăr, impetuos al dezvoltării industriale, Porto devenind prin uzinele sale metalurgice, chimice, textile, de conserve, pielărie ș.a.m.d., unul din cele mai importante centre muncitorești ale țării. La aceasta se adaugă și construcția modernă a portului Leixoes (dublînd capacitatea portuară) care accelerează și mai mult progresul acestui Nord portughez, creînd nu numai posibilitatea unor schimburi rapide de produse industriale, inclusiv sosirea materiilor prime necesare, dar și accesul marilor petrolifere la noua rafinărie de la Leixa. Astfel și Leixoes, orașel cunoscut în trecut doar prin marca conservelor sale de sardele, intră cu noul său port, tumultuos, în circuitul vieții moderne.

Cealaltă temă care revine este a „orașului vesel”. Zecile de kilometri de pivnițe și catacombe transformă subteranele într-un adevărat oraș paralel care aduce încă din negurile evului de mijloc cealaltă, incontestabilă, faimă a urbei. Vinul de Porto este efectiv „chihlimbar”, „nectar”, „soare” și catacombele, dacă ai apucat o degustare, de... nepărăsit. Dar faima „orașului vesel” nu se reduce doar la pivnițe. Hoteluri de lux și vile cochete, baruri, restaurante, piscine, terenuri sportive, hipodrom, mini-golf, cazinouri, tenis, night-cluburi, cabarete, plaje înșirate de-a lungul unei elegante faleză completează Porto cu atributele unei stațiuni balneare moderne.

Stația finală a lui 44 cu care vin din Leixoes e în piața Lisabonei, între masiva construcție de un neoclasicism sobru a Universității și barocul turnului Clerigos, de altfel emblemă a orașului, dominînd, printr-o maiestruitate sobră, cartierele vechiului perimetru al urbei. Întîmplător, vizita noastră începe chiar la izvoare, la mărturiile arhitectonice ale sorgintei. În acest perimetru se află risipite printre clădiri cu două-trei etaje, înguste și prelungi, zugrăvite în tempera sau îmbrăcate în majolică colorată, cu mici balconașe din piatră sculptată sau fier forjat, acele sobre edificii de piatră cenușie cu pereții netezi sau, dimpotrivă, împodobii cu figuri ama-

ne, ghirlande de flori, ingerași și ornamente, care trecînd prin toate stilurile secolelor, de la romanic și gotic la baroc, rococo sau neoclasicism, reprezintă splendido monumente ale arhitecturii dar și importante momente în însăși devenirea orașului.

Coborîm spre Piața Libertății, pe străzi înguste fără aer și soare, cu rufe întinse la uscat, dintr-un balcon într-altul, ca-n sudul Italiei. De fapt, am fi putut coborî și pe strada Carmelitelor, largă, cu vitrine, dar căutînd liniile drepte ne-am încurcat într-un labirint de străduțe fără ieșire.

În sfîrșit, centrul. În față ni se deschide un scuar oval de mai bine de 500 de metri, avînd la un capăt Piața Libertății cu statuia ecvestră a lui Don Pedro al IV-lea și la celălalt sobra clădire a Municipality, cu un turn în mijloc și o esplanadă de marmură în față (Piața Humberto Delgado).

De ambele părți, în dreapta și în stînga — principalele străzi comerciale. În mijlocul avenidei, peluze de flori, bănci, finții arteziene și statui. Edificii monumentale de sfîrșit de veac XIX, început de secol XX, în majoritate neoclasice-eclectic, coloane, trîmbițași, amorași deasupra și uriașe vitrine la parter. Aici se concentrează, firește, agențiile de voiaj, hotelurile, marile restaurante și filialele de bănci.

În general, plimbîndu-te, duminică dimineața, într-un oraș amorf, privind vitrine ce etalează produse respectînd ultimul cuvînt de ordine al modei sau prezentînd cele mai noi cuceriri ale tehnicii casnice, citînd firme de reprezentanță sau filiale, ești lesne ispitit să tragi concluzia că, pe-aici, nu se întîmplă nimic deosebit. E suficient însă să-ți ridici ochii spre ziduri și raționamentele pripite îți vor fi instantaneu anihilate. Căci zidurile, calcanele, au devenit adevărate oglinzi ale unei aspre și încăleștate lupte politice. Ochii sînt literalmente asaltați de zecile de solicitări ale lozincilor, ale afișelor și desenelor expuse pretutîndeni.

În Piața Libertății, regelui Pedro IV, călare pe armăsarul său de bronz, i s-a pus în mină un steag național portughez. Sub statuie a fost ridicată o tribună. Aici, este locul marilor manifestații populare. Ajung în Piața Libertății tocmai cînd coloanele purtînd pancarte și steaguri roșii pornesc scandînd lozinci, cum ar fi „Contra o fascismo, contra o capital — ofensiva popular” sau „Unidas vencemos”, agitîndu-și pumnii strînși în ritmul scandării. Atmosfera are o temperatură incandescentă.

În piața purtînd numele generalului antifascist, asasinat în urmă cu cîteva ani de poliția secretă a regimului fascist, Humberto Delgado — în fața unui camion cu platforma transformată în tribună, o altă mulțime electrizată. Mitingul continuă pînă seara tîrziu. Se scandează minute întregi, cu pumnul ridicat. „Avancar, avancar com o frente popular”, se flutură steaguri, se cîntă „Grandola” și alte cîntece în care lozincile zilei devin melodii mobilizatoare.

Mie îmi place însă orașul din înălțimea zborului de pasăre, orașul clopotnița de 75 de metri a impunătorului turn baroc Los Clerigos. De aici, privirea îmbrățișează urbea așezată în amfiteatru de-a lungul fluviului Douro, cu cele trei splendide poduri ale sale arcuindu-se peste apele care, împrumutînd albastrimea cerului, au pornit să se contopească cu nesfîrșitul oceanului. (Primul arc de metal, podul feroviar Dona Maria Pia, a fost conceput în 1877 de inginerul Eiffel — ultimul, podul Arrabida, din 1953, se impune ca arcul de beton armat de maximă deschidere din Europa, 270 metri, mindrie a ingineriei lusitane). Ansambluri urbanistice moderne strălucînd în reflexele albastre ale sticlei (aici și aerul e albastru), alterînd cu suprafețele verzi ale parcurilor și scuarurilor, cu cenușul edificiilor purtînd povara secolelor, cu acoperisurile roșii, cu granitul de pe faleză fluviului, cu fațadele de majolică și balcoane de fier forjat, exultînd de flori — se constituie într-un tablou policrom, de originală frumusețe.

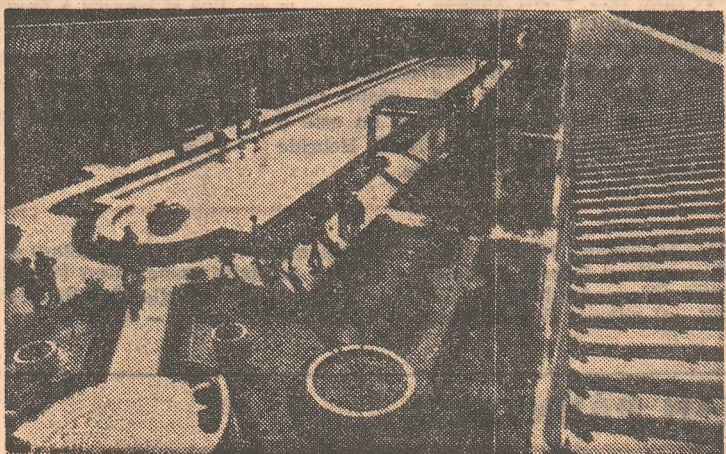
De aici, orașul pare și o sui-generis istorie a arhitecturii. Mărturiile tuturor marilor curente și stiluri ale mileniului sînt prezente aici. În sobrul stil-roman (Catedrala Sé, v.XII); în goticul apărînd timpuriu încă în al 13-lea secol, cu biserica Sao Francisco; în barocul minăstirii Santa Clara (v. XV), al Palatului Episcopal (v. XVI), al bisericii Sao Bento de Vittoria (v. XVII) sau al bisericii și al turnului Los Clerigos (v.XVIII). Rococo-ul și neoclasicismul completează mai recente pagini ale acestei istorii. Impozante edificii, ca Palatul Bursei (1841), cu excepționala sa sală maură. Muzeul Național Soares das Reis, Universitatea sau Palatul de Cristal, construit în ultimii ani, cu 7 000 de locuri, sediul marilor adunări populare și al tîrgurilor, aduc la zi această vie istorie a arhitecturii pe care o citim cu admirație din clopotnița minăstirii Clerigos.

În fața unui calcan, oamenii citesc ultimele „jurnale” scrise cu o cernală încă umedă, cu litere de-o șchioapă. Ele cer intensificarea și amplificarea acțiunilor în sprijinirea și apărarea procesului revoluționar.

În jurul statuii ecvestre a lui Don Pedro al IV-lea, în Piața Libertății, discuțiile politice continuă fierbinți încă mult timp după ce s-au aprins luminile serii. Discuții pasionate, ca ideile să se limpezească, ca dimineața Portugaliei noi să fie cît mai curată, ca soarele ei să fie puternic și strălucitor.

TOMA GEORGE MAIORESCU ■

Malibu, imensa, inutilă și ultracostisitoare grădina a unei proprietăți muzeu.

Contemporan cu Traian

O recentă și deosebit de valoroasă achiziție a Muzeului de arheologie din Constanța vine să se constituie într-o nouă și prețioasă dovadă a prezenței romane pe aceste meleaguri. Este vorba, după cum ne-a informat muzeografa Zaharia Covacef, de un bust din marmură, cel înfățișat în imaginea alăturată, despre care s-a crezut, în prima clipă,

că aparține împăratului roman Traian. Cercetările ulterioare l-au datat ca provenind de la începutul secolului al II-lea al erei noastre, dar au înlăturat supoziția că el ar aparține împăratului, cu care are unele asemănări, stabilind că e vorba de un demnitar al epocii respective. Bustul a fost inclus în tezaurul de valori al Muzeului de arheologie din Constanța, fiind expus publicului.

Copii și părinți

În Insula Ialomitei, în apropierea râului „Răul”, s-a deschis recent Tabăra de odihnă și instruire multilaterală, organizată de Școala generală din Pietroiu în colaborare cu Întreprinderea agricolă de stat al cărei director este Dumitru Dumitru, eroul în viață al romanului „Bărăgan” de V. Em. Galan.

Tabăra, ridicată exclusiv din fonduri de muncă patriotică, are ca obiectiv crearea

de condiții optime de odihnă pentru elevii din sat și în același timp asigurarea unei instruirii multilaterale: orientare turistică, cunoștințe de botanică, sport, geografie, istorie și muncă. Locul ales pentru cantonament se află în imediata apropiere a lanurilor de grâu, orz și porumb, unde lucrează în campanie părinții pionierilor. Diviziunea preocupărilor e doar aparentă, copiii ajutându-și părinții după un program întocmit chiar la cerearea lor.

Umbrelele uitucilor

La Biroul de obiecte găsite din Gara de Nord se aflau, ieri dimineață, peste 40 de umbrele, uitate în trenuri de călători distrați. Este vorba de o adevărată colecție, unică prin varietatea ei. Toate aceste umbrele au fost uitate în compartimentele vagoanelor doar în ultimele câteva săptămâ-

ni și, culmea, nimeni nu se prezintă să le ridice! Ce ține și cu uitucii: nu-și amintesc de umbrele nici măcar cind ploaie!

Cauzele atacului de cord

„Aflăm că o echipă de medici a reușit să identifice agentul chimic responsabil al atacurilor cardiace. Cercetările au durat doi ani și jumătate și au fost efectuate de trei medici care, deși prudenți cu noua descoperire, apreciază că ea ar putea duce la obținerea unor noi medicamente capabile să combată atacurile de cord. Fibrilația ventriculară, au explicat medicii, este provocată de un agent chimic numit „ciclic adenosine monofosfat” sau „ciclic amp”. Specialiștii au remarcat, făcând experiențe pe porci și maimuțe, că volumul și activitatea lui „ciclic amp” se modifică în cazul unui atac cardiac.

Experimente rutiere

Un interesant experiment, cu rezultate practice îmbucurătoare, a fost condus la Institutul de cercetări științifice pentru protecția muncii, unde inginerul Ștefan Sprinceană, în colaborare cu muncitorul Mihai Voicu, a conceput un dispozitiv electronic cu avertizare optico-acustică, capabil să reducă pînă la zero accidentele cărora le cădeau victimă, mai ales noaptea, lucrătorii rutieri, angajați în repararea și construirea șoselelor.

Apropierea unui autovehicul de șantier provoacă impulsuri electrice instalației avertizate, declanșând alarma, chiar dacă mașina se află la o distanță de 300 de metri. Primele experimente, efectuate pe tronsonul de șosea dintre Posada și Sinaia, au demonstrat eficacitatea noii instalații.

Ritm de lucru

Personalitate de marcă a științei românești și europene, șef al catedrei de chimie anorganică a Politehnicii timișorene și director al Centrului de specialitate din același oras, academicianul profesor Coriolan Drăgulescu a avut amabilitatea să ne ofere câteva minute pentru această pagină.

— Tovarășe profesor, ce înseamnă pentru dumneavoastră ultima oră?

— Mai întâi, o gripă afurisită care nu-mi dă pace și care mă scoate din ritmul normal de lucru. Apoi, corectarea spalturilor unei noi lucrări de specialitate, „Chimia anorganică structurală”, volum aflat sub tipar la Editura Academiei.

— Alțeva, tovarășe profesor?

— Lucrînd cot la cot cu mai tinerii mei colaboratori, doctorii ingineri Septimia Policec, Ana Maurer și Emil Petrovici, am ajuns la faza de aprofundare și concluzii a cercetărilor în domeniul compușilor coordinați, urmărind activitatea biologică a acestora, cu vaste implicații în lupta împotriva virusurilor și a tumorilor. Din acest studiu intenționăm să extragem câteva comunicări științifice pe care urmez să le înfățișăm, în toamnă, celui de al 17-lea Congres internațional de chimia complexilor, de la Hamburg, la care școala românească va fi amplu reprezentată.

OVIDIU IOANIȚOIAIA ■

„Meciul meciurilor”

Așteptat de luni întregi, „meciul meciurilor” s-a desfășurat sîmbătă noaptea pe stadionul Louis II din Monaco. Arbitru Raymond Baldeyron. I repriză — egalitate; II repriză — egalitate; III — avantaj Monzon; IV — avantaj Monzon (care pare a da o lecție de box); V — egalitate; VI — avantaj Monzon (Valdes are ochiul sting aproape închis); VII — egalitate; VIII — avantaj Monzon; IX — avantaj Valdes care și-a impus ritmul; X — egalitate; XI — avantaj Valdes; XII — avantaj Monzon; XIII — egalitate; XIV — avantaj Monzon care-l trimite la podea pe Valdes; XV — Valdes atacă. El își asumă toate riscurile, lovește cu garda joasă. Monzon blochează adesea dar este lovit de un croșeu de stînga. Se retrage un moment. Publicul urlă. Valdes încearcă totul. Monzon îl blochează și-l surprinde cu lovituri cu ambele mîini. Sfîrșitul meciului este superb — scrie agenția France Presse. El ia sfîrșit cu victoria la puncte a lui Monzon — Argentina. Toți arbitrii-judecători l-au dat învingător pe Monzon.

Cu balonul peste Atlantic

Americanul Karl Thomas vrea să traverseze Atlanticul — din Statele Unite în Europa Occidentală — la bordul unui balon umflat cu heliu. El a plecat de la baza Lakehurst — din New Jersey — vineri seara. Aerostatul se deplasează cu o viteză de 60—70 kilometri pe oră și zboară la 750 m altitudine. Numit „The Spirit of 76” — în cinstea bicentenarului S.U.A. — aerostatul a urmat ruta străbătută de faimosul Charles Lindbergh în mai 1927, cînd el a zburat de la Long Island la Paris la bordul lui „Spirit of St. Louis”.

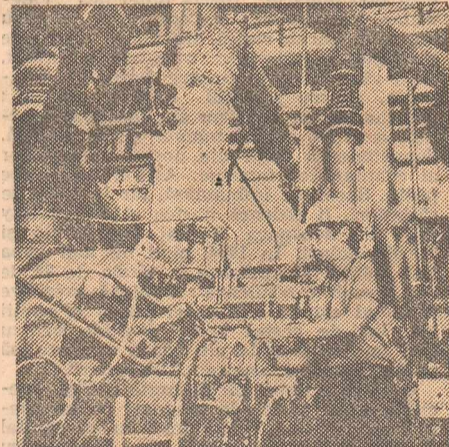
Mamaia: noi hoteluri

A început, zilele acestea, la Mamaia, către Capul Midia, construcția a două noi hoteluri turistice. Este vorba de moderne clădiri parabolice, uriașe paranteze din beton și sticlă, una cu opt, iar cealaltă cu zece etaje, ale căror ferestre vor avea întotdeauna în față soarele, fie cînd răsare din mare, fie cînd apune în Sîtghiol. Pe lângă restaurante proprii, noile hoteluri vor avea și piscine cu apă de mare.

Probe trecute cu bine

Zilele trecute, montorii și furnizorii de echipament tehnologic al Întreprinderii Electrocentrale Rovinari au reperat un important succes de muncă în vederea punerii în funcțiune a celui de-al doilea grup energetic de 330 megawați. Este vorba de reușita probelor rodajului mecanic efectuat la cele două electropompe de alimentare cu apă a cazanului aferent blocului 4. Instalațiile respective sînt rodul inteligenței tehnice a constructorilor de la I.C.M. Reșița, care au reușit într-un timp record să-și însușească difičila tehnologie de fabricație a celei mai mari pompe realizate în țară, cu un debit de 580 tone de apă pe oră, utilaj pînă anul acesta adus din import.

După 8 ore de funcționare, cele două pompe, înfățișate în imaginea de jos

au trecut de la sarcina minimă la cea nominală, confirmînd pe deplin capacitatea creatoare a constructorilor reșițeni. Noua instalație creează condiții pentru trecerea la spălarea acidă a cazanului, concomitent cu uscarea zidăriei, făcînd totodată posibilă respectarea și chiar depășirea termenului de punere în funcțiune a celui de-al doilea grup energetic de 330 MW la C.T. E. Rovinari.

ION PREDOȘANU ■

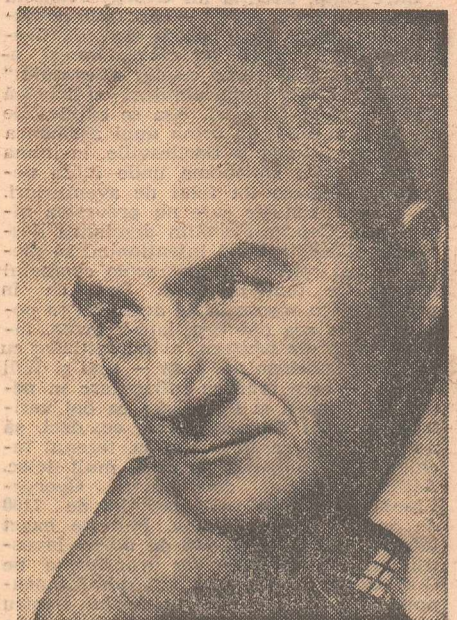
Din Pacific în Finlanda

Un apel la ajutor plasat într-o sticlă, lansată în 1972 de o tinărajă ajunsă pe o insulă din Pacific, în largul Noilor Hebride, a fost găsit recent tocmai pe țărmurile nordice ale Finlande: „Ajutor. Mă găsesc pe o mică insulă cu copiii mei, la 167 grade est și 13 grade sud. Nava mea a eșuat pe această insulă. Am sosit aici la 17 iulie 1972 — Jill Voodall”.

Pe cealaltă parte a hirtiei se mai află câteva cuvinte: „Veniți cit mai repede posibil în ajutorul nostru. Vă rugăm. Mary, Tom, Bill”. Sticla a fost găsită lângă Vaasa, în golful Botnic. Dacă nu este o glumă, sticla a ajuns din Noile Hebride tocmai pe coastele finlandeze.

Octavian Paler la 50 de ani

Pentru Octavian Paler, un umanist român de talie europeană, confruntarea cu alte zone geografice (întreprinsă în *Drumuri prin memorie*, vol. 1: Egipt, Grecia, vol. 2: Italia) sau interpretarea unor mituri (în *Mitologii subiective*) este un pretext pentru a se desluși pe sine însuși, pentru a-i înțelege pe ceilalți. Cărțile sale, izvodite de un spirit insetat de or-

dine și echilibru, de armonie, nu înstruiesc, precum ghidurile turistice, despre localități vizitate, monumente celebre, obiceiuri ale oamenilor, peisaje și nu sînt nici tratate docte despre credințele celor din antichitate. Scrierile lui Octavian Paler povestesc frumos și cu discreție despre bucuriile și tristețile unui om, despre teama lui de singurătate și despre nevoia lui de singurătate, despre victoriile și înfrîngerile sale, despre frica sa de moarte, precum și despre dragostea față de meleagurile natale, centrul vital la care se raportează în permanență, pentru a-și împropăta puterile în această aventură a cunoașterii de sine și a lumii.

Drumurile lui Octavian Paler nu-și stîrnesc pofta de a porni în voiajuri nemaipomenite, ci te invită la meditație, la scrutarea propriei tale conștiințe. Autorul lor se desparte cu hotărîre de cei care străbat ținuturile cu febrilitate și își încarcă memoria cu tot felul de informații în legătură cu cele contemperate, ce nu lasă nici o urmă în sufletul lor: „...nu m-am priceput niciodată să-mi răspund ce profit moral au din voiajurile lor în străinătate cei care se descoperă pe ei înșiși”. Paginile scrise de el constituie un elogiu adus puterii omului de a se scruta, de a afla enigmatul din istoria sa. Frazele lui Octavian Paler, de o mare forță emoțională, lipsite însă de sentimentalism, precum și de podoabe inutile, se impun uneori în memoria cititorului ca mici poeme în proză (dealtfel, el este și autorul unui volum de versuri, *Umbra cuvintelor*): „Există întrebări din care nu rodește niciodată vreun răspuns. Sfinxul e, poate, una din ele. Sau poate că acesta e singurul lui destin. Să rămînă întrebare de piatră, aceeași la marginea deșertului, singura lui certitudine”; „Sămînța piramidelor, mi-am zis eu, dacă nu se află într-un fir de nisip din deșert, se află într-o clipă ce s-a temut de imensitatea timpului și s-a acoperit cu un munte de piatră”.

Drumuri prin memorie, Mitologii subiective conturează mai puțin harta geografică și istorică a Egiptului, Greciei, Italiei, cit mai ales imaginea sufletului bîntuit de întrebări al autorului, un cărturar de seamă și un scriitor de mare talent, o strălucită prezență în literatura noastră de azi.

GEORGE ARION ■

FLACARA. Redacția: București, Piața Școlii 1, sector 1, căsuța poștală 4112, oficiul 33. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, interioare: reportaj (A. Dohotaru — 16 17); cultură, cenacul (Eugen Seceleanu — 16 06); știință (Liviu Timbus — 16 18); probleme cetățenești — scriori (Marga Nedelea — 17 87); publiciști comentatori (Ilie Purcaru, Nelu Ionescu, Nicolae Cristache — 16 18); fotoreportaj — 15 95; documentare — 16 23; administrație (Alexandru Medar — 17 86); secretariat de redacție (Dan Bîrlădeanu, Sorin Postolache — 17 82, 16 21); secretar responsabil de redacție (Marius Popescu — 16 11); redactor șef adjunct (Traian Prosan — 17 83); redactor șef — 18 22. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”.

Redactor șef: ADRIAN PĂUNESCU